

Bánffy Farkas összes javainak urbárium

Az zentelki udvarház

Kétszegbe van kőből rakva, jó erős kőfallal környülvéve, héjazatja pediglen egészen jó, zsendelyes.

Vagyon az udvarnak napkelet felől, kétfelé nyíló, jó deszkás kapuja, melynek vannak vassarkai hevederekkel, retesz, reteszfüvel, melyen békólakat áll. A kapu felett vagyon friss, zsendelyes galambház.

Vagyon a kapu mellett belől, bal kéz felől két istálló, az egyik borona fenyőfákból rakva, jó padolással, az másiknak pediglen sövényből font oldala.

Vagyon a kapu mellett, jobb kéz felől friss, kőből rakott konyha, melynek egyik részében az szín alatt vagyon egy tömlőc, a másik részében pediglen szakácsok háza, abban kemence.

Vagyon a konyhán túl, az házak végiben egy derék hintószín. Vagyon az házak alatt hat részben való pince; az pincének külső ajtaja jó, erős, tölgyfa deszkából való, annak fasarkai, erős retеше, reteszfüje, melyen jó erős lakat áll.

Vagyon az pincetorka felett szép, kőből rakott tornác, mely tornácra bemenvén, vagyon az sötét nagypalota, melynek egyik ajtaja szolgál az sütőházba. Az sütőház mellett vagyon két friss, kőből rakott bolt, az egyikben vagyon jó kemence. Mindeniknek ablakai jó, bérlett fenyődeszkából való ajtók, vassarkai, hevederei, kilincse és vas fordítója. A belső boltok ajtaján vagyon retesz reteszfüvei, melyen lakat áll. Vagyon az sütőház mellett egy kis bolt, amellettsalvo honore dicto, kamaraszék.

Ezen sütőházból nyílik ajtó az mosóházra, az ajtónak vassarkai, hevederei, kilincse és zárocskája. Vagyon itt kemence és egy ablak. Ezen házból nyílik igen szép, gyontáros, bérlett ajtó az leányok házában, melynek egyik ajtaja nyílik az nagypalotára, a másik ajtaja pediglen az asszony önagysága házára. Mindenik ajtók igen szép gyontárosok, vassarkok és hevederek, kilincsek és fogantyúk. Padlása szép, írott s festett deszkákból való. Vagyon ebben az házban jó kemence, egy deszkaágy, egy hitván asztal lábostól, négy jó karszék-

Lévén ezen túl az asszony önagysága háza, melyben vagyon hasonló kemence, egy jó deszkaágy, egy asztal lábostól, két fogasocska. Vagyon ennek két üres ablaka, padlása szép festett és írott. Az ház földé pádimentumos. Vagyon ezen háznak oldalkamarája; annak is bérlett ajtaja, vassarkai, hevederei, retesz, reteszfü rajta. Nyílik egy ajtó, mely igen szép gyontáros, vassarkai, hevederei, kilincse és fogantyúja a nagypalotára.

A nagypalotának vagyon igen szép írott, festett padlása, három üres ablaka, mellyékei virágokkal megékesítve. Egyik ajtaja szolgál az sütétpalotára, másik ajtaja pediglen az bolthajtásos házakra. Az ajtók igen szép gyöntárosok, vassarkok, hevederek, kilincsek és fogantyújuk.

Bémenvén az felső, bolthajtásos házban, vagyon szép kerek asztal lábostól, két jó ágy, három egyesszék, egy jó, hosszú pad. Az ház földje pádimentumos. Vagyon jó kemence, jó fűtőjével együtt, két hitván üveges ablak, az harmadik lantorna. Nyílik ezen házból az középső bolthajtásos házra egy fejér, bérlett ajtó.

Az középső bolthajtásos ház is pádimentumos, jó kemence vagyon benne fűtőjével együtt. Két hitván, üveges ablaka. Ezen házból nyílik egy régi, gyöntáros ajtó az végső bolthajtásos házba, mely háznak vannak két üres ablakai. Vagyon benne jó kemence, fűtő nélkül. Az szegeletiben vagyon két bolt, azokra nyíló ajtó; annak vassarkai, hevederei, retesz, reteszfő, lakat áll rajta. Vagyon ismét ezen bolthajtásos háznak az udvarra kinyíló ajtaja.

Vagyon az udvarnak a templom felől szép zsendelyes héjazatni nagy ajtaja, melynek vagyon retesze, reteszfüje és erős fazárja.

Vagyon az udvarház mellett jó gyámolos és lézsás kert, mely veteményeskertnek mondatik. Abban vadnak igen szép meggyfák. Vagyon az udvar előtt falábakra csinált felház.

Malom

Vagyon az udvarház mellett lefolyó patakon felyülcsapó, kétkövű malom, melyen most is örölhetni. Vasai s kerekei alkalmasok. Vagyon egy kis molnárház is, abban kemence.

Halastó

Vagyon a malom mellett hitván, régi halastó.

Majorház

Vagyon az udvarházzal általellenben egy contignatio alatt boronából felrótt majorház, melyen vagyon két ház, mindeniknek oldalkamarája. Az egyikben a majorné lakik, abban kemence is vagyon. Vagyon a majorháznál két tehén, szárnyas majorság felesen. Vagyon egy contignatio alatt öt részben sertésnek és szárnyas majorságnak való pajta.

Kertek

Vagyon a majorház mellett tormás- és törökbúzaskert, melyben vadnak szép gyümölcsfák. Vicinusa napkeletről Bánffy György uram ónagysága pusztá házhelye, napnyugotról az falu utcája. A majorháznál is vagyon egy veteményeskert, külön részben, de mind a két kert a majorházzal együtt egy telek.

Csűrös kert

Vagyon az udvarházon felyül jó lézsás s gyámolos csűröskert. A csűröskertnek vagyon erős tölgyfa kapuja, azon fenyő levélkapu. A kertbe vagyon egy jó csűr.

Vagyon a csűröskert mellett vadaskert és szép gyümölcsöskert külön-külön részekben szakasztva. A gyümölcsöskertben vagyon egy bolthajtásos pusztá pince, fedél nélkül. *(Következik a földek és jobbágyok összeírása.)*

1716
GRID

Naláczi Lajos és felesége, Toldalagi Mária
gridi udvarházához tartozó javak leltára

Curia nobilitaris

Vagyan ezen fenn specificált Grid nevű falunak dél felől való oldalában egy szép prospectusú domban épített nobilitaris curia, melyre nyílik napnyugotról egy félszeres gyalag kapucska, tölgyfa mellyékivel és fedetlen gerendával. Ezen kapun jobb kézre térvén, vagyon egy fedél alatt két szakaszban tölgy- és cserefából álló épület. Egyik szakasza istálló, az másik kamara. Ennek talpjai az eső miatt elrothadtak, szalmafedele renovációt kíván.

Innen bal kézre térvén, az oda feljebb specificált nobilitaris curiában avagy házban, melynek tornáca ruinálódott, talpjai és sasfáinak végek elrothadtak. Az észak felől való lakóházra nyílik egy béllett, fenyüdeszka ajtó, vas-sarkan és pántan forgó, reteszével és reteszfővel együtt. Ezen házban van de praesenti egy fenyűfa deszkaasztal lábával együtt, és azan asztalan egy veres rongyas csujtár, két jó, fenyűfa deszkapad, az falan háram jó fogos, két paraszt deszkaágy, egy fenyüdeszka karszék, paraszt kályhából épült kemencéje, alatta való vasával együtt, egy jó fenyű, gyalult deszkából épült pohárszék. Ez lakóháznak két ablaka, rajta levő rá mákkal együtt, imitt-amott papirossal vagyon beraggatva. Ezen háznak tapasza meglehetősen, padlása és folyógerendája jók.

Ezen lakóházból fordulván az más ezen fedél alatt levő házban menvén, mely pusztá berenával felrótt, tapasz nélkül; marhákat s lovakat tartottanak benne. Az megírt két ház között egy konyha, kémény nélkül. Szarvazatjai romlادztak. Ezen háznak szalmafedele is renovációt kívánna.

Ezen háznak dél felől való szegeletin egy árnyékszék, mely (az) ilyen módon circumscribált udvarházhoz vagyon annectálva.

Majd mindenfelől szép gyümölcsese is, alma-, szilvafákkal teljesen. Kerte penig mindenfelől romlatt, újítást kíván. *(Következik a földek számbavétele.)*

1721
MEZŐÖRMÉNYES

Bánffy György mezőörményesi udvarházához tartozó
ingó és ingatlan javak leltára

Ez falu fekszik nemes Kolozs vármegyében, Királyfalva felé lenyúló völgyben; északra egy verőfény szegeletben vagyon az falu felett igen szép szálás, csereerdő, az udvarhoz való, mellette napkeletről ugyan a falu felett vagyon a falu szőlője. Az falunak napkelet felől való végén kívül, az hegyen vagyon az

úr önagysága szőlője, délről az völgynek nádas tóhelye. Az udvarház vagy on ezen nádas tóhelyen felyül, egy verőfényes, kevésse oldalas dombon, mely udvarháznak kapuja áll napkeletre.

Kapu

Az kapufél faragott párkányos kövekből állítottatott fel, melyen vagy on egy délre nyíló, cserefa hevederekre, gyalult fenyődeszkából, kerek fejű vasszegekkel öszvecsinált kapu, fordul vassarkakon. Egy küs ajtó is vagy on az kapun vassarkakon.

Darabantház

Az kapun belől jobb kézre vagy on egy küs sövényből font darabantházacska. Ennek ajtaja nyílik bal kézre, fenyődeszkából csinált, fakilincse és zárja vagy on. Jobb kéz felől vagy on benne egy diribdarab kályhából csinált kemence, a végiben égettbor főző katlan, égettbor főző háromvedres üsttel, egész apparátussal. Vadnak öt fenyőgerendái és fenyődeszka padlása, egy oszlop az közepin. Vagy on az fal mellett hosszan egy cövekekre csinált rossz pad, más egy küsebb pad.

Tömlöcház és tömlöc

Ugyan az kapun belől, bal kézre vagy on egy tömlöcház, ajtaja nyílik bal kézre, vassarkakan fordul. Kívül van egy vasretesz, belől fazárja. Vagy on egy sóreznynice is benne. Vagy on egy fenyődeszkából csinált ágy, vagy on egy furatos is. Az tömlöc ajtaján vagy on egy vas reteszfő.

Kapu felett való ház

Az kapu felett való ház áll hat erős tölgyfa, kötéses oszlopokon, melyben mennek fel jobb kézre két rendbéli széles fagarádicsokon; az ajtaján kívül tornáca vagy on. Ajtaja vagy on napnyugatra, bémenvén rajta, nyílik jobb kézre, régi, ócska, fenyődeszkából való, fordul vashevedereken és sarkakon, kívül vasretesz, reteszfővel együtt vagy on rajta. Belől fakilincse és fazárja, kilenc fenyőgerendái és fenyődeszka padlása vadnak. Vadnak három ablakjai, egyik napnyugatra be vagy on tapasztva, második északra, üvegablak rajta; harmadik napkeletre áll, melyen vagy on üveg, papirosból és lantornából csinált rossz ablak. Vagy on délre, a kamaraszékre kijáró ajtó, fasarkakan fordul, fakilinc és zárja; vagy on egy diribdarab kályhából csinált kemence fűtőjével együtt. Vagy on az kemence mellett egy ecetes, melyen vagy on két ecetes átalag, egyikben vagy on egy kevés ecet, a másik üres. Vagy on az napkelet felől való ablak mellett egy széles, fenyődeszkából csinált asztal, lábával együtt, más, az ajtón belől jobb kézre, egy küsebb, hasonló készületű asztal. Vagy on egy fenyődeszkából csinált így, vagy on két gyontáros egyesszék, meg ugyan kettő paraszt.

Kolcsárház és tömlöcház felett való házak

Az tömlöcház ablaka mellett egy széles fagarádics on felmenvén, vagy on két ház, egyik bal kézre, másik jobbra. A bal kézre való háznak ajtaja nyílik bal kézre, vassarkakon és hevedereken fordul, fakilincse és zárja vagy on, ócska fenyődeszkából való. Jobb kézre vagy on zöldmázás, kályhás kemence benne, kétfelől az fal oldalán két jó fogas, vagy on egy jó asztal is, egész készülettel; vagy on három ablak is rajta.

Az jobb kézre való háznak ajtaja nyílik jobb kézre, ócska fenyődeszkából való, fahevederen és sarkakon fordul. Fakilincse és zárja. Bal kézre vagyon egy diribdarab kályhából csinált kemence, két jó ágy benne és egy asztal. Vayon két ablak is rajta, egyik délre, a másik napnyugatra.

A kolcsárház

Az kolcsárháznak ajtaja nyílik jobb kézre, fenyődeszkából való, vashevedereken és sarkakon fordul, kilincse és zárja fa, egy kűs ablaka napnyugatra nyitva áll. Bal kézre a fal mellett egy rossz deszkapad, felyül az gerenda alatt egy deszkapalc, annak végiben vagyon egy diribdarab kályhából csinált tüzelőkemence fűtővel együtt. Az dél felől való oldalán vagyon faragott tölgyfából csinált két rend ecetes ászok, a felső renden vagyon egy darabocska só és valami fazakak fatányérokkaal együtt. Az alsó renden vagyon két – tizennyolc –, nyolcvedres – eceteshordó, egyik tele ecettel, a másikban csak kevés vagyon. Azon ászok mellett vagyon két lánc, boncidai, vagyon egy szakadozott lantornás lámpás, vagyon egy hosszú béresszekérhez való kötél. Ebben az házban lakik Laba Vaszily hűtes kolcsár. Vayon egy csanádi kűs fűrészs is.

Az alsó két rend contignatiós épületek

Az alsó rend házaknak pitvarának ajtaja nyílik jobb kézre, ócska fenyődeszkából való, fordul fahevederen és sarkakon, fakilincse és zárja. Benn az pitvarban vagyon két harminc-harminc vedres vizeshordó. Jobb kézre vagyon egy pusztá ház, a házban vagyon egy jó rakás új zsindey nro. circiter 6000, három ablak rajta, pusztá. Bal kézre vagyon más ház, katonák házá, az ajtaja nyílik bal kézre, ócska fenyődeszkából való, fahevederen és sarkakon fordul, fakilincse és zárja. Jobb kéz felől vagyon egy régi, kályhás, paraszt tüzelő kemence, fűtővel együtt, gerendái tölgyfából valók, a padlása fenyődeszkák. Ablak kettő rajta, mind a kettő lantorna, egyik napnyugatra, a másik északra áll.

A káposztáspince

Ezek alatt az házak alatt vagyon egy káposztáspince, melyen vagyon egy ócska, fenyődeszkákából való, jó bélétt ajtó. Kívül vasretesz, reteszfővel és egy békólakattal; nyílik jobbra, fordul fahevederen és sarkakon. A pincében vagyon negyven koszorú vereshagyma, fokhagyma hárminchárom koszorú, egy kád új sós káposztá és egy átalag. Azonkívvül egy üres káposztáskád, jó erős. Tölgyfa gerendás és romladozott padlása. Vayon egy faásó és harminc fő káposztá, a mestergerendán vagyon négy kötés csombord.

Az felső rend házak

Ezekben az házakban mennek fel két rendbéli széles fagarádicson, melynek is kétfelől való mellyéke deszkás, az garádicsokon felyül egy deszkás elejű hosszú folyosó vagyon. Az folyosón belől vagyon egy pitvar, ennek ajtaja ócska, zöld gyontáros ajtó, kívül egy vas reteszfő, retesz nélkül vagyon az ajtófelén, vashevederen és sarkokon fordul, fakilincs rajta. Bal kézre egy köteleken függő deszkapalc vagyon és az kéményes ajtó előtt egy hosszú paraszt karszék.

Az pitvaron belől bal kézre vagyon az úr önagysága házá. Ennek ajtaja nyílik balra, régi fenyődeszkákából való, vashevederen és sarkakon fordul, belől vaskilincse és vas tolyózárja, kívül vasretesz, reteszfővel együtt és egy erős

bécsi lakat vagyon rajta. Bal kézre vagyon egy diribdarab kályhából csinált tüzelőkemence és fűtő, az falon négy apró fogas, jó gerendás és padlásos, vagyon négy ablaka, az napkelet felől való üveg, az más három papiros, ép ablakok. Vagyon egy jó készületű, fenyődeszkából csinált négyszegeletű asztal, az asztalon felyül egy asztaltoldalék, azon birsalma lictarium vagyon; más párkányos, hosszú lictarium szárasztó edény. Vagyon egy fenyődeszkából csinált paraszt karszék, vagyon más két gyontáros egyesszék.

Ezen házból napkeletre vagyon egy kamaraszékre bejáró ajtó, fordul vashevedereken és sarkakon, vagyon rajta vasretesz, reteszfővel együtt.

Ugyanezen házból északra vagyon egy kűs kamara, melynek ajtaja nyílik jobbra, vashevedereken és sarkakon fordul, vasretesz és reteszfő rajta. Az ajtóhat megett vagyon két guzsaly, két matolla; más szegeletben is két matolla s egy guzsaly. Két vizeskorsó. Egy gyontáros, friss ágy, az ágyfőnél öt bekötött, lictariumos fazék, az ágyban egy mongorlófa táblájával együtt. Két üveglak héjával.

Ebből az házból kijöven, bal kézre vagyon egy kőkémény, az ajtaja nyílik balra, fasarkakon és hevedereken fordul. Általjöven az pitvaron, délre vagyon egy ebédlő jó nagy ház, ennek ajtaja nyílik jobbra, fordul fahevedereken és sarkakon, ócska fenyődeszkából való, fakilincse és zárja vagyon. Bal kézre vagyon benne egy régi kályhából rakott tüzelőkemence és fűtő, az napkelet felől való oldalán kamaraszékre bejáró ajtaja, ócska deszkából való, mely is nyílik balra, fahevedereken és sarkakon fordul, vasretesz és reteszfő rajta; erős gerendás és padlásos, három üveglak vagyon rajta egynehány karika héjával. Vagyon benne egy kerek szegeletű, az közepin toldalékos, dupláson öszvejáró lábön álló, egész készületű asztal, más egy négyszegeletű pohárszék-asztal, vagyon három, fal mellé való, fenyődeszkából való hosszú pad, vagyon egy paraszt karszék, vagyon két gyontáros egyesszék is.

Konyha

Ezen alsó rend házak végiben vagyon egy kőből felrakott, jó konyha, áll orccal napnyugotra, az ajtaja nyílik balra, fahevedereken és sarkakon fordul, gyalulatlan, ócska, fenyődeszkából való, fakilincse. Ugyan balra az fal mellett cövekekre két szál deszkából csinált tálaló, a közepin erős, négy téglaszlopokon épült kémény, mely alatt jó főző tűzhely vagyon. Napenyészetre ez ablaknál vagyon egy tálalótábla, jó tábla, lábakon áll. Délre is vagyon egy ajtó, mely nyílik napnyugatra (így!), fahevedereken és sarkakon fordul, ócska fenyődeszkából való. Vagyon az déli ajtó megett egy jó vizeskád, az napnyugoti ajtón belől penig egy jó húsvágó tőke.

Sütőház

Ez az sütőház épült földtéglából, régi mészvakolás vagyon rajta; ennek ajtaja nyílik balra, fasarkan, egyike vason, és fahevedereken fordul; fenyődeszkából csinált, félig béliett ajtó. Vagyon két téglából csinált sütőkemence benne, ennek eleje diribdarab kályhából épült tüzelőhely, ennek végiben vagyon egy vízmelegítő katlan, melyben vagyon helyheztetve egy négyvedres üst. Vagyon egy vízmerő veder, sütőlapát kettő, áta(la)g (?) egy, szénvonó kettő. Az napkelet felől való oldala mellett egy jó hosszú szakasztótábla facövekekre helyheztetve.

Ezen belől más sütőház, ajtaja nyílik jobbra, fasarkakan és hevedereken fordul, fakilincse; ócska, bélletlen, fenyődeszkából való. Balra vagyon egy fejr cipő sütő kemence, ennek tüzelő eleje diribdarab kályhából épült. Vagyon benne jó, két szakasztótábla, az egyik rövidebb, ezen kívül vagyon más tésztamívnék való, rövidebb tábla láb nélkül. Vagyon közcipóhoz való szita egy, uraimék cipó(já)hoz való egy, fejr cipóhoz való is egy, öreg sütőtekenyő kettő; vasszkábás ablakja kettő, egyik üveg, az másik lantorna. Két dagasztószék és egy cipóra való berbécsbőr, vagyon egy rossz üst is és egy vas tekenyővakaró. Vagyon két vízhordó cseber is. És mindezeknek az megírt faépületeknek fedele régi zsindelezés, hanem az sütőháznak fedelit, az hol rossz, most zsindelezik.

Az kőpaloták

Ezek az paloták ex fundamento építettek kőből, orccal állanak délre, az közétről kevésé az kapu fele. Ezek előtt az paloták előtt ex fundamento vagyon egy frissen, kőből épült fülegória, mely fülegóriának napkelet felől való részinek az aljánál vagyon az alsó rend házakban bejáró ajtó.

Hosszú palota

Az holott is bemenvén, jobbra mentünk egy jó hosszú palotában, melynek ajtaja nyílik jobb kézre, egészen béllett, friss ajtó, fordul fahevedereken és sarkakon, friss, párkányos gerendái és ugyan párkányos deszkapadlási vadnak. Három ablakjait deszkákkal csinálták be; az gerendákra valami szőlőtartó állásokat szegeztek fel. Ebben (az) házban vagyon egy hordó méz, urn. nro. 30, vagyon három szuszék, ketteje kússebb, egy nagyobb. Az nagyobb üres, az két kússebben egyikben kendermag vagyon metr. 14, az másikban köles, Budai uramé, metr. ½. NB. Vagyon egy öreg láda, háromszakaszos, zár nélkül, sarak nélkül, milyesó vagyon mindenik szakaszban metr. nro. 12. Vadnak hús- és szalonnatartó állások nro. 3, melyeken vagyon két szalonna, egyiknek az tarja elfogyott; háj vagyon harmadfél. Ugyanott vagyon egy kertész keziben való barázdá lineázó spárga.

Vagyon egy kecskékre csinált állás nyolc szál deszkából, melyen vagyon sajt nro. 39. Túró hét tömlő, azonkívül fél tömlő megkezdve. Ennek az állásnak alatta vagyon egy jó húsvágó töke, mellette font vagy kompona kövekkel együtt. Só vagyon negyvenöt apróra darabolt darab. Vagyon egy deberke juhvaj urn. nro. 4, más deberkében oct. butirii 4. Vagyon egy dézsa orda, urn. 3, vagyon hét gyalai apró deberke, üres, egyikben magyaró vagyon. Vagyon égettboros apró átalagocska nro. 5. Vagyon egy halas átalag és egy égettbor főző cseber, csöv nélkül, vagyon egy kús kasocska, mely is félig vagyon üvegkarikákkal. Vagyon méznek való korsó nro. 4. Vagyon egy nagy, 2 fülű fazék, melyben vagyon aszú egres oct. 4, cseréptál 5. Három fatányér, üres fazék hat. Vagyon három fazékban begyúrt rózsa, vagyon egy veres cserép abárló, aszú rózsa benne; vagyon egy öreg fatál, vagyon egy szita, abban komlós korpa, egy csuporban egy kús vaj. Vagyon egy rossz láda, árpakása metr. 2. Vagyon bécsi hintóhoz való csatos szíjak nro. 11, vagyon egy feredőkád, melyben vagyon liszt metr. 2.

Az második ház

Ebben az házban vagyon egy besztercei berbence, zsindeleyszeg vagyon benne nro. 60 000 ~ hatvanezer. Vagyon két öreg, új, négy-négyszarvú dagasztóte-

kenyő. Vagyon más egy rossz, öreg tekenyő, halashordó kettő, más egy kisebb bordó is, üresek; vagyon egy méznek való üres hordó, azon egy kűs négyszarvú tekenyőcske. Vagyon egy üres szuszék, jó fedelű, vas reteszfő rajta. Ezen felyül vagyon öszvetekerve kert mérni való spárga, száz öles. Vagyon egy cseber tele mésszel, vagyon egy gyertyamártó is, de elhasadt.

Az harmadik ház

Ebben az házban vagyon hét apró átalag. Vagyon négy ászok fenyőgerenda. Vagyon egy új, viski lentörő, melynek ezen a földön természeti szerént való találója volt Sz. Viski János uram. Vagyon egy párkányos régi ágy láb. Vagyon egy pár késafa egész készületivel. Vagyon két új lőcs, két lőcskáva. Vagyon egy fél szekérlajtra (!). Vagyon az csűr oldalához készített, rövid, faragott deszka nro. 25. Vagyon egy rossz vasrosta és egy rossz légei, s két rossz járom.

A negyedik ház

Ebben az házban jobbra az fal mellett vagyon egy igen friss, új, béllett ajtó, négy ászokgerenda, kerékfal-fa huszonöt, hat új lőcs, új kává, hét léc, boroshordó üres huszonnégy.

Az ötödik házban

Ebben az házban vagyon kész kézvonolt abroncs nro. 60. Ászokgerenda nro. 2. Üres boroshordó nro. 21. Mézsűrő vagy sersűrő kas nro. 2.

Az hatodik ház

Ebben az házban vagyon az Dari tón való malomhoz való kőpadnak fája nro. 12. Kész kézvonolt abroncs nro. 40. Kádározó öreg gyalu nro. 1. Egy sajtohoz való sfrófos orsó nro. 1. Üres boroshordó nro. 7. Fenyődeszka béllett ajtó, sark és zár nélkül, nro. 1.

Ezeknek az házaknak vadnak sűrű párkányos gerendái és ugyan gyalult és párkányos deszkapadlási, mindennek egy-egy ablaka, deszkával csinálták be, az felek faragott kőből valók.

Fülegória alatt való pitvar

Ebben az pitvarban vagyon boros, üres hordó nro. 4. Hordódongát öszveresztő kádár gyaluló szék 1. Négy darab malomhoz való gerendácska 4. Moslékoscseber nro. 2. Vizeshordó nro. 1.

Fülegória alatt való ház

Ez az ház kőből rakott, vakolatlan ház. Ajtaja kinyílik az pitvarban, farsarkakon és hevedereken fordul. Vagyon az házban hat hízó sertés.

Az paloták előtt való fülegória alatt való kűs bolt

Ennek ajtaja nyílik jobbra, vassarkakon és hevedereken fordul, fakilincse és fenyődeszkából csinált; béllett, erős ajtó, kívül vasretesz és reteszfő, bécsi lakat rajta. Napkeletre egy papiros ablaka.

Vagyon benne rókabőr, készen, csáválva nro. 28. Kucsabérlésnek való bárány csáválva nro. 11. Fejér csávált báránybőr, bérlésnek való nro. 22. Két üvegpalack, sróf nélkül való, nro. 2. Égettboros töküveg 4. Bokály nro. 2. Fazék

nro. 10. Cseréptál nro. 5. Fatányér nro. 3. Égettboros, fejtárka mázú korsó nro. 2. Lábas kristály nro. 2. Szöszgombolyag nro. 2. Egy darab vékony talp. Dohány harminc kötés.

A pincetorok felett való cipősbolt

Ennek ajtófele deszkából csinált, ajtaja is hasonló, reteszű rajta srófos lakkal. Vagyon benne egy öreg gyalu. Egy szakadozott madarászó háló. Ablakráma kilenc darab. *(Következik a vasszerszámok jelsorolása.)*

Az felső rend paloták

Ezekben az palotákban mennek fel két rendbéli faragott kövekből csinált, igen friss, széles grádicson, melynek környüle vagyon tölgyfából faragott karja, bal kézre a felső végén. Jobb kézre vagyon egy négy téglá oszlopokon álló, kies, nyári mulató filegória, téglafalból való karja, melyet faragott párkányok ékesítenek körös-környül. A pádimentuma téglá, mennyezeti festett, párkányos fenyődeszka, romlófélben áll. Szarvazása gombos torony, zsendelyes hajazatja.

Evvel a filegória végső oszlopával szemben vagyon egy ajtó, az melynek nyílása – rajta bémen(vén) – jobbra esik, vashevedereken és sorkakon fordul, vasretesz és reteszű, békólatat rajta; fenyődeszkából csinált bételten ajtó.

Az első palota

Ebben az első palotában bejövén, találatott ajtó nélkül és ablakok nélkül. Vagyon benne egy bocskornak való tehénbőr, kettévágták, és az egyik darabból egy pár bocskort kivágtak. Vagyon egy szőlőhordó putton is.

Az második palota

Ebben az második palotában tíz ablakra öreg ráma, hársfából, melyhez készítettett fiókráma vagyon hatvan. Ezenkívül egy küsebb ráma, melynek vagyon négy fiókja. Ablak nincs rajta. Vagyon négy új bőrrosta és két hordó is, egyik boros, másik halas. Vagyon egy pisztráng hordozó kis átalag és egy szőlőhordó putton.

Az harmadik palota

Ennek sem ajtaja, sem ablaka nincsen, másként is pusztás.

Az negyedik palota

Ennek sincsen sem ajtaja, sem ablaki. Ebből északra vagyon egy ajtó, kamaraszékre járó. A kamaraszéken vagyon egy ökörbőr.

Az ötödik palota

Ebben az házban találatott egy friss, bétellett ajtó, sarak nélkül. Két erős vasheveder rajta. Vagyon két szál deszka is, egy törött szekérlajtra, két szórólappát. Ablakjait sövényvel fonták be.

Az hatodik palota

Ebben vagyon köles cub. 40. Törökbúza cub. 65. Amint hűti szerént referálja az úr öngyása hűtős kolcsára. Vagyon ennek az háznak jó két bétellett ajtaja, vassarkakon és vashevedereken fordulnak, zár és kilincs nélkül valók. Eb-

ből vagyon egy ajtó északra, kamaraszékre járnak rajta. Ezen az kamaraszéken vagyon zöld kályha egy rakás. Fejér juhbőr csáválva nro. 13. Fekete nro. 12. Fejér báránybőr nro. 39. Fekete nro. 32.

Ezeknek a házaknak ajtó- és ablakhelyei párkányos, faragott kőből valók. Pádimentoma téglá, gerendái és padlási sűrű, párkányos, tarkán festett gerendák és deszkák, excepto az harmadik és negyedik palotáknak padlása. Megromlott hajazatja mindenütt jó cseréppel újjólag van hajazva.

Paloták végiben való filegória

Ezen filegóriára járnak fel dél felől kettős, széles fagrádicon. Vayon felépülve tölgyfából, körös-környül mind deszkázatlan. Vayon egy jó, béllett ajtó rajta, az palotákra való. Nincsen semmi vas rajta. Vayon negyven spárga dohány is. Hajazatja régi zsendelyezés.

Pince

Ennek külső ajtaja tölgyfából csinált, rostélyos ajtó. Nyílik napnyugotra, vasretesz és reteszfő rajta. Az ajtófél faragott kőből való. Belől ezen ajtón vagyon balra egy szapulókád. Az második ajtó is kifele, napnyugotra nyílik, fordul faszarkan, fenyődeszkából való, retesz, reteszfő rajta és bécsi lakat. A pincetorok bolthajtásos, széles fagarádicsa, melynek közepin egy borvető, hosszú korcsolya, mely csak veszteg áll. Ezen kívül négy vagyon apróbb, az melyeket más helyben is vihetni. Benn ez pince hosszú, mindenütt bolthajtás, (*Következik a borok felsorolása.*)

Ezen pincének napnyugot felől való végiben vagyon egy gyümölcsstartó állás, más egy hústartó állás. Vayon egy vedres küs cseber, egy tölcsér, egy szivárvány, két furu, egy vasabroncs, és egy abroncsvonó vas, egy kis kádározó bot, egy fejér kenyérsütő, négyszarvú tekenyő. Három kazuk (!) szurok egészen, kettő kezdett. Vayon egy borvonó hosszú kötél is és egy húsvágó pad.

Pecérház

Ez az ház vagyon az paloták napnyugot felől való végiben az gyümölcsöskertben belől építve. Belől puszta, hajazatja jó, zsendelyes; kívül az ajtón az zsendelyezés alatt vagyon egy lószekérrúd első tengellyel együtt.

Kút

Ezen alól az udvaron az körösfán felyül vagyon egy tölgyfa deszkából felrött vagy gárgyázott kút, gazzal betölt. Ennek felette vagyon kötéses sasokra szarvazott, régi, zsendelyes hajazat.

Gabonásház

Ez a gabonásház hosszan fekszik délre, az gyümölcsöskerten kívül az udvaron, az istállók előtt, melynek ajtaján északról járván be, nyílik bal kézre, régi, ócska, béllett fenyődeszkából való ajtó, fordul vassarkakon és hevedereken, erős vasretesz és reteszfő békólakattal rajta. Belől nyolc szakaszokra csinált, karókra formáltatott és közepin jó tágas eresze lévén. Vayon az első szakaszban jobb kéz felől, az ajtón belől búzaliszt metr. nro. 80. Az második szakaszban vagyon árpa metr. nro. 2. Az harmadik szakaszban vagyon rozs metr. nro. 30. Az negyedik üres. Az ötödik szakaszban vagyon rostaalj búza metr. nro. 160. Az hatodik szakaszban vagyon korpa metr. nro. 100. Az hetedik szakaszban vagyon

árpaliszt metr. nro. 12. Az nyolcadikban vagyon második szakasztás búza metr nro. 12.

Az gabonás közin való ereszben két régi feredőkád, vagyon benne zabliszt metr. nro. 8. Vagyon tizenkilenc új szőrzsák, vagyon egy abrakmértékecske is. Vagyon kívül az pitvarában egy deszka maghordó.

Patkolószín

Vagyon az istállók előtt egy kötéses oszlopon álló zszindelyes szín.

Az istállók

Az gabonás végiben vagyon hosszára, délre fekvő egy rend istálló, faragott, kötéses ágasokra csinálva, gerendás és padlásos, ajtaja napkeletre örökösön nyitva áll. Vagyon az jászlyában három tutajkormányozó fa, másfelől az szegeletben hasogatott kertkaró nro. 200. Ennek híján vagyon fenyő szőlőkaró circiter nro. 800.

Az második és nagyobb lóistálló hosszára fekszik, napkeletre, orccal áll az paloták felé. Ennek kötéses, faragott tölgyfából csinált tornáca, tornácának két ajtóhelye. Az istállónak is két ajtaja, mindenik nyílik jobb kézre, fasarkakon és hevedereken fordulnak, ócska, rossz fenyődeszkákból való, három rend kötéses ágasokon áll. Kétfelől sövényből font jászlyai vadnak, három paripának való állás is vagyon benne, és azok előtt szénának való hosszú saraglya. Ennek napkelet felől való szegeletiben vagyon fenyőléc nro. circiter 600. Künn az pitvarában tutajkormányfa nro. 10. Az híján deszka vagyon nro. 600.

Hintószín

Ezeknek az istállóknak hátok megett vagyon egy délre, hosszan fekvő nagy hintószín. Az kapuja leromlott, félkötéses ágasokon áll, fenyőpalánkkal vagyon környülvéve. Dülöfélben áll. Vagyon benne tizenöt szál fenyőfa.

Ugyanezeknek az istállóknak végiben vagyon egy új, kötéses kapufél, nagykapuja nincsen, deszkákkal vagyon berakva. Kiskapu új vagyon rajta. Ezen az kapun kívül vagyon egy küs, négy falábra épült, kéményes és zszindelyes pusztá színecske.

Mindezek körül az épületek körül, úgymint az egész kúria körül északról, napkeletről, délről és napnyugatról vagyon régi, sasokban épült palánkkert, melynek nagyobbára régi zszindelyezése vagyon, de napkeletről az kapun alól és délről semmi zszindelyezés nincsen rajta, sőt az palánkjának is sok héja vagyon. *(Következik a szerkek, ekék, faedények, méz és gyümölcs jelsorolása.)*

Az gyümölcsös és veteményeskertek

Vagyon az paloták napkelet felől való végiben egy küs kertecske, melynek északról és napkeletről az udvar körül való palánkkert az kerti, az udvar felől erős, lészás, támaszos sövénykerti vagyon. Ajtaja nyílik balra, fasarkakon fordul. Ebben az kertben vagyon puszpángfa bőven, egy körtvély(fa), egy bokor vagy rend borostyány, egy alma- és egynéhány meggyfák is vadnak benne rózsafákkal együtt.

Vagyon ennek az udvarnak napnyugot felől való végiben egy szép gyümölcsökert, tágas, négyszegletű. Veszi körül északról, napnyugotról és délről mostan újolag épült támaszos, lésza alá készült kert, már északról, az udvar

felől zsendely alá a lészáját is elkezdették. Ebben a kertben vagyon szilvafa bővebben, diófa igen jó termő, körösfá kettő, körtvély- és almafák meggyfákkal együtt. Ez az kert régen, mind az mezősege veteményes táblákra, mind az gyümölcsöse frissen táblákra ki volt utcákra lineázva, mely tábláknak kerületin vadnak valami egresfácskák. Ezen kertnek mind napkeletről az udvar felől, mind napnyugatról igen jó tőkezáros kűs kapucskái vadnak.

Vagyon az harmadik kert az udvaron kívül, az falu utcáján felyül egy verőfény oldalan. Ennek ajtaja napkeletre vagyon, fordul fasarkokon, tőkezáros, fenyődeszkából való. Veszi körül támaszos, lészás sövénykert. A felső felin az lészája elkezdett romlani. Ebben az kertben vagyon szilva több, vagyon almafa és valami meggyfák benne.

Vagyon napkeletről az udvarkapu előtt egy veteményeskert, melynek kapuja nyílik jobbra, fenyődeszkából való, fordul fasarkakon, tőkezárja vagyon. Vészi körül erős, támaszos, négy szegeletre épült, jó lészás kert.

Ebben az kertben jobb kézre az táblák szélyin délre nyúl egy sor gyümölcsfa, körtvély és alma oltvány fák. Vagyon az közepin egy talpakon álló, négy oszlopokra csinált, kötéses, zsendelyes filegória, melyet veszen körül tizen(négy) igen szép fájú szőlőtű, karókra felkötve. Alól mellette az táblák szélin is vagyon tizennégy tő szőlő karókra felkötve. Vagyon észak felől az táblák szélyin valami kerti és vadrózsafák is, nemkülönben igen szép zsályák, szekfü és fejér liliumok.

Ez az kert vagyon ötödfél szakasz táblákra, szép tágas utcákra kirajzolva, melyeknek szélyein alma-, körtvély-, barack- és mondolafák vadnak plántálva. Mindenik tábla többire veteménnyel igen frissen bővölködik, úgymint vereshagyma, murok és petrezselyemmel, retek is bővön vagyon.

Vagyon ebben az kertben majorság és dézsma méh, melyeket tartani hagytak, nro. 30. Pénzen vett méh nro. 20. Pénzen vett méhkosár, melynek a mézit hordóra töltötték, nro. 20. Vagyon ezen kívül az udvarhoz való kosár nro. 20. Vagyon egy méh-állás és három melegágy-hely. Vagyon az észak felől való felső résziben egy jeges pince, már romlófélben áll. Az fái igen jó fák.

Sajtószín és sajtó

Az megírt veteményeskertnek északi szegeletin vagyon egy sajtószín, hat ágasokra szarvazták. Szalma fedele. Ennek alatta vagyon egy jó módjával készült sajtó egész apparátussal. *(Következik az udvarháztól távolabb eső épületek, csűr, aklok, valamint a földek és jobbágyok összeírása.)*

1724

KORONKA

Toldalagi János és Intzédi Zsuzsanna árvájára,
Toldalagi Zsuzsannára maradott koronkai javak leltára

Az néhai idősb Toldalagi János uram maga szokott lakóházában bémenő ajtón – mely is igen viseltes –, ezen vagyon holmi bomladozott zár, retesz, fogontyú, közönséges vassarkakkal. Ezen házban egy zöldmázás, kerek

kemence, vaslábak alatta. Négy darab karosfogas. Ablakjai romlottak. Egy fias asztal. Három falra való, szakadozott szőnyegek.

Ezen házbul menvén a külső boltban, az ajtaján vassarkak, retesz, zár, fordító és fogantyú. Ablakjai romlottak. A boltban nem találtunk semmit.

Ezen boltbul nyílik egy ajtó a budára, melyen is vassarkak és egy rossz fogantyú és retesz vagyon. Ezen boltbul nyílik más ajtó a belső boltban.

Visszatérvén ezen alkalmatosságokbul a nagypalotára, ennek ajtaján egy rossz zár, viseltes retesz és vassarkak vannak. Egy kívülfűtő kemence. Öt ablakok rajta, többire bomlottak. Muzsikálószerék és azon két, deszkában szegzett gyertyatartók. Egy karos-, két fegyveres fogasok. Egy szegelet pohárszerék. Öt darab falra való, szakadozott szőnyegek, melyek közül egy hitván szerék szőnyeg. Falra szegzett gyertyatartó négy. Hosszú asztal lábastul kettő. Egy rövid lábú, fias, nyújtani való asztal. Négy hosszú karszerék, rövidebb karszerék kettő. Karatlan padszerék nyolc. Egy kerek asztal lábastul.

Ezen nagypalotából kimenvén a pitvarba, vagyon a kívülfűtő kemencére bójáró kémény alatt egy ajtócska, vassarkak rajta.

Innet menvén ezen pitvarbul a kisebb palotára, ennek ajtaján (:mely is viseltes:) apró kilincs, fordító, retesz vannak. Vagyon egy fűtős, mázas kemence. Egy almárium. Három ablakok, többire romlottak. Egy asztal lábastul, más egy hosszú asztal is lábastul. Ágyfa egy, karszerék kettő. Padszerék egy, három hosszabb karosfogasok; egyiknek elromlott a karja. Három apró darabocska karosfogasok. Egy rakásban rosz, metr. 125.

Ezen kisebb palotából menvén egy oldalházban, ennek ajtaján vassarkak és retesz. Két asztal lábastul. Egy ágyfa. Öszveszegezett hosszú táblák, hat. Egy rúd és fogas. Két ablak, többire romlottak. Egy viselt olaszfok (!) szuperlát.

Ezen házbul menvén a buda felé, (a) bójáró ajtón vannak vassarkak és retesz. Itt vagyon egy alkalmatosság deszkából rekesztve, mely belül a buda. Bal kéz felől egy szalonatartó hely, melyben is öt szalonna, egy egész köztök; a többinek a topjait lemetszegették. Négy egész darab háj, ötödik csak kis darabocska. Oldalpecsenye egy, orja is egy. Holmi dibdáb fonalterkerő eszközök. Egy új, paraszt, bójáró ajtó két vassarkakkal.

Ezek után menvén fel a paloták híjára, négy apró kasban ex relatione clevigeri aszú szilva és barack circiter 27 véka. Egy hambárban aszú szilva circiter metr. 75 ~ hetvenöt véka. Egy szekszena. Főzőfazakak hatvanhat. Paraszt cseréptálak százhuszonöt. Cserépfödők tizennyolc. Egy szakadozott sátor. Két kocsikerék, pusztá. Öt sütőlapátok.

A híjából leszállván, a pitvar ajtaján vagyon két sark, egy retesz. A folyosó felett egy rézcsengettyú kötelestül. Ezen folyosón lejövén, a grádicsok végén vagyon egy rostélyos ajtó, azon retesz és két vassarkak.

Az alsó rend házakban a néhai nagyasszony háza féleben bemenőleg, a pitvar ajtaján vagyon egy vasfogantyú és két vassarkak. Az ház ajtaján egy retesz, két sark, fakilincs. Ezen házban vagyon egy fűtős kemence, elegyes kályhákbul rakott. Két ablak, papiros rajtok. Egy karos és három paraszt fogas. Három egyesszerék, egy szegeletes asztalka. Azon házban az ecetesszeréken két jó nagy ecetesálatag és hét apró álatagok mind teli ecettel.

Ezen házbul menvén a káposztásházban. Ennek ajtaján vagyon vasretesz, két vassarkak, fakilincs. Zöld kályhából kívülfűtő kemence. Négy eceteshordó tele, egy félben, három üres. Három dézsa tele tőróval, hat dézsa üres. Egy eg-

reses deberke. Sajt nro. 21, de egynehány oly, hogy az állásrul szinte lehull, igen rossz.

Ezen káposztásházbul menvén beljebb egy deszkából rekesztett alkalmatosságban, annak ajtaján vagyon két retesz és vassarkak. Itt találtatott egy cseberben holmi száraz hal. Egy kisded üres szuszék, egy üres szekrény, egy régi almárium, egy üres deberke, egy tányértok, egy semmirekellő nyereg, puszta.

Innét az árnyékszékre menvén, egy fedeletlen szekrényben vagyon fatányér (:egy része deszka:) százhusz, fatál huszonkettő. Hintó bakjára való holmi szakadozott szíjak, egy bőr nélkül való tábori szék, fa, egy kompona. Itt oldalfél egy deszkás rekesz, üres, az ajtaján két sarkacska, reteszfő.

Az alsó rend házakban, az ebédlőházban bémenőleg, a tornácnak ajtaja széles, rostélyos, vassarkak rajta, fordító és vaskilincs. Egy közönséges fogas felszegezve bal kéz felől.

Innét a megírt ebédlőházba bémenőleg az ajtón vagyon borított kulcsos zár, vassarkak s fordító. Ezen házban vagyon öt darab festett fogas, fűtős, mázas kemence, a tűzhelye körüldeszkázva. Három asztal, egyik kerek, más kettő szegeletesek. Egy festett pohárszék. Három üvegablakok. Egy karszék, hét egyes-szék.

Innet nyilván az ajtó néhai ifjabb Toldalagi János uram maga szokott lakóházában, az ajtaján vagyon két vassark, borított, fogontyús, fordítós, kulcsos zár. Fűtős, mázas kemence. Hat darab festett fogasok, hármán vagyon huszonhárom rézszeg, a többin faszeg. A fal oldalában egy záros almárium. Két üvegablakok. Öt egyesszékek, egy szegeletes, fias asztalka. Egy ágyfa.

Ezen házbul a kémény alá járó ajtón vannak két vassarkak, borított, fogontyús, retesz, kulcsos zár. Ezen kémény alatt lévén egy almárium, kétfelé nyíló az ajtaja, rajta négy sarkacska és egy reteszfő; egy karos és egy paraszt fogas, egy farosta, két üres dézsa. Egy festett házi árnyékszék. Négy teli dézsa vajjal. Az almárium tetején két küs tekenő, két fa medence. Egy szita. Két kis fa kosárka. Ezen kémény alatt egy árnyékszékre járó ajtón vagyon két vassark és egy retesz. Ugyan innen a veteményeskertben járó ajtón két vassark és egy retesz. Ezen ajtó felett egy üvegablakocska.

Ezen megírt alkalmatosságbul fordulván az asszony háza félében, ennek ajtaján vagyon két sark, fordító és kilincsvas. Egy fűtős, mázas kemence. Hat darab fogas. Egy üvegablak. Egy falba járó záros almárium. Egy fias asztalocska. Négy egyesszék. Ezen háznak az ebédlőház felé nyíló ajtaján kulcsos, fordítós, retesz, fogontyús zár és két sarkak. Egy fenyőrud és egy polc.

Innét menvén a nyári házban, az ajtaján közönséges fordító zár, fogontyú és két sarkak. Három közönséges ablakok, az alsó táblái csak egy üveg, többi papiros. A felső táblája ismét egy papiros, a többi romladozott üvegek. Három közönséges darab fogas. Egy fal mellett való gyalogszék. Két egyesszék. Egy szegeletes asztal, rajta viselt, lyukas szőnyeg. Egy ágyfa.

Innét azon fedél alatt vagyon egy árnyékszékre bójáró kicsiny alkalmatosságra bényíló ajtón két sark és egy retesz. Úgy ez árnyékszék ajtaján is két vassark és fakilincs.

Azon nyári ház alatt vagyon az utca felé kijáró egy sikátor, melynek az ajtaján retesz, lakat és két sarkak vannak. Ezen sikátornak bal kéz felől való részében egy ajtó, azon vassarkak és retesz, egynehány mázsa só. Ezen sikátornak

jobb kéz felől való részén az ajtón két sark, lakat, retesz. Ebben vagyon egy leptikában járó új kerék, vas nélkül. Hintóban való hátulsó kerék, karika nélkül, a talpa vasas. Ezen megírt sikátorbul az utca felé vagyon egy kijáró ajtó, ezen két vassarkak és fazár.

Innet visszafordulván, a veteményeskertben bėjáró széles ajtón vagyon egy retesz és a felső sarkán vaskarika. Ezen ajtón felyül, egy filegóriában majd semmirekellő ajtó, retesz és vassarkak.

Ezen a veteményeskerten általmenvén, a kertbeli kamarának felső részin egy ajtó, két vassarkak, retesz és lakat. Hat üres dézsa. Egy dézsában valami kevés borsó. Tizenöt főhordó cseber, egy sajtár, négy kártya, öt öreg fatál. Egy félvékás, két fedeles, paraszt kannák. Egy polcon holmi fazakak, egy része mázas. Két fogason holmi apró cserépedények, földők és lábasok. Egy üres fenyő általag.

Ezen kamara mellett, azon földél alatt, alólfelől való részén vagyon más egy kamara, ennek ajtaján egy retesz. Ebben találatott elegyes üres hordó nro. 64 ~ hatvannégy. Három dézsa. Egy vajköpülő, egy borhűtő cseber, egy cipótartó kosár. Egy küs deberke.

Ezen kamarából kimenvén, végül a gyümölcsöskertben benyíló ajtón vannak vassarkak, retesz és lakat. A gyümölcsöskertben feles gyümölcsfák vannak, két elpusztult halastó, egy téli veteménynek való pince, melynek ajtaja retesz. Ezen gyümölcsöskertben két aszaló és egy gyümölcsstartó ház.

Ezen gyümölcsöskertből kimenvén, a belső udvaron levő istállók végiben való kéményes kamarának vagy régi konyhának ajtaján vannak vassarkak, retesz és lakat. Benne találatunk három káposztáskádat üresen. Más egy üres kádat. Egy öreg fenyőkádat. Csap alá való három fenyőkádat és egy küs cserekádat. Három apró ecetes általagot. Egy rudas csebret és egy főhordó csebret. Ismét vannak lóra való hat paraszt hámok kötelestül, gyeplöstül. Egy középszerű gyalu. Ember lábára való egy vas. Öt kapa. Öt sarló. Félkéz fűrés. Egy kétvasas gereblye. Két vasásó. Két faásó, vas a végiben. Egy deberke, ugorkának való. Szokott ugyan ott állani három lapos szántóvas, melyeknek egyike jelen volt, ketteje volt barázdában az ekében; úgy két hosszúvasak és két patingok is.

Ezen élésház mellett egy fedél alatt egy istálló vagyon, melynek ajtaján retesz és két vassarkak. Ezen fedél alatt más istálló, az ajtaján egy retesz és fasark.

Ezen istálló mellett egy szekérszín, kapuján vaskapocs és retesz kül-belől. Vagyon a színben egy félvágású lószekér, marokvasas, karikás ketteje a kerekeinek, a szekér pedig igen viseltes.

Innét fordulván a konyhára, annak ajtaján vagyon két vassark, egy retesz. Vagyon benne egy hosszú szakácstábla, egy kerek asztal. Egy régi füstös almárium. Két tiszta cseber, egy abárló cseber, egy moslékos cseber. A kívül leeresztő tábláján vagyon két pánt és két sark.

Ezen konyha mellett azon fedél alatt egy sütőházba menvén, ennek ajtaján két sark, retesz, közönséges fordító és kilincs. Belől vagyon három lantornás ablak, két sütökemencék, előttök kályhás kemencék. Egy rossz fogas. Négy sütőszita. Egy húsvágódeszka, két paraszt ágyfa. Egy cipógyúró, hosszú tábla. Egy viseltes tál- és tányértartó. Fejér cipó szakasztó kettő. Cipósütő tekenő három. Két szapanozó tekenő. Egy rudas cseber. Két sajtár. Egy mosogató lábasceber. Nyolc cserép tejesfazék. Öt cseréptál, egy szűrőszita. Két dagasztószék-láb. Két sütőlapát. Egy

deberke. Egy favéka. Két vakarókés. Ezen sütőház mellett künn, szegeleten egy sóórló.

Innét menvén a serfőzőházban, ennek ajtaján két sark és retesz vagyon. Benne vagyon egy öreg vízfordó. Egy csáválókád. Káposztáskád hat. Ismét két kád, hat cseber. Egy ágyfa hitván, egy deberke, egy rossz véka, négy tengelyfa.

Egy ajtó nyílik ezen házból a takácsházba. Az ajtaján két sarkak, retesz, Közönséges, paraszt kemence. Egy osztovata. Ezen háznak az híján öt tiló, egy kevés áztatott len, haltartó varsa öt.

Ezen serfőzőháznak a végiben vagyon egy kerek kút, egy vasas veder, egy merítőkerék tengelyestül, egy darab lánc kötéllel együtt. A kút mellett vagyon egy itatóvályú.

A kút mellett vagyon egy gabonásház. Az ajtaján retesz, lakat, fa sarka. Ezen gabonásban vagyon egy hordóban lenmag circiter 3, ~ három véka. Egy öreg hambárban alakor metr. 62, ~ hatvankét véka. Egy szuszékban lencse metr. 38, ~ harmincnycél véka. Egy feredőkád. Más feredőkád. Egy hordóban (:mely másé:) szalad, tíz véka. Egy hordóban félvékányi bab. Egy nagy fenyőkádba korpa. Más kádban is korpa. Egy üres fenyőkád. Ugyan egy viselt szuszékba korpa. Borhordó bot öt. Nagy, öreg, szelelő vasrosta. Hosszú lyukú bőrrosta három. Kerek lyukú bőrrosta három, mind viseltsek. Egy rekeszes kas, üres. Egy régi szuszék, üres. Egy nagy, rossz, fületlen tekenő. Szörzsák tizenégy. Ruhazsák egy. Egy viselt szuszék üres.

Innét menvén a pincetorkában, vagyon egy öreg szuszékban veremből vett búza száztizennégy véka. Egy szkábás véka. Ugyanott egy szuszékban borsó kilenc véka. Ugyanott búzaszárasztó szörvászón vagy ponyva három.

Innét menvén a színek alá. Vannak ott szuszékok elegyesen, némelyik nagyobb, némelyik közép, némelyik kisebb rendűek. Az első üres, fedeletlen. Másodikban vagyon rozs, hetvenhat véka. Harmadikban is rozs, ötvenkilenc véka. Negyedik üres. Ötödikben rozs, harminchétf véka. Hatodik üres. Hetedikben közliszt húsz véka. Nyolcadikban semmi nincsen. Kilencedik, tizedik üres. Tizenegyedikben majorságnak való utolybúza öt vagy hat véka. Tizenkettődik üres, tizenharmadik is. Tizennegyedikben törökbúza, ötven véka. Tizenötödikben búza, hetvenégy véka. Tizenhatodik, tizenhetedik is üres. Egy nagy öreg hambár is üres. Vagyon ugyanott három külyü.

Ezen színekből kertbe járó ajtón vagyon retesz, lakat s az ajtón belől egy kaloda.

Innen menvén ki a külső udvarra, vagyon kimenőleg a belső udvarra nyíló kapu(n) vaspánt, sarokkal, retesszel. Az kúsjtaján is két hosszú pántbul való sark.

Innen kimenvén jobb kézre, elől vagyon egy istálló, most üres. Vagyon ezen pajta mellett más pajta is üresen.

A külső nagykapu mellett vagyon egy darabantház, közönséges rossz cserépkemence benne, egy rossz ajtó rajta. Az nagykapunak a szegezője ezen házba bójárván, egy lakat és retesz vagyon rajta. A nagykapun vagyon vaspánt, sark, az ajtaján vassarkak. Ezen kapu mellett egy hosszú istálló egy fedél alatt. Első részében most semmi sincsen. Más részében sajtó, olajütejével együtt, az ajtaján egy retesz. Harmadik részében a hét béresszekér, marokvasas, hegykarikás, mindenik fakó. Szekerek mellé két kenderkötél és egy lánc. Két eke vagyon hozzá tartozó eszközeivel, hat téslák, ketteje vasas, sikoltyús, négy fasikoltyús, és nyolc jármak, me-

lyek is most mind barázdában vannak. Egy társzekerre való ernyő. Borona öt Negyedik részében vagyon két szakaszban majorságnak való hely, holott lúd öt, pulyka öt, réce kettő. A csűrkert felől ugyanott egy árnyékszék és egy hizlaló ól.

Elmenvén a csűröskertben, a bejáró, kétféle nyíló kapun két pánt, sark egy retesz, a kűsajtáján fazár. A csűröskertben egy színben fenyőgerenda hatvan szál.

A csűröskertben asztagok vannak eszerint: egy harmad, idei asztagot most csépelnek, félbe találtuk. 1723-ban termett búzaasztagok, circiter három-háromszáz kalongyások, vagy ha mivel többek is, többire egyarányúak. Az asztagok nr. 5, ~öt.

Vaygon két csűr, négy kapuin négy pánt, sarkak és két retesz, kettei fazáros. Egy hosszú lajtorja. A tó felé bėjáró ajtón semmi vas nincsen. A tó hídján levő ajtón vagyon retesz és vassarkak. Vaygon egy polyvarekesz is a csűrkertben. Egy közép lajtorja. Az akolyba bėjáró kapu kötött kapu, semmi vas nincsen rajta. Az akolyban vagyon egy pásztorház, közönséges ajtók rajta és kaszemence benne.

Vaygon két tó a koronkai határon. A felsőn viseltes zsilip, az alsón, (a) csűrkerthen belől vagyon egykövű, kerekű malom cum suis pertinentiis.

1725

MAROSSZENTKIRÁLY (ENYEDSZENTKIRÁLY)

Néhai Bánffy Mihálynak fiaira, ifjabbik Zsigmondra és Péterre szállt erdélyi és partiumi javairól készült leltár

Portio in Marus Sz. Király

Vaygon itt Marusszentkirályon az Marus-parton egy négyszegre épített nagy kőkastély, melyre is napnyugot felől, a külső udvarról szolgál két kőszivárványon álló, romladoszott kőgrádicsú, faragott kövekkel pádimentomozott tornác, rajta lévő cserefa talpakban bocsátott s cserefa kötésekből álló, fenyőfa koszorúkra csinált zsendelyfedéllel. Ezen tornácról vagy folyosóról az megírt kastélynak alsó contignatiójában keresztülnyúló bolthajtásos, avadag deszkákkal padlott pádimentumú közös pitvarnak faragott kőszemöldökű s mellyékű ajtajára szolgál egy vascsapokon forgó, tölgyfa hevederű, dibdáb kis felvonókapucska.

Ezen közös pitvarban vagyon egy kőszivárvány, mely a kétfelől lévő házakat öszvefoglalja; azon szivárványon túl penig, partim deszkázattal, partim penig ugyan két szivárványokon rakott, kőfallal elrekesztett kis kamarácska, rajta lévő vassarkakon, pántokon forgó, retesz, reteszfős, félszerű deszkából csinált kis ajtócskájával. Mely kamarácskából is napkelet felé szolgál ki egy kis négyszegű, pusztá ablakocska.

Ugyanazon közös pitvarból szolgál egy más, faragott kőmellyékű, vassarkakon, pántokon forgó, retesz, reteszfős deszkaajtó napkelet felé ki a kastélyból.

Ugyanazon közös pitvarból észak felé nyílik az ebédlőházban más egy faragott kőmellyékű, vaspántokon, sarkakon forgó, viseltes, bérlett, festett ajtó, rete-

szes, reteszfős; mely háznak is vagyon jó, ép bolthajtása, két puszta ablaka, egyik északra, másik napnyugotra szolgál, külső jó vasrostélyokkal együtt. Vagyon ezen házban egy régi, rossz pohárszék, kívülfűtő kemencéje leromlott, pádimentuma is téglás, de romladozott.

Nyílik ezen házból bal kézre, a Veresbástya felé egy faragott kő szemöldökű s mellyékű, reteszfős, viseltes, gyantáros, bérlett ajtó, vaspántokon, sarkakon forgó, vasfogontyú rajta, melyen bémenvén azon szegeletboltba, találtunk ezen is két puszta ablakokat, külső jó vasrostélyokkal együtt. Vagyon ezen boltban egy zöldmázú kályhákból, egy vaslábon – alatta lévő vassal – álló kerek kemencécske, melyből kőkémény szolgál ki; ennek is felső boltozása ép, pádimentuma téglás, de romladozott. Mely boltban bémenvén, jobb kéz felé nyílik az árnyékszékre egy kised, párkányos, famelleyékű, vaspántokon, sarkakon forgó festett ajtó.

Viszont a megírt ebédlopától nyílik jobb kézre egy párkányos, vassarkakon, pántokon forgó, viseltes, fakilincső, bérlett, festett ajtó, mely háznak felső bolthajtása cifrán megfestetett. Egy ablaka napkeletre, jó vasrostély rajta; pádimentoma téglás, de romladozott.

Nyílik innen is más szegeletboltra kőmelleyékű s szemöldökű, vassarkakon, hevedereken forgó, vasfogontyús, viseltes paraszt ajtó; felső bolthajtása ép, pádimentuma téglás, de romladozott. Három ablaka, külső jó vasrostélyokkal együtt. Ebből is szolgál ki egy kőkémén. Ezen boltból bal kézre nyílik az árnyékszékre egy kised vassarkakon, hevedereken forgó, reteszfős, bérlett paraszt ajtócska; ezen árnyékszéknek külső oldala s felső boltozása ruinában vagyon.

A fenn deklarált közös tornácból szolgál a felső contignatióban lévő házakra napkelet felől három szakaszban lévő, tölgyfából való rossz grádics, melynek felső végén vagyon egy kis pitvarocska, melyre is napkelet felől szolgál egy puszta ablak.

Nyílik innen jobb kézre egy párkányos, vassarkakon, pántokon forgó, reteszes, reteszfős, bérlett, viseltes, festett ajtó; ezen háznak padlása fenyőgerendákra deszkával padlott, gyantáros. Két puszta ablaka.

Szolgál ezen házból más belső szegeletházra egy párkányos, gyantáros, vaspántokon, sarkakon forgó, viseltes, bérlett ajtó. Ezen háznak három puszta ablaka; padlás nélkül való, falai is ruinában vagyon.

Ezekből visszatérvén, nyílik ismét jobb kéz felé egy nagy, puszta palotára kőmelleyékű, puszta ajtó, egy vassarak a mellyékiben, négy puszta ablaka, padlás nélkül való; ennek észak felől való része 26 gerendából álló, közös.

Ezen nagypalotából szolgál jobb kézre egy kised szegeletházra kőmelleyékű ajtóhely, mely szegeletháznak három puszta ablakai vadnak, padlás nélkül való; mind ennek s mind a megírt nagypalotának falai ruinában vadnak.

A megírt házból szolgál ki egy magas kőkémén. Szarvazatja ezen háznak fenyőfából álló, zsendelyfedele többire romladozott; egy része jobbacská, melyet is az úr, Bánffy Zsigmond uram renováltatott.

Visszatérvén ezen házból az elébb specificált bójáró kőgrádicsra, melyről bal kézre tér egy tölgyfából kötött, alatt romladozott, deszkával pádimentumozott, zsendelyes, lapos fedelű folyosó, melyet is az úr, Bánffy Zsigmond uram csináltatott; mely szolgál egy különös, veres kupáscseréppel fedett bástyára, melynek ajtómelleyéke s szemöldöke faragott kőből valók. Ajtaja bérlett, gyantáros, vaspántokon, sarkakon forgó, reteszfős; melynek felső contignatiója nyári háznak tartatik. Vagyon öt puszta ablaka, egy vakablakban festett pohárszék; felső mennyezetei

párkányoson és cifra gyantáron készített; pádimentuma téglás, de romladozott Ezen Veresbástyának alsó contignatiójára nyílik egy paraszt, reteszes, retesz-fős, vaspántokon, sarkakon forgó, bérlett ajtó; ezen háznak egy ablaka s egy vakablaka, gerendái s padlása tölgyfából valók.

Innen menvén a megírt házak alatt lévő pincetorokra egy faragott kőmellyékű, szivárván módjára hajtott, paraszt deszkából álló, vaspántokon, sarkakon forgó, reteszes, reteszfős ajtón, mely pincetorok is jó bolthajtásos.

Szolgál ebből bal kézre egy kőmellyékű puszta ajtó az első pincére, mely is bolthajtásos; egy négyszegű kis ablakcskája, hat ászokfa benne.

Mely pincéből is szolgál más romladozott kőmellyékű puszta ajtó a Veresbástya felől való kastély bástyája alatt való bolthajtásos pincére, melyen vagyon két ablak.

A megírt pincetorkából nyílik egyenesen bé egy famelleyékű puszta ajtó, más belső pincetornáca, melynek gerendái s padlása tölgyfából valók.

Melyből egy famelleyékű puszta ajtó nyílik bal kézre más pincére, két vassarak és egy reteszfő van a mellyékin, két ablaka; felső része bolthajtásos. Ebből viszont más, egy cserefa mellyékű deszkaajtó nyílik a Maros felől lévő felső bástya alatt való pincére, melynek hat ablaka, gerendái s padlása tölgyfából valók; más, deszkából való, famelleyékű, reteszes, reteszfős ajtaja nyílik a kastély árkára.

Vagyon napnyugot felől a Veresbástya ellenében egy konyha, melyet a fundamento az úr, Bánffi Zsigmond uram építtetett más régi konyhának az helyére, mely tartozott néhai Bánffi Mihály úr részére.

E mellett vagyon két faház, egy mosó- és egy sütőház az megírt kastély felé nyíló deszkaajtókkal; az elsőnek három ablaka, úgy a másinak is, mindkettő régi tölgyfa gerendákra padlott. Romladozott kemencék benne, falai(k) sövényből valók, fedele(k) zsendelyes, de megrongyolott. Ezen házakból szolgál ki egy kőkémén, melyet az úr, Bánffi Zsigmond uram renováltatott. Vagyon ezen házak előtt hosszan egy keskeny, puszta tornác; szolgál pedig az házhéjára egy kis fagrádics.

Innen menvén a gabonásházba, mely is a külső kapun bójóvén esik bal kéz felől; ennek a Maros felől való része volt néhai Bánffi Mihály úré. Ennek feljáró grádicsa, külső tornáca, kötési tölgyfából, oldalai vastag fenyődeszkákból valók voltanak, fedele zsendelyes, de teljességgel minden része ruinában vagyon.

Ezek felett amely épületek a kőerten kívül vadnak, azok nem közösök, mert ami volt néhai Bánffi Mihály úr részére való, úgymint a külső kapun bójóvén jobb kéz felől istálló s szekérszín, azok elpusztulván, az úr, Bánffi Zsigmond uram építtetett azon helyre egy hosszú istállót, különben az egész udvarnak fele része közös.

Vagyon az megírt mosó- és sütőházak megett napnyugot felől egy veteményeskert, melynek harmadrésze, mely vagyon az Maros felől, néhai Bánffi Mihály úr részére való, mely quondam szőlőskert volt; vadnak benne valami apró meggyfa csemeték, melyeket az úr, Bánffi Zsigmond uram ültetett, jó lézás, támaszos kerttel vagyon körülvéve.

Vagyon az udvarkapun kívül az néhai Bánffi Mihály úr csűrőskertének és majorházának helye, melynek hossza 106, szélessége 40 lépésnyire terjed; a Maros felől az udvarkapu előtt lemenő országútja, kívül a gyümölcsös- és veteményeskert, alól pedig (a) Keresztesi részpuszta határozzák meg. Mely csűrőskert és

majorház helyen lagnak most az úr, Bánffi Zsigmond uram cselédi, szabó, sütő etc, apró házacskákat csináltatván nékiek oda.

Az megírt csűröskerten kívül, dél felé vagyon az úr, Bánffi Zsigmond uram két veteményes- és gyümölcsöskertei között az néhai Bánffi Mihály úr részére való veteményeskert, melynek hossza 141, szélessége 76 lépésnyire terjed; egy része gyümölcsös, jó lézás kert körülette.

Vagyon a megírt udvarházon belől a szigetben, a Maros vize folyása között egy darab gyümölcsös, melynek szélessége ad orgias circiter 92, hossza ad 48 extendálódik; alól Bánffi Péter uram gyümölcsöse, felyül mégyen fecskefarkúlag a sziget orrára, ide nem ért(et)vén a szigetet körülvevő bokros és jegenyés helyek. *(Következik a szántók és a jobbágyok felsorolása.)*

1727 VALKÓVÁRA

Bánffy György javainak leltára vagy urbárium

Desertum castrum Valkó

A Réz nevű nagyerdőnek oldalában egy különös szabású hegyecskén, még a régi időben, ugyan régi formában, minden lövőlyukak nélkül építettett volt alkalmas erős-ségű váracska, melyben minthogy a moderna hominum memoria ember nem lakott, hanem hideg, meleg, eső, hó és az időnek minden injuriája egyaránt érte, a régiség is accedált, rész szerint a kőfala leomlott, nagyrésze mindazonáltal mostan is fenn-áll; forrás volt a kapuja előtt.

Ez váracska a pogányok közelebb lött eruptiójakor nagyságos Kraszna vármegye által a népnek conservatiójára nézve, az hol a kőfalai leomlottanak volt, kettős palánkkal, amennyire akkor lehetett, erősítettett volt, a két sor palánk közti kövekkel meg lévén töltve, feljáró helye elkészítettvén és azon feljáró helynek alsó végére erős, leveles, tölgyfa deszkákból való kapu is erigaltatván, mely palánkos erősítés és kapu is már ismét viselésben és rész szerint dülőfélben vagyon.

1728 ARANYKÚT

Petky Dávid aranykúti udvarához tartozó ingó és ingatlan javak leltára

Elsőben is elkezdvén az udvarházhoz bemenő, tölgyfákból csinált, zsindelyes, galambbúgos kapun, mely is virágokra vagyon kimetszve. Ezen kapunak kétfelé nyíló, fenyődeszkából álló levelei alól vascsapokon, karikákon forgó sarka, felyül szélyes vaspántokkal vagyon foglalva. Vagyon ezen kapun egy vasretesz, reteszfővel, egy darab láncsal együtt, mindjárt mellette egy bényíló ajtó, fenyődeszkából való. Ez is vassarkon forog, felyül vaspánt. Ezen kisajtón is vagyon egy reteszfő, melyen lakat

szokott állani. A kaput és kisajtót a megírt láncsal szokták belakolni. Ennek lakatja szokott állani a porkoláb kezében.

Innét mentünk a tisztartó- és porkolábházban, melyek vadnak egyvégtében, egy fedél alatt, jó zsendelyezése(k).

Ezen tisztartó háza ajtajának vassarkakon, pántokon forgó sarkai, kívül rajta vasretesz, reteszfüvel együtt. Ezen házban vagon:

Egy paraszt kályhás kemence fűjtővel együtt. Egy kerek asztal lábostól. Egy új és egy viseltes abrosz. Egy viseltes, szövászomból álló kendő. Vagon egy egyesszék, egy fenyődeszkából való rövid karszék. A karszék mellett nyeregtartó ászok, egy fenyődeszkából álló ágy, két katonafogas. Vagon a fal oldalára szegezve Boldog-asszony síró képe, egy viseltes, lantornából való lámpás, egy fa gyertyatartó, egy romlott cserépedényből való sőtartó, fedelével együtt. Ezen háznak két ablakja, az egyiknek lantorna ablakja, a másikon vassarkakon forgó vasretesz és reteszfős tábla.

A porkolábházba menő pitvarnak az ajtaja fasarkakon forgó.

A porkolábháznak az ajtaja pedig vassarkakon, pántokon forgó, az ajtó bérlett, fakilincse. Holott is vagon rabok lábára való vas nro. 25, huszonöt, vasbilincs nro. 5, öt.

Ezen porkolábházhoz ragasztva vagon boronafákból álló kis tömlőc, melynek az ajtaja farostélyból való, vasakkal jól összekapcsolva, hasonló vassarkokon, pántokon forgó. Ezen háznak tornáca felett való gerendáin öt tengelyfa.

Ezen megírt ház előtt a rabok alsó tömlőce, melyben vagon egy hosszú vaslánc, vas reteszfükön áll. Ennek két rostélyvasas faajtaja reteszfükkel. A felső rostélyos ajtón pedig egy hosszú vasrúd jár által rajta, melyen egy öreg lakat szokott állani. Az alsó rostélyos ajtón is lakat, a megírt tömlőcbe lévő láncan is lakat. Vagon a tömlőchöz kívántató vaspöröly, két kis vágó, egy vasfogó.

Ezen tisztartó uram háza megett vagon egy fakaloda, melynek vassarka vasretesszel együtt. Ugyanezen ház mellett vagon egy olajütő fasajtó. Két kásátörő kilyü egész készségekkel együtt.

Innet mentünk a sütőházban és a konyhára, melyek zsendelyes fedél alatt vadnak. A sütőháznak benyíló fenyőajtaja vassarkakon, pántokon forgó, vasretesz reteszfüvel, vaskilincsel együtt. Abba vagon egy köznek való kemence, mellette fejérnek való; a szájában két vasrúd. Ezek a sütőkemencéken felyül vagon paraszt kályhából kirakott kemenceeleji, az szájában hosszú vasrúd, egy vasból álló oszlopocska alatta. Ezen házba vagon két dagasztótekenő, két viseltes szita, egy köznek és fejérnek való szakasztószék, egy sütőlapát, egy kovászra való viseltes szövászabrosz, sütő eleiben való két kötő.

Vagon e mellett egy öreg konyha, kiben találtott egy fenyődeszkából álló asztal lábostól, más öreg szakácsasztal, fenyő, gyergyai deszka másfél, egy öreg cseber, egy főhordó cseber, egy sajtár, egy viseltes szűrőszita, kilenc aprószerű fazakok, tizenhárom tángyér, hat mázos cseréptálak, egy tormareszelő.

Innét mentünk a vendégházba, kinek is pitvarajtaja vassarkakon, pántokon forgó, vasretesz, reteszfü, lakatja kolcsával együtt. A más ajtaja nyílik a szőlőskertre, hasonló vassarkokon, pántokon forgó, fakilincse, kilincstartója. Ezen pitvarból nyílik a nagyobb házra egy fenyődeszkából álló bérlett ajtaja. Annak vassarkai, pántjai, kilincse, kilincstartója, retesze, reteszfüvel együtt, lakat nélkül. Vagon egy öreg, kerek, lábas asztal, egy hosszú karszék, két katonafogas; egy pohárszék, ajtaja vassarkakon forgó, retesze, reteszfüje, lakatja. Három kristályos ablakja egész készsé-

gével s betevő tábláival együtt. Van egy közönséges, fejérnek való dagasztótekenő, egy paraszt sütökemence. Vagyon ugyan más, öreg asztal is lábostól.

Ezen háznak a kisebbik háza hívatik páterek házának, melyben is vagyon egy asztal lábostól, paraszt kályhából kemencéje, papiros ablaki, egy ágy, fenyődeszkából való. Bérlett ajtaja vaspántokon, sarkakon forgó, vasretesze, reteszfeje, fakilincse fa tartójával együtt.

Ezen háznak a héján vagyon két háj, egy sövénykasban szilva metr. nro. 4, szalonna másfél, ez idei árpa száznegyvennégy véka.

Ezen házaknak külső tornácában vagyon egy sátor árbocfáival együtt, egy közháló, mely is méhesi. Vagyon egy (o)sztováta is egész készséggel, egy pár nyüstivel együtt.

A megírt pitvarba találtatott négy szórólapát, egy vajtikó, két mérővéka. Innét mentünk a kolcsárházba, kinek is a pitvarajtaja fasarkakon forgó, vasretesze, reteszfeje, lakatjával, kolcsával együtt.

Ezen pitvarból nyílik a kamarába egy fenyődeszkából álló, fasarkakon, pántokon forgó ajtaja, vasretesz, reteszfeje, melyben vagyon só nro. 70.

A kolcsár- avagy élésháznak ajtaja fasarkakon, pántokon forgó, vasretesze, reteszfeje. Ebben találtatott: kendervászon, sing nro. 33; szövsvászon két darabban, sing nro. 33; egy végbe szürke szokmányposztó, sing nro. 27½; más darabba szürke posztó sing nro. 7½, harmadik is szürke posztó, sing nro. 33. Vagyon ezen házban egy közönséges kerek asztal lábostól, egy paraszt, sövény ágy, egy bérlett padszék, mely is két fenyődeszkából álló. Ezekon vagyon egy üres, öreg deberke, más kised üres deberke, egy vedres cseberbe millesó.

Írósvaj vagyon két deberkében ejtel nro. 17, item két deberkében ejtel nro. 14, item két deberkében ejtel nro. 16. Édestej fazakakban nro. 8. Vagyon egy tejfeles-cseber fedelestől, egy vajküpölő, egy paraszt, kútra való veder, egy sajtár, egy üres dézsa.

Egy paraszt kemence, mellette egy hosszú béllett padszék. Vagyon két pár fojtókarika, hat marokvas. Vagyon egy vasretesz, reteszfüvel együtt, két ajtóra való sarok, vaspántokkal együtt. Vagyon kerékre való tőkarika négy, kerékfőre való kettő. Vagyon egy ajtóra való vaskilincs, vas kilincsfogó egy kis vas tolyózárral, kis vaspánttal együtt. Vagyon egy vas, öreg pöröly, két furu, egyike tengelyvégszegnek való, másik járomszegnek való. Vagyon egy kerékfalra való torockai vas, egy darab hunyadi vas, vagyon három arasznyi az hosszassága. Vagyon kútra való lánc egy öl. Vagyon bőrrosta tizenöt, fővényválasztó rosta egy; (egy) zsáknak való fekete gombolyag, verinkának vagy búzaszáraztónak való gombolyag négy.

Vagyon egy kis deberkében egy ejtel vereshagyma mag, három edényben dinnyepalánt, ugorkamagok, egy zsákban vagyon feles petrezselyem- és murokmagok. Egy bornyomó zsák, két ruha átalvető, egy tángyértörlő, három ejtel faggyú. Tizenöt sarló, három ejtel kertiborsó, három ejtel kertibab. Egy új szalonna hájával együtt. Vagyon két (?) karosfogas. Egy paraszt tálás. Deszkából való polc egy. Egy húsvágó lábos szék. Fakalán három, kovászkeverő kettő, olajmerő egy, vízmerő kartos egy; béresnek való bocskor 10 pár, tizenhárom tejesfazékra való tángyér. Egy szappanyozó tekenyő, méznek és olajnak való korsó 2.

A kolcsárház alatt levő pincébe vagyon három kád, id est 3 sós, új káposzta, tavalyi káposzta fél kád, egy káposztaforgató öreg tekenő. Egy kartos, egy kád tövisrépa; zsák vagyon nro. 22. Sóórló a ház alatt; egy búzaszáraztató verinka.

Az gabonásszín alatt vagyon három szuszék, kettei üres, az harmadikban vagyon majorság ez idei búza huszonegy véka; ebben vagyon két hintóban való kerék egész készséggel, egyik első, másik utolsó. Vagyon egy ruhaszársztó spárga, vagyon még ugyan kertészspárga is.

Az udvarháznak kamarájában menvén, melynek ajtaja egész készséggel lévén, vasretesze, reteszfeje, lakatja kolcsával együtt. Találtatott benne három öreg fazék színméz, azonkívül egy deberke színvaj; egy veder, egy fazékban félig szilva, más fazékban aszú som, félejteles kömény, egy röstölőben egy marék aszú vackor, egy ejteles fazékba mák, egy kis edénybe aszalt cseremakk; egy öreg fazékban zöld kertiborsó, egy csuorba egy marok birsalmamag; mázas tálak nro. 8, öreg, lábas porgoló, tarka apró fedő nro. 6, tángyér nro. 5; apró karikás orsók nro. 13, öreg, karikátlan nro. 8, fakalán nro. 3; egy öreg, lábatlan porgoló, más kisebbszerű porgoló, hét üres tejesfazakak; méznek való kancsók négy, mázas csuprok három, matola 8, ráma három pár, egy sodrófa sulykával együtt, egy új, két szélyből való szöszabrosz, egy kártya.

A leányok házában vagyon egy asztal lábostól, egy ágy, két kis ülőszék, két szuperlát, ennek is ajtai, ablakjai egész készséggel. A padlásra szegezve egy kis polc, azon négy csomóban való összekötött thesesek. Egy új, zöldmázos kemence.

Az kisasszonyok önegyságok házában találtatott harminchat kosár anyaméh, egy gyontáros ágy, két fejtér ágy. Kemencéje, ajtaja, ablakja egész készséggel.

Az asszony önegysága házában vagyon egy öreg, gyontáros ágy, két asztal virágos vászonnal bevonva, egyiken boldogságos asszony Szűz Mária képe ráma csinálva (így!). Melyen is vagyon két ablak, zöld matéria rajtok, egy kis ülő padszék, más térdeplő székecske. Ajtai, kemencé(je) egész készséggel. Ezen háznak az oldalán vagyon egy almárium, melyben vagyon egy üveg és légyfogó.

Az úr önegysága házában vagyon két asztal lábostól, tarka festékes, virágos vászonnal bevonva; az egyiken vagyon édes üdvezítőnk feszület képe gömbelyeg ráma csinálva, öt kötés theses, egynehány dáma képek. Ezen házban vagyon veres bőrös egyesszék nro. tizenkettő. Vagyon egy öreg, veres bőrös töltött karszék párnájával együtt. Az előtt egy kis, láb nyugodalmára való szék; vagyon egy almáriumnak való hely, mely is zöld szőrmatériával vagyon bevonva. Kemencéje ajtai, ablakai egész készséggel együtt. Az ajtó feliben vagyon mellesleg egy pléhből csinált, szenteltvíznek való edény. Az úr önegysága házából nyílik ki egy ajtó, salvo honore dicto, árnyékszékre.

Az palotába az úr önegysága házából kijóvén, találtatott egy hosszú, kerek asztal lábostól, azon egy közönséges kilin, egy négyszegű asztal lábostól, azon felyül édes üdvezítőnk crucifixusa ráma nélkül, új, egyes karszékek nro. tizenkettő, viseltes egyesszékek nro. 6, egy tábori asztal, egy katonafogas. Vagyon az fal oldalán öfelsége képe tömösvári, nándorfejtéri és péterváradjai basáknak leírásával és négy, világnak delineatiójával. Vagyon közönséges sodrott legyező kettő, egy gyontáros pohárszék, azon vagyon négy, pléhből csinált gyertyatartó; vagyon egy kis zöldmázos, szenteltvíznek való edény, azonkívül öt bokály, három lábos kristály. Ezen pohárszéknek vagyon hat tolyóka ládácskája, melyben vagyon egy ejteles mázos fazék. Ablakai, ajtai, táblái és kemencéje minden hiba, kár, fogyatkozás nélkül.

Ezen palotának a filegóriáján találtatott két ágy, egy közönséges asztal lábostól.

Innét mentünk a pincében. *(Következik a két pincében található edények, sajtok és borok felsorolása.)*

Ezen udvarháznak az udvara közepin vagyon zsindegyel fedett kút, mely is kereken forgó, a vizet felhordó vedren hosszú kötél lánc nélkül, a kút mellett egy hosszú itatóváltó.

Ezen udvarháznak bemenő részének jobb kéz felől való oldalában vagyon egy hosszú istálló három részre szakasztva. *(Következik a két részben található ócskaság felsorolása.)*

Az istállónak középső része gabonásháznak hívatik, melybe találtatott búza metr. nro. 126, liszt metr. nro. 72, kender héhelve gel. nro. 40, szőszével együtt. Vagyon bornyomó, új kád nro. 1. Bikkfa deszkából való szuszék nro. 10. Hintóba való küllő nro. 160. Kerékfünek való tölgyfák nro. 18. Hordókra való abroncskötés nro. 2. Rabok kezére való gereblye nro. 10, favilla nro. 12. Gabonásháznak való zsendely, felesen. Lenmag metr. nro. 5½. Törökbúza szemül metr. nro. 95.

Az csűrőskertben vagyon egy hosszú csűr, találtatott abban egy hosszú bikkfa öreg szuszék. *(Következik az osztagok felsorolása.)*

Az marháknak vagy béresökröknek vagyon jó pajtájok, amelyben elfér huszonnyolc ökör, kétfelől a végiben apró bornyúknak való hajlék, az akol el vagyon rekesztve kétfelé; egy része a marháknak, más része a teheneknek. Az akolnak a külső kapuja jó leveleskapu. *(Következik a szekerek és a különböző határrészekben lévő széna számbavétele.)*

Az udvarháznak héján vagyon borsó metr. nro. 29, kerti faszulyka metr. nro. 3, kendermag metr. nro. 25, aszú meggy metr. nro. ½, lencse metr. nro. 2. Veres, öreg borsó just. 4, mezei faszulyka metr. nro. 9. Fokhagyma koszorú nro. 75. Magyaróhagyma metr. nro. 4. Kertibab metr. ½, komló metr. 2.

Vagyon ismét a szőlőkertek circulusában sok szép gyümölcsfákból, úgymint alma-, körtvély-, szilva-, cseresznye- és meggyfákból álló gyümölcsöskert és nádból csinált méheskert (a) szilvás széliben.

Vagyon ezen gyümölcsöskertnek alsó részében veteményeskert, melyben vadnak szép nevedékeny, hólyagosmeggy-fák, ezeken kívül málna-, veresszőlőegresfák, ásatlan petrezselyem és murok. *(Következik a földek számbavétele.)*

1729

KAPLYON

Haller György kaplyoni kastélyának és az ahhoz tartozó
ingó és ingatlan javaknak urbáriuma vagy leltára

Az külső kúriának kapuján bémenvén az kastély kapujához, holott is az kastélyt körülvivő vízárkon lévén egy erős tölgyfa padlású, gerendázattyú híd, melynek külső vége mindkétfelől palizátás, a hídnak két szélyei karfás, mellette mindkétfelől vastag deszkapadok vadnak. Ennek belső végén vagyon egy faragott kőből épített, bolthajtásos kaputól tölgyfa mellyékű, hevederű, fenyődeszkákkal bérlett, vassarkos, pántos, hevederes kapu, kétfelé nyíló.

Azon belől a kapu között vagyon napnyugot felől egy kőház, ki is ennek előtte katonák házának hívatattott; amellet belől egy kötömlöc, amellet egy

kő kéményaljja, parkaláb, hajdúk és drabantok s puskások tüzelőhelye. Napkeletről pedig egy alsó ház, udvarbírák szállása, oldalkamorájával együtt.

Mely kapu között lévő kőházak közül bémenvén a kastély udvarára, ezek mellett napkelet felől felmenvén egy forduló grádicson, melynek felső végén vagyon egy tornác, afelett való harangozó filegóriával; mely filegóriában is vadnak két harangok, egyik kisebb, másik nagyobb.

Melyből is napnyugat felé fordulván, vagyon egy alkalmas szélességű és hosszúságú, kapu felett való, palotaforma ház, melyen vadnak két kőmellyékű, papirossal borított ablakok, vassarkú és kilincső, fűrészeszka ajtajával.

Ugyan amellet, napnyugot felől vagyon egy közönséges, hasonló, kőből épített ház a kapu felett, egy ónban rakott üveges ablakával, zöldmázos, jó fűtős kemencéjével, vassarkos, pántos fűrészeszka ajtajával.

Ennek dél felől való oldalában vagyon egy kisebb kőház, egy ónban foglalt üvegablakával, zöldmázos kemencéjével, benne lévő fogasokkal, ágyakkal, asztalokkal és székekkel, vassarkas, kilincses, fűrészeszka ajtajával. Ennek végiben, napnyugot felől vagyon egy kő árnyékszék, rajta lévő szükséges épületivel, vassarkos, kilincses, fenyődeszka ajtajával. Mindezek alkalmas gerendázattal, fűrészeszka padlásokkal, zsendelyes, félviseltes héjazásokkal. Mindezek a megírt épületeken vagyon alsó és felső contignatiókból szolgáló két kőkémények.

Ezen fenn megnevezett kastély négy szegeletekre lévén építve, az megírt kapu felett és alatt lévő házaknak mellette, napnyugot felől egy kőkonyha vagyon építve, hasonló kőkéményivel és minden hozzá tartozó apparátusival.

E mellett napnyugot felől vagyon egy szegeletbástya, két contignatiójú, hat szegeletekben épített; melynek alsó része szakácsok háza, paraszt kályhájú kemencével és fasarkos, kilincses, fűrészeszka ajtajával. Az felső ház páterek szállása, zöldmázos kemencével, benn levő ágyakkal, karszékekkel, vassarkos, pántos ajtajával. Az ajtaja előtt egy tornác, gyalult deszkával bérlett és parkányozott, mellette levő árnyékszékivel együtt, zsendelyes superaedificiumával.

Ezen túl, dél felől az kastély kőfala mellett vagyon egy lábokra épített gabonásház, benne lévő rekeszekkel csinált, helyben álló szuszékjaival, a két végiben négy öreg, rekesztett szuszékok; a közepiben vadnak öt apró rekeszszuszíkokcskák és két szekely szuszíkokcskák, jó tölgy- és bikkfa deszkákkal építettek. Ennek ajtaja előtt vagyon egy végigszolgáló, jó szélyes, deszkás tornác, a feljáró grádicával együtt, félszer, viselt zsendelyezetű.

Ezen túl, ugyan az kőfal mellett vagyon egy kőből épített sütőház, hozzá való appertinentiáival együtt; úgymint két kőből csinált sütőkemencéjével, ezek felett lévő, két tüzelő – rész szerint mázas, rész szerint paraszt kályhájú – kemencéjével, két lantorna ablakával és fűrészeszka ajtajával együtt. A mellett és azzal egy őzsendelyes superaedificium egy kő kéményaljával együtt, amelyben is égettort szoktanak főzni, katlanjával együtt.

Ugyanennek mellette és egy superaedificium alatt, az végiben vagyon egy kő mosóház, melyben vagyon egy ó, zöldmázos és paraszt kályhával egyes kemence és az mosóházhoz kívántató kád, üst, csebrek s egyéb ahhoz kívántató eszközök. Ezen vadnak két fatáblájú ablakok, bérlett fűrészeszskaból való ajtajával együtt.

Azon túl, ugyan dél felől vagyon egy hatszegre épített szegelet kőbástya, két contignatiójú, melynek az alsó contignatiója káposzta sózó pincének applikáltatott, jó erős ajtajával. Az felső contignatiója pedig ház, két ón-

ban foglalt üvegablakaival, vassarkos, pántos pléhzáru, bérlett fűrészdeszka ajtajával, hasonló deszkapadlásával. Melyből egy északra nyíló hasonló ajtajú s jó készületű árnyékszék vagyon, kőből rakott, a házban lévő asztallal, ágyakkal karos- és egyesszékekkel, zöldmázos kemencével. Ennek ajtaja előtt vagyon tisztességes, lábokra épített, rostélyos fűrészdeszka tornáca grádicsával együtt.

Azon szegeletről fordulván az kastély kőfala mellett napkelet felé, azon kőfalnak közepi táján vagyon az kosályi patakra nyíló, erős tölgyfa ajtó, vasláncával és reteszfőivel együtt.

Azon túl, ugyan napkeletre az kastély kőfala mellett fából épített hintószin, hat hintó férő.

Azon túl, ugyan napkeletről vagyon egy szegelet kőbástya, két contignatiójú, hatszegben épített; melynek alsó contignatiója bizonyos szükségekre szokott fordíttatni, amire kívántatik, a felső pedig lakóház, zöldmázos kemencéjével, három, ónban foglalt üvegablakival, két vassarkos, fakilincsű ajtajával, alkalmas padlású és téglapádimentumú, benne lévő ágyfákkal, székekkel, asztallal és egyéb instrumentumokkal együtt. Ebben feljáró, erős tölgyfa grádicsával s tornácával, mely tornácra is vagyon egy dél felé nyíló ajtajú árnyékszék ajtajával és hozzá tartozó minden apparátusival együtt. Ezen tornác végiben vagyon az megírt szekérszín híjára feljáró egy grádics, ajtajával együtt.

Ezen szegeletbástyától fordulván észak felé, az bástya mellett vagyon a kőfalon egy tyúk-majorházhoz járó deszkaajtó, tölgyfa deszkájú és mellyékű.

E mellett vagyon, észak felé vagyon egy hosszú és a negyedik szegeletbástyáig nyúló s az bástya kőfalához ragasztott, négy szakaszokban épített istálló, előtte lévő lábfás és karfás tornácával, benne lévő jászlyakkal, ajtókkal és szükséges instrumentumokkal együtt, jó zsendelyezéssel.

Annak észak felől való végiben vagyon a negyedik, hatszegben épített kőbástya, melynek az alsó contignatiója hústartó, az felső pedig szalonnatartó.

Ezen megírt és e szerint deklarált négyszegletű kastélynak közepe táján vagyon nagy udvarház, kőből épített, melynek észak felől bejáró ajtaja előtt vagyon egy fűrészdeszka mennyezetű, bérlésű, szépen faragott kötéses lábfájú tornác, kétfelől reája feljáró tölgyfa grádicsaival. Azon ajtó faragott kőmellyékű és vassarkos, pántos, kilincses, fűrészdeszka ajtaja.

Melyből az első és napkelet felől való házban bémenvén, melynek is a benyíló ajtaja bérlett fűrészdeszka – vassarkos, pántos és záros ajtaja vagyon –, zöldmázos kályha-kemencéjű, boltos tetejű, ónban foglalt, két, öreg, üveges ablakaival és ugyanazon házból napkelet felé nyíló ajtajú kő árnyékszékivel; ahhoz kívántató apparátusával, vassarkos, kilincses ajtajával. Az ház pedig erős bolthajtással épített.

Ennek dél felől való résziben vagyon ebből benyíló hasonló ház, bérlett fűrészdeszka, benyíló, vassarkos, pántos, kilincses ajtajú, benne lévő zöldmázos kemencéjével, két öreg, ónban foglak üvegablakaival, dél felől való árnyékszékivel, hasonló ajtajával és szükséges apparátusával.

E mellett napnyugot felől vagyon egy nagypalota – réjá nyíló, bérlett, fűrészdeszka, hasonló vasszerszámos ajtó és ugyan az megírt pitvarból is azon palotára szolgáló, hasonló készületű ajtó –, benne lévő öreg, zöldmázos kályhájú kemencéjével, kis fűtővel, tornácos pohárszékivel, külső ajtaja felett való

hegedülő karjával és két öreg, ónban foglalt üvegablakaival, jó gerendázásával, padlásával.

E mellett, ugyan napnyugot felől, vagyon egy nagy ház, erős boltozással mely leányok házának nevezetik; abból bényiló, vassarkos, pántos, kilincses, záros, fűrészesdeszka, bérlett ajtajával, benne lévő zöldmázos kályha-kemencéjével, két ónban foglalt, üveges ablakaival és egy öreg almáriumával és benne lévő asztallal, padakkal, székekkel és fogasokkal és ugyan dél felé nyíló, egy hasonló készületű árnyékszék és előtte lévő tornácocskájára szolgáló ajtajával. Mely tornácocskának is napkelet felől való végiben vagyon egy fából épített árnyékszék, hozzá való instrumentumival és ajtajával együtt. Ezen tornácocskának napnyugot felől való végén vagyon az sütőház felé járó egy tölgyfa grádics.

Ugyanezen leányok házából napnyugot felé vagyon egy fából épített kamarában bójáró, hasonló vassarkos, kilincses, záros ajtó, mely kamara is applikáltatni szokott holmi szükséges dolgoknak s bonumoknak conservatiójára. Ennek alatta vagyon egy pinceforma, veteménytartásra vagy egyéb olyan szüksegre való épület; most cura és usus nélkül tartatik.

Ezen leányok házából dél felé nyilván egy ajtó, vassarkos, pántos, záros, bérlett fűrészesdeszkából álló, egy boltos házban, mely most úr lakóházának hívattatik; melynek vadnak két öreg, üveg, ónban foglalt ablakai, zöldmázos kályha-kemencéje faragott kő tűzhelyével, ágyaival, asztalaival, székeivel és minden ahhoz kívántató apparátusival. Ezen belől, napkelet felől vagyon egy kisdéd bolt, egy üvegablakával, hasonló készületű ajtajával conservatorium bonorum interiorum.

Ezen fenn specificált, négy szegletekben épített kastélynak az megírt bójáró kapuján kimenvén az külső kúriának udvarára, holott is napkeletre, jobb kéz felé fordulván, az kastélynak vízárka mellé, és (ott) az kosályi patakig szolgáló vagyon (így!) egy szárnyas majorság tartó udvar, rajta lévő egy boronaházzal pitvarastól, lábos, borona sertéshizlaló óljával és szárnyas majorság tartó óljaival együtt; szalmával fedettek, tölgyfa kapumellyé-kivel. Az csürkertbéli marhaakol felől való kerti rossz, egyebütt meglehetősen sövénykertekkel (kerített).

Ennek kapuján kimenvén, a kapu mellett jobb kéz felől, az csürkentre vagyon ragasztva s építve egy jó erős, borona, hosszú istálló, három szakaszokban épített; melynek egyike tehének hornyainak, másodikja bivalybornyúnak, harmadikja pedig csikóknak szokott téli tartásra accomodáltatni az relatiók szerént; szalmával fedett, jó deszka ajtaival, jászlyaival.

Ennek észak felől való végihez közel vagyon egy nagy, erős, tölgyfából épített kötött kapu, az csürkentre szolgáló; ezen belől bal kéz vagy észak felől vagyon egy kisdéd boronaház pitvarastul, benne lévő kemencéjével, két lantorna ablakaival és deszka ajtajával, paraszt, deszka asztalával és székeivel.

Ezen csürökertben, az kertnek szélességére nézve a közepi táján, hosszára nézve pedig a kertnek hátulsó részihez közel, vagyon egy egyenlő mértékű, keresztsgben tölgy- és bikkfa boronákkal sasfákban rakott nagy csür, négy kötött kapufeleivel és négy deszka, záros és rekeszes kapuival, új zsendelyezéssel.

Ezen alól a kertnek közepi táján vagyon egy vastag tölgyfából épített, hosszú málékastély ágasokkal és lábakkal és alsó s felső tölgyfa gerendács-

kákkal s szarufákkal, lécekkal, új zsendelyezéssel. Melyben a relatiók szerint fér málé csóztól cub, nro. 1000.

Ezen csűröskertnek dél felől való részeiben, mind alsó s mind felső szegeleteiben vagyon két marhatartó okol, gyalog sövénykerttel rekesztettek, hozzá való sövénykapuval. Az napkelet felől lévő akolban vagyon egy ágakokra csinált marhaszín, alkalmas hosszúságú és szélyességű, melynek superaedificiuma meg kezdett bomladoxni, szalmafedelivel együtt. A közepin hosszára vagyon egy viseltes, sövényből font jászoly; ebből a kasályi patakra itatásra kijáró kapu vagy ajtóhely vagyon, most részút (!) vagyon. Ezenkül (!) mind az egész csűröskert körül jó erős, támaszos, tölgyfa karós kertek vadnak három részről, dél felől pedig és a szárnyas-majorház mellett megbomladoxni kezdett némely helyeken; mind egészen szalmával fedettek a kertek.

Ezen csűröskertből a megírt kapun kimenvén és ugyan észak felé vagy jobb kéz felé fordulván, az csűrkerthez ragasztva vagyon egy alkalmas hosszúságú, tölgy- és bikkfa boronából épített istálló három szakaszokban; melynek az észak felől való részében bivalyok(at) szoktak teleltetni, a közepiben béresökrök, a végiben dél felől vagyon egy kádárló szín, jó erős tölgyfa ajtómellyéki vel s deszka ajtaival, benne lévő jószágaival.

Ugyanazon sorban, egy kevéssel elébb, az veteményeskert ajtaján kívül vagyon egy kised boronaház, pitvarostól; két ablakaival, kemencéjivel és deszka, viseltes ajtaival, ó padlásával.

Ennek a végiben, napkelet felől vagyon egy alkalmas nagyságú, négyszegben való veteményeskert jó tölgyfa mellyékű, deszkázató, záros, reteszes ajtajával, benne lévő mindenféle, feles gyümölcsös fájival együtt, körülette levő jó, támaszos, lézsás kerteivel.

Ismét visszatérvén a megírt kastély kapujához, holott is az megnevezett külső kúriának alsó feliben, bal kéz felől vagyon egy öreg jégvermespince a földben, boronából rakott, erős tölgyfa boronázattyú, gerendájú, padlású és ajtajú, vastag szalmafedelű, egy négyszegben lévő, sűrű támaszos, lézsás kertecskéjével együtt; mely kertnek is egyéb külső része alkalmas sövénykerttel (kerített) és az kastély felől való egy része megbomladoxott; dült s romlott, bójáró kapujával együtt. Ennek észak felől való szegeletinél vagyon egy pár kapufél, tölgyfából csinált, melyen az megírt külső kúriáról az faluban szoktanak járn.

Ezen túl, ugyan észak felé vagyon egy hasonló, négy szegeletekre alkalmaztatott veteményeskert, sűrű és kétszeres tölgyfa támaszú s karójú, jó, fedett lézsájú és az veteményes táblák mellé accomodáltatott jóféle gyümölcsstermő fákkal; mely kertnek is az kúria felől, délről való szegeletiben vagyon egy jégverem hozzá való appertinentiáival együtt.

Ezenkül az kúriáról az országútja felé szolgáló, külső kapuján belől, napnyugot felől vagyon egy boronaház pitvarával együtt, ajtaival, két ablakaival, kemencéjivel és padlásával, melyben az relatiók szerint pásztorok szoktanak lakni.

Az napkelet felől való felin pedig az külső kert mellett vagyon egy boronából rakott, öreg sertésól, hozzá tartozó minden instrumentummal együtt az kapun belől.

Azon említett külső kapu pedig erős, vastag tölgyfából épített mellyékű, kötésű, ajtómellyékű, vassarkakon járó, fűrészeszkás kapujú és ajtajú, zsendellyel fedett. *(Következik a vendégfogadó, malmok és földek számbavétele.)*

1736
BONCHIDA

A bonchidai kastélyról és a hozzá tartozó javakról
Bánffy György örökösei számára készült leltár és urbárium

Kapu

A caput bonorum vagy az nemes kúria, melyhez az alább specficálandó domínium, jószág, possessiók, portiók és appertinentiák tartoznak és ab antiquo szolgálni szoktanak, vagyon nemes Doboka vármegye felső járásában, Bonchida nevű faluban, a falunak téli napnyugot felől való vagy felső végében, a Szamos folyó vizének kétfelé vött folyási között, kastély formára, négyszegre építve, a négy szegeletin erős kerek bástyákkal (:noha az egyik nyári napkelet felől szintén a földig leomlott:), napkelet felől rész szerint ép, de már megavult lakóházakkal s palotákkal, rész szerint puszta és vakolatlan házzal, dél felől, kívül, erős és új kőfallal s belől ezen kőfalnak közepéig vagy feléig azon kőfalhoz applikáltatott lóistállóval, észak felől hasonló jó, ép, de nem szintén új kőfallal, észak felől pedig leomlodozott, vakolatlan kőfalú, puszta és fedél nélküli házokkal körülvéve. Az említett napkelet felől való része pedig az kastélynak imitt-amott meghulladozott cseréppel vagyon befedve, melynek közepin, az kastélynak kapuja felett vagyon az kastélynak egy magosan rakott, kívül régi vakolással, meszelt és ép, cserépfedelű, négyfiókú tornya. A palota pedig, vagy az úri lakóház vagyon észak felől(i) résziben a kastélynak, belől a kőfalhoz vagy várhoz ragadva, mely is mind kőfalaiban, mind fedelében és egyéb struktúrájában új és ép (:amint ezeket ezután loculentis fogjuk circumscribálni:).

Mennek be ezen kastélyban az említett faluból a malom zsilipjén keresztül egy hídon, mely hídnak kívül vagy az utca felől való része híd formán lábokra vagyon csinálva, de a belső vagy az udvar felől való része (:a majdan megírandó hat lábokra épült kapu felett való házhoz tartozó:) felvonókapu, mindenik része tölgygerendákból áll; mely hídnak kívüllette az utca felől vagyon egy régi, tölgyfából csinált, tölgy szegekkel megvert, már régen vesztig álló levonó kapugém. A hídnak pedig az utca felől való fele körül van csinálva ugyan tölgygerendákból csinált, deszkázatlan karral. Ez az híd öszve vagyon foglalva (:a megírt:) tölgyfa erős kötésű lábokra, filegóriaformálag épült, kapu felett való házzal, mely felház körül vagyon véve fenyődeszkákból való jó folyosóval és a felháznak alsó padlása és felső mennyezeti vagyon gyalult fenyődeszkákból, az oldalai pedig körös-környül sásfákban eresztett tölgyfa deszkákból vagyon építve, ablakok és ajtó nélküli, melyeknek mindazonáltal a mellyékei faragott tölgyfákból valók. A fedele ezen felháznak jó szarufákra, jó lécekre apróra, cifrán faragott és kétgombos formára rakott zsendelyes jó fedél. Ezen felházban szoktanak felmenni tölgyfa grádicsokból és a két mellyékin fenyődeszkákból faragott karókból álló, de már az régiség és esőzések miatt megavult és romladozni kezdett tornácon.

Külső udvar

Ezen felház alatt lévő lábok között mennek bé a külső udvarra, mely külső udvar körül van véve tölgy sásfákban eresztett, ugyan tölgy és fenyő rakófák-

ból épült palánkkal, de a dél felől való része nem ér szintén a kastélyig, hanem 32 lépésnyire puszta. Ez az palánk bemenőleg jobb kéz felől a malom vagy napkelet felől való szegeletéig zsendelyezetlen, attól fogva pedig a kastélyig és ismét bal kéz felől végig tégi, megavult zsendellyel vagyon befedve, de helyen helyen nagyon megromlodozott.

Ezen külső udvarnak bal kéz felől való résziben vagyon egy nagy magos lóskola, melynek az oldalán körös-körül tölgy talpokban eresztett, tölgy és kötéses, igen magos sasfákon összeeresztett fenyődeszkákkal vagyon bédeszkázva, az ajtaja hasonlóképpen fenyődeszkákból vagyon, a koszorúfák és gerendák fenyőfákból valók, padlás nélkül és fenyő szarufákra és lécekre; nem szintén új, de jó zsendelyezetű fedele vagyon.

Ezen oskolán túl, a kastély felől vagyon egy régi és igen meghanyaglott sütőház, mely sütőháznak a kastély felől való része puszta és az oldalai lehullottak s omlottak, csak az udvar felől való felin van egy kis tapaszos sövénykert oldala. A pitvarban a sütőház kéménye alatt vagyon két, földből s téglából csinált sütökemence. A lóskola felől való ház fenn vagyon ugyan még és körül az oldalai meg vannak tapasztva mészkövel, a padlása is tölgygerendákra, holmi füstös fenyődeszkákból áll. Vagyon benne két hitván, lantornás ablak, egy rossz kályhás kemence és egy rossz fenyődeszka ajtaja is, de ez is igen meghanyaglott ház, a kéménye is annyira megromlodozott, hogy nemhogy tapaszt volna rajta, de még sövényi és karói is nagyobbára lesorvadoztanak. A fedele hasonlóképpen szarvazatjával és léceivel együtt igen megromlodozott és a kéménynek jobb felől való résziben fenyő, új deszkákkal vagyon kirakva. A kastély felől való részén pedig sem fedele, sem padlása nincsen, hanem imittamott akadott még meg egy kevés zsendely rajta.

Bal felől való részében ezen külső udvarnak vagyon egy régi ugyan, de még meg nem romlodozott, zsendelyes fedelű, hosszú lóistálló, melynek minden részében való oldalai rakófaból valók és kívül is, de kivált belől tapasztosok. Mely istállónak napkelet és a palánk felől való részében, ugyanazon fedél alatt, egyvégtében vagyon egy hintószín, melynek rakófa, tapasztos oldalai vadnak, de sem kapuja, sem padlása nincsen. Ezt követi egy lóistálló azon egy contiguitásban, melyben mennek bé tölgyfa ajtómellyíkek, küszöb és szemöldök között egy fenyődeszkából való, párkányos, fejr ajtón, mely ajtó vassarkakon fordul, vagyon vaskilincse, keresztül egy lánc és reteszfője retesz nélküli. Ezen istállónak oldalai hasonló rakófaból valók, sasfákban és kívül tapasztosok, a padlása tölgy keresztgerendákra és egy mestergerendára, gyalult fenyődeszkából való. Vagyon három ablaka, ketteje lantornás, egyik pusza. Ezen istállóban vadnak 10 fenyődeszkákkal megválasztott lóállások, ahol a lovak szoktanak állani és mindenütt erős tölgyfa deszkákból álló hídlások. Két mellyékin az istállónak két erős tölgyfa válúk és azok felett két fenyőfákból, sűrű fogakból csinált, toldozott saroglyák.

Ezen istállón belől a kastély felé, ugyanazon contiguitásban vagyon egy más istálló, melynek két ajtajai vadnak. Az egyik és a külső egyfelé nyíló, a kastély felől való pedig kétfelé nyíló ajtók, fenyődeszkákból valók és párkányosok, fordulnak vassarkakon. Az ajtófelek, küszöbök és szemöldökök tölgyfából valók. Ezen istállónak is az oldalai hasonlatosak a többikhez, a padlása gyalult fenyődeszkákból való, áll tölgy és fenyő keresztgerendákon és egy négy oszlopon álló mestergerendán. Dél felől való részén ezen istállónak végig erős,

tölgyfa válúk, fenyőfa, jobbacska saroglyák s a lovak alatt tölgyfa deszka hid-
iások vannak. Az udvar felől való részin pedig a lóállások 3 szakaszban vadnak.
A külső ajtón felyül vagyon igen keskeny, gyenge hídlás, vékony saraglya és
deszkából való jászol válú nélkült. A két ajtók között pedig hasonló tölgyfa
válú, fenyőfa saroglya és ugyan tölgyfa hídlások vannak. A kastély felől való
résziben vagyon egy vesszőből font különös rekesz, melyben válú helyett vagyon
egy régi, senyvedt hajó, vagyon saraglya és hídlás is az lovak alatt.

Ezen istálló elvégeződvn, a végiben vagyon az kastélyban ragasztott, sö-
vény, tapasztott oldalú és zsendelyes, de már megromlodozott fedelű kis palánk,
mely az istállót a kastélyhoz foglalja, mely palánknak közepin vagyon egy tölgy-
fákból álló kapu, ajtaja nélkült. Ezen udvaron van egy régi faló és egy faosz-
lopon két nyakvas.

Belső udvar

Ezen külső udvarról a kastélyban bémenőleg, a kastélynak napkelet felől
való részinek közepe táján vagyon a kastélynak kapuja, melynek kétfelé nyíló,
fenyődeszkából és rész szerint fenyő-, rész szerint tölgyfa kötésekbül csinált le-
vélkapuja vagyon, de igen gyenge és erőtelen. Mindenik része felyül vas, alól
fasarkakon fordul; az egyik felin azon kétfelé nyíló kapunak vagyon egy ugyan
fenyőfa deszkából csinált, igen gyenge és törpe ajtó, fordul vassarkakon, vagyon
vaskapsokon járó vasrúd zárja.

Ezen kastély kapujából bal kéz felé a rabok házában és az alatt való
tömlöcben (mehetni) (:melynek belső struktúráját le nem írhattuk:), ennek
tölgyfa, fenyődeszkával párkányozott ajtaja vagyon, tölgyfa mellyékei, szemöldeke
és küszöbe és vasretesze, reteszfője s lakatja is. Jobb kéz felé pedig vagyon az
hajdúk háza, melynek fenyődeszkából csinált, béllett ajtaja vagyon, fordul
vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s fakilincse. Benn az ház bolthajtásos,
meszes és vakolt, de régisége miatt megfeketedett. A ház földé csak pusztá föld.
Vagyon benne romlodozott, régi, kályhás kemence és két toldozott lantorna ablak. A
kapuközi hasonlóképpen bolthajtásos és néholt vakolásában megromlodozott.

Ezen kapun bémenvén a kastélyban, dél és bal kéz felé vagyon egy tölgyfa
grádicsos, rész szerint fenyő, rész szerint tölgy gerendákra csinált, fenyődeszká-
zatú, karos és zsendelyes, megromlodozott fedelű tornác és folyosó, me-
lyen mennek fel a kastély kapuja felett való felházakban és nagy toronyban.

A felházokban menőleg vagyon elsőben egy bolthajtásos és téglapádi-
mentomos pitvar, melynek fenyődeszkából való, bélletlen és zár nélkült való
ajtaja vagyon, fordul vassarkakon; az ajtómellyékek, küszöb és szemöldök farag-
ott kőből valók. Ezen pitvarnak az külső udvar felől vagyon egy pusztá ablaka,
melynek hasonlóképpen a mellyékei faragott kőből valók.

Ezen pitvarból jobb kéz felől nyílik bé egy ajtó a praefectus uram
házában, mely fenyődeszkából van csinálva, fordul vassarkakon, vagyon vas-
retesze, reteszfője, kelincse és zárja; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott
kőből valók. A ház bolthajtásos, mésszel vakolt, a pádimentuma téglákból való,
de mind a pádimentum, mind a vakolás néhol megromlodozott. Vagyon benne
régí mázos és kályhás kemence, fűtővel egyben. Vadnak két fenyőrámban, ónban
foglalt, üvegtángyéros ablakai, melyeknek ablakfelei hasonlóképpen faragott kő-
ből valók. Ezen a házon belől, dél felől való résziben vagyon, sit venia, egy

árnyékszek, melynek is fenyődeszka jó ajtaja vagyon, fordul vassarkakon, vagyon retesze, reteszfője.

Az elébb describált pitvaron belől bal kéz és éjszak felől vagyon a számtartó háza, melynek az ajtaja fenyődeszkából való, párkányos, de nemigen derék, fordul vassarkakon, vagyon retesze, reteszfője, vasfogantyúja és kilincse; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Belől az ház bolthajtásos és vakolt, de a régiség miatt megszükkült, a pádimentuma téglából való, de megromlodozott. Vagyon benne vasrúdra csinált kályhás kemence s fűtő. A kűrtője szolgál ki napnyugot felé egy kéményben. Ez ház a közepe táján által vagyon rekesztve fenyőfa deszkás rekesszel. Ennek is vagyon fenyődeszka ajtaja és fordul vassarkakon, vagyon vaskilincse. Ezen háznak vagyon két, ónban foglalt, üveges ablakai, az ablakrámak s kereszttek fából, az mellyékek faragott kőből valók. A kemence végénél vagyon még egy romlodozott fűstfogó is, melynek egy kis ajtaja fenyődeszka. Fordul vassarkakon és vagyon egy kis vasretesze.

Ezen házból nyílik bé egy ajtó, fenyődeszkából való, melynek vagyon vasfogantyúja és vaskilincse s fordul vassarkakon egy kiseded pitvaroskában a kőfalak közé éjszak felé, és ebből egy más, kis, ugyan fenyődeszka ajtó (:melynek hasonlóképpen vassarkai és kilincse vagyon:) egy kamaraszékre.

Innen megfordulván és a feljebb deklarált tornácból kimenvén, egy hitván lajtorján hágnak fel az többször említett kastély tornyában, mely az megírt kapu felett vagyon.

Ezen nagy toronynak az praemittált pitvar felett 5 contignatiója vagyon. Az első és legalsónak fenyődeszkából csinált, bétetlen, gyenge ajtaja vagyon. Alól fordul vassarkakon, de felyül az sarkak elvesztenek. Vagyon vasretesze is. Az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Ez alsó contignatióának alsó része (:vagy pádimentuma:) tölgy- és fenyőgerendákra nagyobbára meg vagyon deszkázva fűrész-fenyődeszkákkal.

Innen az toronynak második contignatiójába mennek fel egy fenyőgerendákon, fenyődeszka lépcsőjű, félig fenyődeszkával deszkázott karú grádicon, az holott is tölgyfából való 2 mester- és 11 keresztgerendákra rá vagyon hányva padlás gyanánt 26 fűrészdeszka. Ezen contignatióának vagyon két pusztá ablaka.

Innen az toronynak 3dik contignatiójában mennek fel a kőfal mellett fenyőfa gerendákon, fenyődeszkájú lépcsőkből álló, deszkázatlan karfájú grádicsokon, holott hasonló, éppen két mester- és 10 tölgyfa gerendákon holmi hulladozott fűrészdeszkából álló padlás vagyon. Ebben a contignatiójában a toronynak vagyon egy derekas, járó óra, mindenféle instrumentomival és kerekeivel együtt; mely körül van véve gyalult és párkányozott új fenyődeszkákkal, az ajtaja is hasonló új fenyődeszkákból lévén, mely fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s lakatja. Felyül is bé vagyon deszkázva hasonló deszkákkal.

Innen ugyan fenyőfa gerendákon álló, fenyődeszka lépcsőjű és karú grádicon mennek fel a toronynak 4dik contignatiójában, holott ismét két mester- s 8 keresztgerendákra fenyődeszkából csinált padlás vagyon. Itten vadnak sűrű, erős, fenyő- és tölgyfa kötéseken álló három harangok.

Innen mennek fel hasonló grádicon (:csakhogy ez mindkétfelől gyalult fenyődeszkával vagyon békarfázva:) a toronynak 5dik és legfelsőbb résziben, mely is apróra vagdalt fűrészdeszkákkal, ugyan tölgyfa gerendákra szegletesen vagyon bepadolva, holott sűrű fenyőkötéseken és oszlopokon vagyon fundáltatva

azon toronynak fenyő szarufákra s lécekre rakott cserepes fedele. Ezen toronynak felső négy szegeleteiben négy, téglából rakott, cserepes fedelű fiókjai vannak, melyek közül az egyik vagy napkelet felől valóban két öreg rézdobok vannak, holott nappali 11, éjjeli 3 óraker és estvéli naphaladat után dobolni szoktanak. Mind a toronynak s fiókoknak cserepezéseken fejl pléhvel borított, faszárookra csinált rézgombjai vannak. Mindenütt pedig ezen toronynak belső része vakolatlan, meszeletlen, külső része pedig vakolt és megmeszelt.

Ezen toronynak legalsóbb vagy elsőbb contignatiójából mind bal s mind jobb kéz felé szoktak bémenni két pusztá ajtókon az ezen a soron lévő épületeknek hijujokban, melyek egy darabig kőfallal lévén felrakva, körös-körül lövőlyukokkal bővülködnek és mindenütt vakolatlanok s meszeletlenek. Mely sor épületnek a fedele vagy fenyőgerendákon s koszorúfákon, úgy sűrű s már romladozni kezdett fenyőfa kötéseken, ugyan fenyő szarufákra s lécekre építve, cserepekből (:melyek – amint feljebb is említettük – meg kezdetek bomlaldozni:).

Ezen toronyból a megírt lajtorján és a grádicson lemenvén a kastélyban, a megírt grádicson túl, dél felé vagy egy hosszú és pusztá ház, mely régentén istállónak tartattatott, most pedig holmi szuszékok, hordók, szappan- és égettbor főző üstök katlanyokkal, nemkülönbben korcsolyák és egyéb portékák vannak benne. Az ajtaja romlaldozott fenyődeszka, fordul faorsó sarkakon, vagyon retesze s reteszfője, lakatja; az ajtómellyéki, küszöbe és szemöldöke haszontalan tölgyfából való. Ezen háznak semmi padlása nincsen éppen az cserepezésig, hanem alatt, mintegy két ölnyre egy darab helyen, holmi ritka fenyőgerendákra, fenyő fűrészdeszák hányattatván, szalmával fedettettek bé. A kőfalai mind vakolatlanok és meszeletlenek, sőt helyen-helyen megbomlaldoztak mind kívöl-belöl. Ezen pusztá háznak vannak 12 pusztá ablakai, de ketteje nem egyenlő szituációban a többivel és a kastélyból még egy pusztá ajtó, amely felett nyúlik ki egy meszelt, nemigen rossz, pusztá kémény.

Ezen pusztá ház el vagyon rekesztve a közepe táján fenyő fűrészdeszákakkal annyi magosságra, mennyi szokott lenni egy fűrészdeszka. Ennek dél felöl való szegeletiben vagyon a kastélynak dél felöl való bástyája, mely kívöl-belöl ép, mésszel vakolt, de a fedele megromlaldozott, cserepes és vitorla nélkült való. Nyúlik ki egy kémény belöle éjszak felé a megírt pusztá ház és ezen bástya cserepezései között. Ezen bástyának 3 contignatiója vagyon.

Az legalsóbb contignatiójában mennek bé egy gabonásban, melynek az ajtaja fenyődeszákából való, fordul vassarkokon, vagyon retesze, reteszfője s lakatja; az ajtómellyéki, küszöb és szemöldök faragott kőből való. Ezen gabonásban vannak nyolc oszlopokra fenyődeszákából kicsinált s elrekesztett öt gabonatartó hámbárok. A padlása sűrű tölgyfa keresztgerendákra és 1 mestergerendára csinált, hasagatott tölgyfa deszákából való, a pádimentuma pedig kőből rakattatott ki.

A bástyának 2dik contignatiójában mennek fel egy fenyőfa gerendákra, fenyődeszka lépcsőkből kicsinált, ugyan fenyőfa karfájú grádicson (:ezen résziben szoktanak a kertészek lakni:). Ennek az ajtaja fenyődeszákából való, fordul vassarkokon, vagyon retesze, reteszfője s lakatja; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből való. Ezen contignatio belöl bolthajtásos és a füsttöt megfeketedett, az ház földi pedig csak pusztá föld, vannak három megromlaldozott és romlaldozásaiban papirossal kitoldott üvegablakai, az ablakkeresztí rámai

fából, a mellyiki pedig faragott kőből valók. Vagyon benne egy avatag kályhából újólag felrakott kemence fűtővel egyben. Ezen házból nyílt ki azelőtt egy ajtó egy kamaraszékre, de amely most bé vagyon tapasztva.

A 3dik contignatiója ezen bástyának egy pusztá ház, de sem ajtó, sem ablakok nincsenek benne, padlása is nincsen.

Innen nyári napnyugot felé kimenvén, vagyon már a kastélynak dél felől való kőfala, mely is ép. Ennek belső része felől való oldalában az kastélyban vagyon egy lóistálló azon kőfalhoz applikáltatva, mely az említett pusztá ház falától fogva elé nyúlik napnyugot fele ezen kőfal közepénél tovább. Ezen istállónak falai kőből valók, meszeltek és vakoltattak, a fedele pedig még ép, cserepes. Ezen istállónak vagyon két ajtaja, az alsó vagy napnyugot felől való kétfelé nyílik, fenyődeszkákból való, béllett, festett és ép s lapos fejű szegekkel vagyon megverve, mindkét felől fordul vassarkakon, zár és retesz nélkült; az ajtófelek, szemöldök és küszöb fából valók, s kívül fenyődeszkákkal vadnak megburítva. Az napkelet felől való ajtó is fenyődeszkákból való, párkányos és festett, de csak egyfelé nyíló. Ez is vassarkakon fordul, zár és retesz nélkült; ennek ajtómellyikei, küszöbe és szemöldöke faragott kőből valók. Vadnak ezen istállónak 8 lövölyukforma apró ablakai, négye egészen, az egyike félig üvegesek, a többik pedig puszták, fakeresztei lévén. A padlása áll tölgyfa gerendákból és fenyődeszkákból, az hidlása rész szerint fenyő-, rész szerint tölgyfa deszkákból. Vadnak benne fenyődeszkákból való 15 lóállások, melyek előtt vadnak tölgyfa válúk, fenyő saraglyák.

Ezen istállónak felső végiben vagyon egy bolt, melyben az istállóból nyílik egy fenyődeszkából csinált, párkányos és festett ajtó, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s fogantyúja, az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Vadnak két pusztá ablakai, melynek mellyiki hasonlóképpen faragott (:de parasztos:) kőből valók. Ebből nyúlik ki az udvar felől egy meszelt kőkémény. Ezen boltban mind üres hordók vadnak.

Ezen istállón túl, napnyugot felől, az említett kőfalon vagyon egy kijáró ajtó, mely fenyődeszkákból vagyon, béllett és lapos fejű szegekkel meg van verve, fordul vassarkakon, vagyon nagy vasrúd zárja s lakatja. Az ajtófelek, küszöb és szemöldök tisztességes kifaragott kövekből valók, és az ajtószemöldök felett 3 faragott kő gombok s hegyesen összeeresztett faragott kövek között ki vagyon metszve kőből igen jelesen a méltóságos Bánfi família kétgriffes címere, és itt az kőfal téglacserepekkel vagyon befedve.

Ez az kőfal ér a kastélynak napnyugot felől való bástyájában, mely kívül-belől ép és meszelésiben s vakolásában mintegy új. Ezen bástyának két contignatiója vagyon.

Az alsó contignatiójának az ajtaja fenyődeszkákból való és béllett, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s egy kis gyenge lakatja; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Ebben vadnak a földön igen nagy rakás fedélnek való horgas cserepek. Ismét 12 ajtófeleknek való, 7 tűzhelyláboknak való és ugyan 7 egyéb épületre és cifraságra való gyönyörűséges szép virágokra és oroslány képekre kifaragott faragott kövek, ismét egy elhánt hintónak némű-némű rongyollott bőr- és faeszközei és egy rossz hordó. Ezen bástyának vadnak két pusztá ablakai, melyeknek keresztei fából valók, padlása nincsen, hanem 2 mester- s 7 kereszt-tölgyfa gerendák választják meg a felső contignatiótól, amelynek vagyon egy pusztá ajtaja s 3 ugyan pusztá

ablakai. Ezeknek is mellyékei faragott kövekből valók; ennek jó, ép bolthajtása vagyon. Ezen bástyának a fedele cserepes és jó, melynek tetejében vagyon egy kimetszett pléhvitorla. Ennek fedelin dél felé nyúlik ki egy jó kémény.

Ezen bástyától fogva a kastélynak éjszak felől való bástyájáig vagyon a kastélynak napnyugat felől való kőfala, ez is (:noha kívül-belől vakolatlan:) jó és ép. E mellett elé, tanálatnak elsőben egy pár ökör után való szántalp a földön heverve, 2szor két helyen fenyődeszkákból csinált mészkeverő válúk, 3szor egy üres mészverem, ezen túl pedig építésre való nagy rakás kövek.

Ezen kőfalon vagyon egy ajtó, mely nyílik bé a kastélyhoz tartozó nagy-konyhára (:mely a kőfalon kívül építettett:), mely ajtó fenyődeszkából való párkányos és jó, fordul vassarkakon, vas zárja, kilincse s fogantyúja; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. A konyhában ezen ajtón szállanak bé 3 kőlépcsőkön vagy grádicsokon, a konyhának pedig négy részei vadnak.

Az első része a pitvar, melynek téglapádimentuma s egy vasrostélyos ablaka vagyon, ablakok nélkült, padlása nincsen, hanem 7 kereszt-fenyőgerendák.

A második résziben napnyugat felé mennek bé egy ajtón, melynek ajtófelei, küszöbe és szemöldöke erős tölgyfából valók, ajtó nélkült. Ezen része a konyhának körös-körül bolthajtásos, keskenyen négyszegre, mely négy, ugyan boltos oszlopokkal együtt tartják a konyhának kőből való nagy kéményét. Azon négy kőoszlopok között vagyon a konyhának téglából magosan felrakattatott tűzhelye. Ezen konyhának vadnak három ablakai napnyugat és dél felé, az közbülső hitván tányérüvegekkel, a más kettő pedig vasrostélyokkal vadnak bécsinálva. Az egyik és a napnyugat felől való ablak alatt vagyon egy téglából rakott, de néhol megromlodozott étkelegítő hosszán elé. Ezen konyhában dél felől nyúlik bé egy tölgyfa válú, melyen tiszta vizet szoktanak béereszteni, más pedig napnyugat felé nyúlik ki, melyen az abárlást szokták kiönteni. A konyhának pádimentuma hasonló téglából vagyon kirakva.

A más két része ezen konyhának vagyon ezek mellett, éjszak felől, egy contiguitásban. Házak formára az elsőnek ajtófelei és szemöldöke faragott kőből, az hátsónak pedig tölgyfából valók, de ajtajai nincsenek. Az elsőnek 3, az utolsóinak pedig 1 vasrostélyos ablakjai vannak, pusztában. Mindenikben vagyon romlodozott sütökemence és katlanhely. A pádimentumok téglából valók és ezeknek is nincsen padlások egynehány fenyő keresztgerendákon kívül. Ennek az egész struktúrának falai kőből valók, mind kívül-belől vakoltak, meszeltek és épek (:néholt ugyan az vakolásában vagyon egy-egy kicsiny romlodozás:). Az egész alkotmány két fedél alatt vagyon csatornával megválasztva és zsendelylél fedett. A fedele jó, de a csatorna néholt megszenyvedett.

Udvarház

Innen kimenvén, a kastélynak napnyugat és észak felől való részében, az említett kőfalon belül vagyon az udvarház vagy úri palota, mely is nemrégén renováltván, egész struktúrájában mind kívül-belől új-meszeltek, vakoltak és a szegeletekben, fordulásokban, ajtók és ablakok körül sárga festékekkel megfestetett (:az alja mindazonáltal, ameddig az esőzésnek cseppjei a földről a kőfalra resultálnak, néholt a vakolásban megromlodozott:). A fedele pedig apró, kerekded cserepekből áll (:mely jóllehet nem régi:), mindazonáltal néhol egy-egy cserep meg kezdett bomlani. Ezen udvarház fedelének mindenik szegeletiben vagyon egy-egy igen szép, tisztességes, kisdéd vitorla és a vitorla felett egy-egy

kimetszett csillag, melyek pléhvel borított szárú gombokon állanak. Nyúlik ki ezen udvarház fedelén 4 kő- új kémény.

Ezen udvarháznak dél felől való szegeletinél vagyon egy tölgyfa ágas felásva a földben, melyen áll az étékfogásra rendeltetett csengettyű, igen rossz, zsendelyes fedeleske alatt.

Az udvarháznak téli napkelet felől való része alatt legelsőben vagyon egy pince, melynek az ajtaja fenyődeszkákból való és bélettel, de már megavult. Fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s lakatja; az ajtófelek, küszöb és szemöldök belől tölgyfából valók, kívül pedig paraszton s kereken faragott kövekből valók, melyen külső felén is vagyon egy fenyődeszka, festett levélajtó, általjárván egy vas reteszfőn, ez is vassarkakon fordul. Szállnak bé ezen pincében 1 tölgyfa s 1 kőgrádicson. Ezen pincének oldalai kőből valók és vakolatlanok, a padlása 1 mester- és 7 kereszt-, igen erős tölgyfa gerendákból s tölgyfa deszkákból vagyon csinálva. Az ajtón belől ezen pincében vagyon 3 erős és vastag fenyődeszkákból álló cipótartó állás.

Innen elébbmenvén, a kastély kapujával általellenben vagyon ugyan az udvarház alatt egy kőből rakott, bolthajtásos pincetorok, mely az ajtófelek mellett nemrégén igazítottat meg. Ezen toroknak egyéb ajtaja nincsen, hanem vagyon egy rossz farostélya, ez is fordul vassarkakon, vagyon retesze, reteszfője s lakatja. Ezen torok belől vakolatlan és fekete, grádicsa pedig nincsen, hanem csak a pusztá föld.

Ezen torokból az pincében nyílik bé egy tölgyfa deszkákból faszegekkel szegzett ajtó, fordul faorsó sarkakon, vagyon vasretesze. Az ajtómellyéki, küszöbe és szemöldöke hitván fenyőfákból valók. Ezen pince hasonlóképpen bolthajtásos, kőből való és vakolatlan, és ebben kerti veteményeket szoktanak tartani; és hosszan nyúlik napkeletről napnyugotra két kapus bolthajtásokon által, melynek végében vagyon egy lövőlyukforma pusztá ablak. Az utolsó résziben vagyon egy fenyődeszkából padlásformára csinált gyümölestartó állás is. Innen elébb menvén nyári napkelet felé, az udvarház alatt vagyon egy kőlyuk is.

Nyári napkelet felől való résziben ezen udvarháznak vagyon egy, a palotákban járó tornác, melynek kívülfelől cifra virágokra faragott, festett kötéses kapuja vagyon. A tornácnak azon alsó résziben vagyon 8 faragott kőgrádicsa s kétfelől fenyődeszkákból cifrán faragott s festett, bélettel karfája és felette párkányos, festett fenyődeszka mennyezeti. Ennek fedele régi zsendelyes fedél. Innét bal kéz és napkelet felé, onnan dél, onnan ismét napnyugot felé térvén kerengő formálag, a két kőfal között vadnak 24 faragott kövekből álló grádicsok és a grádicsokon felyül egy filegóriaforma tornác, mely körül fenyődeszkákból cifrán faragott, de néholt elhulladozott deszkázató, könyöklővel vagy karfával vagyon bekerítve, a fedele 12 fenyőfa oszlopokon áll, zsendelyes ugyan, de már megromlodozott és a tetejin vagyon egy vitorla; felyül nincsen padlása, hanem alól fenyődeszkákkal vagyon megpadolva, de ez is néholt hibás és hijános.

Ezen tornácból dél felé mennek bé ezen udvarháznak felső palotáikban, melyek még tökéletesen el nem végeztettettek. Amely paloták 6 részből állnak.

Az első és nagypalotának nincsen ajtaja, hanem egy fenyődeszka ajtót csak pro interim támasztattanak fel reája, de az ajtó mellyékei, küszöbe és szemöldöke igen szép virágokra metszett, új faragott kövekből valók. Ezen palotának az házfölde egy darab helyen, mintegy közepe tájáig fenyődeszkával meg

fedele vagyon, és ez is körös-körül cifrán faragott deszkázatú (:noha igen megbomlott s deszkázatja elhullott:), könyöklővel vagy karfával vétettetett környül. Fordul ezen tornác 38 fagrádicsokon le az udvarra, lévén körülette hasonló, cifrán faragott deszkázatú könyöklő.

NB. Az megírt 5dik palotában tanáltattak 13 festett új ablakramák, nagyobbak s kisebbek, 6 ajtó és 2 (f)üstfogó ajtók, hasonlóképpen szép festettek és újak (:melyeket nem leheté elmúlatnónk, noha más rubrikákban is számban vadnak:).

Míg penig ezen tornác leszállana éppen a kastély udvarára, mintegy 6 arasznyira a földtől vadnak azon udvarháznak az alsó palotái 8 szakaszokban, hasonló renddel, mint az felső paloták. Ilyen renddel:

Az megírt tornác alsó részéről mennek bé az alsó palotáknak 2dik szakaszában vagy az 2dik palotában, melynek ajtaja még nincsen, hanem az ajtómellyékek, küszöb és szemöldök faragott kövekből valók. Ezen ház gyönyörűség, virágos bolthajtásos és deszka pádimentumos. Vagyon benne egy kőből rakott tűzhelyen igen szép, mázos kályhából magosan felrakott új, fűtős kemence, és a kürtője szolgál éjszakra. Vagyon egy pusztá ablaka is, melynek mellyékei faragott kő.

Ezen házból észak felé mennek ezen alsó palotáknak első szakaszában, az ajtaja fenyődeszkából való, festett és cifrán párkányozott, fordul vassarkakon, vagyon bécsi, borított ónas zárja és hosszú fogantyúja. Ezen ház is bolthajtásos és deszkával pádimentomozott. Vagyon benne egy téglából rakott tűzhelyen szép, mázos kályhából csinált, új kemence. Vadnak két üvegtányéros ablakai, de az üvegtányérok igen romlodoztak, az ablakramái fenyőfából vadnak és apró kis vassarkakon fordulnak, az mellyékek penig faragott kövek. Ezen házban vagyon 3 darab apró paraszt fogasok a falon. Ezen házból napnyugot felé nyúlik bé egy téglá pádimentomos és bolthajtásos kamaraszék, az székek benne jök és két lövőlyukforma ablakai vadnak. Az ajtaja penig fenyőfából való s béllett, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője. Az ajtómellyékek, küszöb és szemöldök tölgyfából valók.

Innen kimenvén, az megírt 2dik házból nyúlik bé dél felé egy fenyődeszkából való paraszti ajtó, fordul vassarkakon, vagy(on) vas, közönséges zárja; az ajtófelek, szemöldök és küszöb faragott kövekből valók. Ezen ház is igen szép, virágos bolthajtásos és deszka pádimentomos. Vagyon benne téglából rakott tűzhelyre, szép, mázas kályhából csinált, új kemence. Vagyon két üvegtányéros, de már megromlodozott ablakai, fenyő kereszttekre és ráamákra csinálva, az mellyékek penig faragott kövek. Ezen házból nyúlik napnyugot felé egy bolthajtásos, téglá pádimentomos kamaraszék, de a pádimentuma megbomlott. Vadnak két, lövőlyuk-forma ablakai, és a székek benne új fenyődeszkából valók. Az ajtaja fenyődeszkából való és béllett. Fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kő.

Ezen 3dik házból mennek ugyan dél felé az 4dik házban, most az úrfi, méltóságos gróf Bánfi Dénes uramnak hálóháza, melyben vagyon két üvegtáblácskából álló, de már romlodozni kezdett ablakok, melyeknek rámai s keresztje fenyőfából, mellyékei penig faragott kőből valók. Vagyon benne egy szép, mázos kályhából csinált, új kemence, faragott kőlabokra rakott tűzhelyen.

Ezen 4dik házból mennek már napkelet felé az 5dik házban, melynek papirossal ragasztott egy ablaka vagyon délről, az ablakramái, keresztje fából,

az mellyéki faragott kőből valók. Vagyon benne egy kályhából rakott, szép, új mázos fűtőkemence ugyan faragott kőlábkokon. E mellett egy kőből rakott füstfogó. Ezen házban szoktanak most ebédelni.

Ezen 5dik házból mennek napkelet felé az 6dik házban, melyben hasonló fűtőkemence vagyon, füstfogóval együtt, és mind a kettőnek vagyon fenyődeszkából való, vassarkakon forduló kis ajtójok. Ennek is egy ablaka vagyon, de üvegkarikából vagyon kicsinálva.

Ezen 6dik házból mennek két ajtón két házokban, az egyik vagyon délre, melyben vagyon egy szép, mázos, kályhás kemence, melynek a tűzhelye faragott kőlábkokon áll. Vadnak ezen háznak 3 üveglakai, de amelyek sok helyeken megromlodozván papirossal toldottattak ki. Ezen házból ugyan dél felé, egy kamaraszékre nyílik egy ajtó, mely fenyődeszkából parasztoson van kicsinálva, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője és kilincse; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Vannak benne két lövőlyuk-forma ablakok.

A másik ház pedig vagyon napkeletre, az kastély kapujával szemben. Ebben nincsen kemence, hanem három pusztá ablakai vadnak, melyeknek mellyékei faragott kövekből valók.

Ezen négy háznak, az negyediktől fogva az 8dikig, mindeniknek egyforma, szép bolthajtási és deszka pádimentumi vadnak, az ajtók pedig fenyődeszkából valók, igen szép festékekkel festettek és párkányosok, fordulnak jeles, ónas vassarkakon. Mindeniknek vagyon szép, ónas vas, borított zárja, fordítója és fogantyúja. Mind az ajtóknak, mind pedig az ablakoknak mellyékei, küszöbei és szemöldökei faragott kőből valók. Az ablakrákák is hasonlóképpen festettek, fordulnak apró ónas vassarkakon és ugyan ónas vas, kerek bévonó fogantyúji vadnak. Az ajtók mindazonáltal níholt az felettébb való hévségek miatt megrepedeztenek, egyébaránt jók és újak. Az házoknak meszelési mind a falokon s mind az boltozásokon szépek, fejérek mindenütt, csak igen ritkán, a szegeletekben és ormokban esett egy-egy kis törés.

Az megírt hetedik házból szoktak kijárni az előbbször megírt tornácon az kastély udvarára, holott is az ajtó fenyőfából való, párkányos és festett, fordul közönséges vassarkakon, vagyon hasonló közönséges zárja, de ez az ajtó nem új, nem is oly jeles, mint a többi; az ajtómellyékek pedig, küszöb és szemöldök faragott kövekből valók.

Ezen kívül jobb kéz felől e kőfal között vagyon egy vakolatlan, tűzifatartó hely, ajtaja nincsen, de az ajtófelek fenyőfából valók.

Az udvarházból az megírt tornácon és grádicsokon lemenvén, a tornácon belől vagyon egy felvágott tűzifa tartó rekesz, az udvarház szegeletiben, mely cifrán vágott deszkázattal és ajtóval van elrekesztve. Az ajtaja a kerttel együtt hitvány és vassarkakon fordul, vagyon vasretesze és lakatja is.

Ezen túl, éjszak felé, az utolszor megírt tornác és az udvarház alatt vagyon egy kő pincetorok, melynek nincsen ajtaja, hanem az ajtófelei tölgyfából valók és boltozott formára vannak öszveeresztve lévén, ez egyik felin vagyon sarok alá való két vashorog. Ezen toroknak kétfelől való oldala kőfal, felyül pedig az megírt grádics az padlása és fedele. Ezen pincetorokban ereszkedhetni le 12 tölgyfa grádicsokon menendéseken az pincében, melynek az ajtaja tölgyfa deszkából való, fordul vassarkakon, az ajtómellyékek faragott kőből valók és kapuformára kereken vagyon öszvebocsátva, amelyen mind kívül s mind

belől reteszfő és az ajtóknak is retesze. Az külsőn vagyon egy nagy bécsi lakat, a belsőben reteszfőben pedig az ajtó belé jár.

A pince nyílik délről hosszán éjszakra, erős kő bolthajtás alatt s a falai is erős kőfalak. Mindazonáltal vakolatlanak és feketék; vadnak három lövőlyukforma ablakai éjszak felől.

Belső udvar

A megírt udvarház öszve vagyon foglalva a kastélynak éjszak felől való bástyájával, melynek is (:nemrégén restauráltván:) mind kívül-belől új meszeléssel vakolt, jó falai és új cserepezéssel fedett fedele vagyon. Mennek bé ezen bástyában a régi puszta s romlodozott házából egy ugyan régi, romlodozott, ajtó és ajtófelek nélkült való kapuforma kőajtón. De az bástyán kívül vagyon elsőben egy puszta ház, mely mind kívül s mind belől ép, vakolt s meszes falai és boltozatja vagyon felyül. Vagyon benne egy kéményaljja tűzhely nélkült, és azon felyül a kőkémény, mely kinyúlik azon házból. Ismét egy puszta ablakja is vagyon, annak a mellyékei faragott kövek. Ezen házban vadnak feles, épületre való fák, úgymint eke- és szekérekerekek, lajtorják, küllőknek való bikkfák és sok egyéb épületekre való fák és faeszközök.

Ezen háznak dél felől való részében vagyon egy kis ép boltocska is, ajtó és ajtófelek nélkült, melyből egy puszta és ablak nélkült való ablak szolgál ki napkelet felé.

A megírt házból mennek be éjszakra faragott kő ajtófelek, küszöb és szemöldök között az említett bástyában, melynek két contignatiójja vadnak, de padlás köztök nincsen, hanem 2 mester- s 7 kereszt-, erős tölgygerendákkal választatnak meg egymástól. Ezen bástyának is falai mind kívül-belől épek, és felyül bolthajtásos, a felső contignatiójában 2 nagyobb puszta, az alsóban pedig 3 kisebb s farostélyos ablakok vadnak.

Innen is kimenvén, vagyon az említett kastélynak éjszak felől való, leomlodozott és puszta része, melyek is régentén kőházaknak építették volt, de el nem készülhetnek; most pedig a sok esőzések, a régiség és viszontagságok miatt megromlodoztanak és éjszak felől való részében kívülfelől le is omlottanak. Vagyon ezen romlodozott épületnek köz kőfalakkal megválasztott öt szakaszai vagy részei, s mind fedél nélkül vadnak s vakolatlanak. Vagyon ezen épületnek napkelet felől való részében egy bástya (:mely amint referáltatik, a kuruc világkor elhánytatott:) és másfél ember magosságnyinál nincsen feljebb mostan, belől földdel és kövekkel vagyon bétöltve.

Ezeket elhagyván, ezen romlodozott, puszta kőépületeken felyül, dél felé vagyon a kastélynak rész szerint megírt napkelet felől való része, holott az romlott bástyán felyül vagyon az kolcsár háza, melynek ajtaja fenyődeszkából való és béllett, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s lakatja, belől vaskilincse és zárja; az ajtófelek és szemöldök faragott kövekből való, a küszöb pedig fenyőfából való. Vagyon a háznak egy ablaka, ép üvegtányérokából álló, az ablakkeresztje és rámai fából való és kívülötte az udvar felől vagyon igen erős, sűrű vasrostélyja. A ház belől bolthajtásos, de vakolásában a sok füst miatt tiszta fekete. Ebből éjszak felé nyúlik ki egy kémény, vagyon ismét benne egy hitván kályhás kemence, hasonló hitván, kályhás fűtővel egyben, a tűzhelye sem derék, hanem a mellyékin vagyon egy friss, hosszú faragott kő. Ezen háznak fenéke csak puszta föld.

Ezen házon kívül, délre vagyon egy 13 tölgy- és bikkfa lépcsőkből álló, tölgyfa gerendákra csinált, könyöklő nélkült való grádics, azon felyül egy hitván zsendelyes tornyos fedél, és odafel cifrán vágott deszkázató folyósóval vétetik környül.

Ezen folyosóból mennek bé egy házban, melynek ajtaja fenyődeszkából való, párkányos és nemigen rossz. Fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője s lakatja. Azon házból mennek éjszak felé is egy házban, dél felé is más házban. Az éjszak felől való háznak az ajtaja a földön hever, mely fenyő deszkából való, párkányos és festett, vassarkai is vadnak, és vas fogantyúja. Az dél felől való háznak ajtaja is hasonlóképpen fenyődeszkából való, párkányos, fordul vassarkakon, vagyon retesze, reteszfője, fa fogantyúja. Ezen három egymás után való házok egyformák, mindeniknek az ajtómellyékei, küszöbei és szemöldekei faragott kövekből valók. Mindenik ház belől bolthajtásos, vakolt és meszelt (:de az dél felől valóknak vagyon két hasadása, ahol az esővíz befoly:), a pádimentumok téglából való, de igen megromlodoztanak; mindeniknek vagyon két-két ablakai, melyek lécekkal és deszkákkal vadnak becsinálva, de az ablakkeresztei fából, az mellyéki pedig faragott kövekből valók; és mindeniknek az ablakrámai megvadnak két rakásban hevervén in nro. 24, melyeknek némelyikének félíg, némelyikének pedig egészen az üvegei elromlodoztanak és elvesztenek. Mindenik házban vagyon egy-egy kőből rakott tűzhely, de az kemencéi leomlottak és az kályhák diribdarabokban hevernek, és ezen három házkból nyúlnak ki két kőkémények.

Innen lemenvén a kastély udvarára, az említett grádicson felyül vagyon egy ház, melynek deszkából való rossz ajtaja vagyon, fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője, az ajtómellyékek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók; vagyon az ajtónak lakatja is. Ezen ház belől bolthajtásos, de pádimentom nélkült való. Ennek éjszak és dél felől való részeiben vadnak két ablakai, melyek holmi hitván deszkákkal vadnak becsinálva, a délről való ablak erős vasrostéllal lévén megerősítve.

Innen dél felé, elébbecke menvén, vagyon az udvarbíró háza, melynek fenyődeszkából való, hitván, rossz ajtaja vagyon. Fordul vassarkakon, vagyon vasretesze, reteszfője, kelincse és zárja, ajtóstól együtt mind hitvánok; az ajtófelek, küszöb és szemöldök faragott kőből valók. Ez ház belől bolthajtásos, fejér falú, níholt az vakolása megbomlott, a pádimentuma fenyődeszkával padolatott meg. Vadnak két ablakai az udvar felől, az ajtónak észak és dél felől való részében, melyek ablakmellyékei faragott kövek, keresztei és rámai fenyőfából valók, az ablakok üvegesek, de az üvegtányérok, kivált az éjszak felől valónak megromlottak és hijánosok, de ennek kívül nagy vasrostélya vagyon. Vagyon benne egy kőből rakott tűzhely és azon egy hitván kályhás kemence. A kürtője szolgál ki éjszak felé. Ezen háznak napkelet felől való szegeletiben vagyon egy igen kis rekesz is, melyből a külső udvarra, alatt, két lövőlyukok szolgálnak ki. Ezen kis rekeszen vagyon egy kis vassarkokon forgó, fenyődeszkából való ajtócska is. Ennek contiguitásában vagyon immár az praeatingált tömlöc és azon felyül a kastély kapuja, melyeket immár in praeliminaribus megírtunk. Ezen napkelet felől való része a kastélynak az megírt puszta nagy házig kívül-belől vakolt és meszelt, de az régiség miatt megfeketedett és néholt megbomlott. A

falak pedig a bolthajtásokkal egyben igen temérdekek és vastagok. Nyúlnak ezen napkelet felől való részén a kastélynak belől 5 jó kőkémények. *(Következik a malom, mely a külső udvaron kívül van.)*

Kertek

A kastélynak dél felől való résziben kívül vagyon egy virágos- és veteményeskert, melynek az kastély felől való részét a megírt malomra járó Szamos ága keresztülfolyja; a Szamoson túl lévén a veteményes-, innen pedig a virágoskert melynek napnyugot felől való részén vagyon egy fenyődeszkából cifrán faragott palánk, fedél nélkült, azon hasonló ajtó, mely fordul vassarkakon, vagyon rajta kétfelől két retesz, reteszfő, az ajtómellyékek vékony fenyőfából valók. Napkeletről is ezen virágoskertecske hasonló palánkkal van a szegeletbástyától fogva a Szamos ágáig elrekesztve. Ebben a kertben vadnak egynéhány rendbéli virágtáblák, virágokkal beültetve. Ezen virágoskertecskeből a veteményeskertben mennek a Szamos ágán által egy folyosóformára csinált derék pallón, mely 6 levert tölgyfa cövekeken és tölgyfa gerendákon áll és mind a két felől cifrán vágott deszkázató és borított gerendájú karfája vagy könyöklője vagyon, a közepe pedig szegeletformálagon kicsinálva, mely a karfától fogva a fedelégig gyalult és párkányozott deszkázattal bécsináltatott a két végeivel egyben. Ezen pallónak felyül gyalult fenyődeszkából öszveeresztett párkányos mennyezeti vagyon. Alól pedig a hídlása gyalultatlan deszkából vagyon. A fedele zsendelyes és a közepin nyúlik fel egy kis zsendelyes tornyocska, melyen vagyon egy vitorla.

A veteményeskertet túl ezen a pallón vészi körül a malom vagy éjszak felől a Szamos ágától fogva ugyan cifrán vágott deszkázató palánk, fedél nélkült, napkelet felől egy támoszos, sövényből font és zsendellyel fedett kert egészen a tóig, de a zsendelyezése megavult; napnyugot felől pedig nincsen kert, hanem csak a tó, mely a kötelendi völgyről lejövén, a Szamosban szakad. Ezen kertben többire szoktanak veteményezni gyökeres veteményeket, melynek dél felől való részében vadnak circiter 50 szilvafa csemeték egynéhány öreg fákkal egyben, a Szamos partján pedig öreg, sűrű meggyfák, ezen belől veres- és fejjerszőlő, egresfák. *(Következik a másik gyümölcsöskert, az elhagyott kert, aklok és major leírása.)*

Csűröskert

A megírt majoron felyül, dél felé az udvarháznak csüreskerti, melynek tölgyfából virágoson faragott, tisztességes kötésű, zsendelyes, galambbúgos kapuja vagyon, melynek vagyon kétféle nyíló, hulladozott fenyődeszkából csinált, ugyan tölgyfa kötésű levélkapuja, melyeknek alsó sarkai orsóformálagon vasból valók. Azon kapufelek között bal felől vagyon egy ugyan fenyődeszkából csinált, vassarkakon forduló ajtó is, jobbacsk a kapunál. Ezen csűröskert körös-körül hasagatott karókból és sövényből való, vagyon tövises, szalmával fedett lészája, kívül-belől tölgyfa támaszos, mely ugyan jobbacsk a mint a major körül való kert, de néhol mégis mind sövényében, mind fedeliben meg kezdett romlodozni; a szilvaskert felől való része ezen kertnek zsendellyel fedett. *(Következik a csűröskert és a benne található épületek részletes leírása.)*

Ezen csűröskertben vannak 2 zsendelyes csűrök, egyik kisebb, másik nagyobb; az kisebb vagyon a csűröskertnek közepe táján, az oldalban napnyugot felől, mely Kereken vagyon csináltatva és fedve, az oldalai vastag tölgy ágasokban eresztett tölgydeszkából valók, de néholt a deszkák kihullodoztanak. Vadnak ezen csűrnek két-

felől ugyan tölgyágasokból csinált kapufelei. Ezen csűrnek belől az alsó résziben vannak épületre faragott fenyő- és tölgygerendák in nro. circiter 90 és azok alatt feles, csűr oldalának való ágasok (:melyeket nem lehet megszámolni:) és 1 tölgyfa vízcsatorna. Ezen csűrnek két végiben vannak 2 fenyőfából csinált, asztagrakó állások, az egyik jobbacská, a másik pedig gyengébb. Ezen csűrön alól vannak lábokra csinált s szalmával fedett 6 sövénykasok, a 7dik pedig a földön, talpokra van csinálva. Ezeknek hata jó, a 7dik pedig dülöfélben vagyon, megtámogatott, és tövissel van bécsinálva.

A nagyobb csűr vagyon alatt a csűröskert teriben; ez négy részekre vagy 4 szakaszokra vagyon csinálva és zsendellyel fedett. Az oldalai szép, faragott tölgyfa saszfákban eresztett, ugyan szép faragott tölgyfa deszkákból vagyon igen compacte becsinálva. Belől ezen csűr oldalain, belől mindenik részében vadnak tölgyfa talpokban eresztett, szépen faragott, kötéses tornácforma, tölgyfa oszlopok, melyek a csűr fedelét tartják. Ezen csűrnek négy részeiben vadnak 4 fenyődeszkákból tölgyfa kötésekre csinált, alól orsó-vassarkakon, felyül pedig vaskarikákban foglalt, fasarkakon forduló, kétfelé nyíló levélkapuji, a kapufele és szemöldökök faragott, kötéses tölgyfákból valók. Kívül a csűr közepin, a csűr fedelének kereken gombos, cifrázott, zsendellyel fedett, toronyforma filegóriája vagyon, melynek a tetejin, úgy a csűrnek négy szegeletein, pléhvel borított fagombokra cifrán metszett pléhvitorlák vannak. Ennek kívülette is vagyon egy fenyőfa, gyenge asztagrakó állás. *(Következik az osztagok leírása.)*

Ezen csüreskertnek napkelet felől való részében is vagyon egy nagy, felásott, cifrán faragott, tölgyfából való kapufél, az kapu tölgyfa kötésekre, fenyődeszkákból valók, párkányosok és kétfelé nyíló levélkapuk. A kapu felett vagyon zsendelyes, fenyődeszkából csinált galambbúg. A csüreskerten kívül, ezen résziben vadnak sűrű kőris, hárs és egyéb vadfa csemeték ültetve, de csak pusztában és kert nélkült vadnak, a kertet levonván körüle. *(Következik a földek és jobbágyok számbavétele.)*

1751

GERNYESZEG

A gernyeszegi kastély tanúvallatásos összeírása
néhai Teleki Sándor gyermekei számára

Mely kastély fekszik a Maros-parton, a falunak alsó végiben, mely egészen jó, mélyen ásott sánccal van körülvéve; a sáncnak szélessége egyenetlen, némely helyen hat, némely helyen 10 és annál is több ölnyi, mélysége is hasonlóképpen egyenetlen. Szomszédjai napkeletről a külső udvaron a faluról általmenő országútja, délről a külső udvaron lévő nagykonyha, takácsház és egyéb, alább specificálandó épületek udvara, napnyugotról a Maros vize, éjszak felől az istálló udvara és az lugos nevezetű kert között levő tágasabbacska külső udvar.

Kapuja ezen kastélynak vagyon éjszokról, mely kapuig a sáncon által három árkusokra boltason, égetett téglából rakott, erős kőhídon mehetni, az hídnak külső végin kétfelől vastag faragott kövek állítottanak fel, melyek is a már leromlott, téglából rakott híd tornácának végére alkalmaztattanak volt, mely tor-

nác leromolván, tölgyfa oszlopokra lécekkel hosszára kipótoltatott. A köhidnak hosszassága 14, szélessége 2 öl.

A híd végén a felvonókapu vagyon, mely felvonókapu erős tölgyfából való 1½ öl szélességű, sarkai két erős vascsapokon fordulnak, a vascsapok két vaskarikákkal a fában foglaltattanak, közepin kiseded, tölgyfa, erős ajtaja, vassarkai és tolyókás vas zárja. A kapu alatt vascsapon forduló, erős tölgyfa palló. A kapunak felvonó, három öl és két arasz, erős vasláncai vannak, melyek a bolthajtásos, simán faragott kövekből való kapu mellyékiben szolgálnak. A kapu mellyékiben két erős reteszfők, melyekkel bészáródik a nagykapu; mind a nagykapun, mind a kisajtón egy-egy lakat. A megírt kapu mellyékitől fogva a régi, szélső, most pedig középső, ugyan boltás, faragott kövekből való kapumellyékiig (:minthogy a kapu alja külső részire nézve successu temporis építetett, és azért három rendbéli faragott kőmellyékei vannak:) és azon túl, egészen az udvarig az egész kapualja sima bolttal boltotzatott, alatt pedig erős tölgyfa hídlása. A híd alatt a külső kapu aljában vagyon (:amint szokták mondani:) a cigánytömlőc.

A kapu aljának külső résziből a bolthajtás alatt az oldalfalon mindkétfelől nyílik egy-egy ajtó, mindenikre három-három lépcsőjű grádicson mennek.

A kapun bészövőleg bal kézre a megírt ajtón bémenvén, vagyon a sáncnak belső partján levő palánk és a kastély között való kert köröskörül.

A sáncnak belső partján lévő palánk mindenütt körül tölgyfa sasfákban faragott tölgyfa deszkából rakott, alól is sűrű tölgyfa lábakon álló, három rend zsendellyel fedett palánk, néhol újított, néhol romladozott. Mely palánknak négy szegeletei mintegy bástya módjára hagyattattanak, mely bástyaforma szegeletei a palánk mérése alkalmatosságával külön méretvén, hosszasságok 9, szélességek 6 ölnyieknek találtattanak, többire megegyeznek.

Kihagyván azért ezen bástyákat és a megírt bal kéz felől való ajtón bémenvén, a palánknak éjszak felől hosszúsága 12 öl, napkelet felől való részének hossza 34 öl, dél felől 28 öl, napnyugotról 34, éjszokról, jobb kéz felől való része(n) ismét a palánk hosszassága 10 öl. A palánk és a kastély kőfala között való distantia mind a négy felől négy-négy ölnyi.

Éjszak felől a kapun bészövőleg bal kéz felől a megírt helyen a kastély és a palánk között vagynak élőfák és virágos táblák. Napkelet felől pedig meggyés és egyéb szelíd fák. Dél felől pedig a palánkon egy ajtó és a sáncon által egy keskeny híd, a nagykonyhára járó. Ezen belől, napnyugot felől ugyancsak délről gyümölcsfák; ismét a kastélyban lévő konyhának külső fala kiszegellik, mely kőfalnak napkelet felől való oldalában vagyon egy kis mulató nyári alkalmatosság és gyalult deszkából csinált tornáccal van körülvéve. Padlása különb-különb színekkel festett, mennyezetes.

Napnyugot felől a szegeletben vagyon egy sertéshizláló fél öl, tölgyfa lábakon, ugyan tölgyfából rakott, szalmával fedett. Item jobb kézre a kőfal mellett hintószín, mely mind elől, mind a fal mellett kilenc-kilenc tölgyfa ágakon áll. Fedelének zsendelyezése a kőfalhoz vagyon foglalva. Hosszassága a hintószínek 15, szélessége 1 öl és egy sing. Ezen színek éjszak felől való végiben a kőfaltól fogva a megírt palánkig leveles deszkakerttel el vagyon rekesztve, melynek közepin egy kis romladozott deszkaajtó.

Éjszak felől vagyon egy jómóddal elkészített, egészen gyalult fenyődeszkából épített és fél fedelire zsendellyel befedve, hasonló hosszú tornáccal

(:melyben a felső contignatióról egyik házból egy hosszú fagrádicson járnak le:) az árnyékszék, hossza tornácával együtt uln. 9, szélessége csak magánoson 1½. A tornácának pedig szélessége egy öl.

Innen elébb jövén, a megírt kapun bėjövőleg jobb kéz felől lévő kisajton kijöttünk a kapu közti. A kapu aljának belső része alatt az udvar felől vagyon egy kőből négyszegeletre rakott és erős tölgyfa boronával megbéltett tömlőc.

Bal kézre bėjövőleg a kapu közül nyílik egy ajtó az edénytartó kis boltban, melynek sima boltozatja; hosszassága, szélessége és magossága 1½ öl.

Jobb kéz felől ennek ellenében a darabontház, mely keresztboltozat alatt vagyon; hossza 2½, szélessége 2 ölnyi. Mindenik boltan retesszel bészárható ajtók vannak.

Bémenvén a kastély udvarára, mely kastély négyszegeletre vagyon építve, napkeletről és éjszaktól két contignatióra kőből rakott, délről és napnyugotról egy contignatióra, ugyan kőből, de a napnyugoti résznek udvar felől való, ~ belső fala boronából rakatott.

A kapun bémenvén és bal kézre térvén egy kerek, szegelet, belső bástyában való, tölgyfából faragott grádicson – mely is kerengő –, mentünk, a napkelet felől való sornak a felső contignatio előtt való hosszú tornácában, mely tornác vagy folyosó a kerengő grádicsból fogva éppen a Veresbástyaig nyúlik; ezen a végén járnak bé az alsó és dél felől való házaknak híjára, mely deszkával jól bé vagyon csinálva, egy jó erős deszkaajtó rajta, vasretesszel bészárható. Ezen folyosóra nyílnak a nagypalotának két ajtai, a palota végiben való háznak és a végire a Veresbástyának és a mellette lévő szegeletbástyának vagy toronynak ajtai. Ezen folyosó az alsó házak előtt való tornácnak tölgyfa kötéseire vagyon építve, alól is, felyül is deszkával bépadolva, felső kötési fenyőfából való; a folyosó mindvégig orsóson, esztergában metszetett fákkal van bétornácozva. A folyosónak szélessége mindvégig egy-egy öl.

Közepe táján a tornácnak, a hosszú palotának dél felől való ajtaja ellenében vagyon egy két contignatiójú filegória a csizmadia vagy a pince gátorján való ház felett, melynek kerületi mind alól, mind felyül, mint a tornác vagy folyosó, olyan módon van bétornácozva. Felső contignatiójára ezen filegóriának a folyosóról, a kőfal mellett egy keskeny grádicson járnak fel, ahonnét is ezen sor házak híjára járnak bé egy ajton, mely retesszel bészárható. A filegóriának alsó contignatiójáról dél felé a folyosón eltérvén, szolgál egy grádics le az udvarra, mely nem egyenes, hanem a közepe egy kis szegeletes tornácockával megszakadván, tekeredik és úgy jó az udvarra; ez is hasonló esztergába metszett fákkal bétornácozva. Napkelet felől ismét a folyosóról szolgál egy grádics egyenesen az udvarra, mely most újantan az oldalára karfával bétornácoztatott. Mind a két grádicsnak a tetején a folyosóból egy-egy leveles ajtaja vagyon.

Felső contignatio

Kezdvén a felső contignatióon a napkeletre lévő sornak dél felől való végén, az holott is occurál:

1mo, egy kisdud kerek bástya, melynek vagyon béltett és zölden festett ajtaja, benne tölgyfából faragott kerengő grádics, melyen (:vulgo:) a Toronyban vagy Veresbástya híjára járnak fel.

2do, a Veresbástya, melynek fala ötszegeletre van építve keresztboltoztás alatt, mely virágoson vagyon párkányozva. Pádimentoma négyszegeletű, öreg téglákkal vagyon kirakva. Négy ablakai, mindenikben hat-hat darabból álló, ónban

foglalt üvegablakok; vassarkokon forognak, három táblából kihullott az üveg, papírossal van kitoldva. Egy faragott kőtáblákon és párkányos tűzhelyköveken (álló), ugyan az házból, a kémény alól befűtő kiseded fejr és kék mázos kemence, mely megromladozott.

A bástyából kijövőleg jobb kézre vagyon egy árnyékszék, mely a falon kívül a föld színtől fogva egy darabig kőből, azon felyül deszkából van körülvéve. A bástyából nyílik egy ajtaja; mind a bástya, mind az árnyékszék ajtaja béllett, virágokra festett, a bástya ajtaján jó bécsi zár vagyon. Körös-körül a bástyában vannak keskeny festett és egy festetlen fogasok.

A bástyából kijövén, jobb részre a bástya és a mindjárt specificálandó ház fala között vagyon egy gyalult fenyődeszkával elrekesztett, háromszegeletű rekesz. Közepén egy kis retesz ajtó, rajta levő lakatjával. Visszatérvén a bástyából, éjszak felé vagyon:

3tio, az hosszú palota végiben való ház, melynek festetlen, béllett, jó vas zárú ajtaja vagyon; két ablak rajta napkelet fele, hat-hat táblából vagy fiókokból álló, ónban foglalt, ép üvegablakok rajta, padlása párkányoson gyalult fenyőgerendára deszkával padoltatott, pádimentoma apró, szegeletes téglával kirakva. Téglából rakott tűzhelyre nagy paraszt kemence benne, zöldmázos kályhából rakott fűtőjével. Ezen fűtő végiben, a szegeletben nyílik ezen házból egy ajtó a bástya mellett lévőhöz mindenkben hasonló árnyékszékre, melyen tölgyfa mellyékeken egy festetlen ajtó vagyon. Ezen háznak hossza 3 öl 1 sing, szélessége 3 öl. Innen kijövén vagyon:

4to, az hosszú palota, melynek a folyosóra nyílik két ajtaja, mindkettő kívül táblás, különb-különb festékekkel festett, béllett ajtó, mindkettőn borított bécsi zárok. Mindenik ajtó felett erős lábokon álló, cifrán készült és festett muzsikálószékek vagy kórusok vannak a fal mellett, az egyiknek hossza 2, a másinak 1 öl és egy sing. Ablakok vannak ezen palotán napkeletre hét, napnyugotra 2, in summa 9. Mindenik hat-hat fiókokra szaggatva, vassarkok rajtok, ónban foglalt üvegesek, mind épek. A palotának két végiben, téglából rakott tűzhelyen, zöldmázos, virágos kályhából rakott, magos, csipkés kemencék nro. 2. A palotának dél felől való végiben egy különb-különb színekre festett és szép rajzolásokkal megékesített nagy pohárszék, mely a háznak keresztül való falát a kemencéig egészen befogja. A pohárszéknek alsó része két contignatióra és két részben szakasztott, három ajtók rajta, mindeniken egyenlő nagyságú és festékű, vassarkokon járó ajtók vannak, egyik záros. A felső része is három contignatiójú, ajtó nincs rajta. A tetején több rajzolások között két címer, a közepin a kétféjű sas annak rendi szerént feketén megfestve és közben-közben megaranyazva; a két fő között ahhoz illendő festékekkel megfestett korona. A palotának éjszak felől való végiben a kemencével általellenben vagyon ismét egy magos szegelet-pohárszék, az alján kétféle nyíló, záros ajtó; felső része ennek is három contignatiójú, ónban foglalt, üveges, két nagy ajtaja, középben mind a kettő egy lakattal záródik; kétfelől mellette a tetejéig virágos rajzolások cifrán megfestve. Ismét egyik napnyugotra nyíló ablaknak aljában, a kőfal között, 3szakasú, festetlen almáriumocska, apró, záros ajtócskáival. Padlása párkányoson gyalult fenyőgerendákra deszkával padlott. Pádimentoma apró, szegeletes téglával kirakott. A palota hosszasságára gerendákhoz szegezett asztal feliben való, két keskeny, párkányos és festett deszkák, melynek a kisebb pohárszék felől való végiben a másikhöz hasonló, kétféjű sas címer szépen alkalmaztatva. A falon körös-körül zölden festett, keskeny fogasok, melyekben fogak nincsenek. Hossza a

palotának 14, szélessége 3 öl. Ezen palotának éjszak felől való végiben nyílik egy ajtó, a más két ajtóhoz hasonló ajtajával,

5to, az aranyosházon alól való házban, mely alsó háznak is mondatik, melyen két ablakok vannak, egyik napkeletre, másik napnyugotra. Mindenik ablaknak hat-hat fiókok, vassarkakon fordulnak, az üvegei rész szerént táblákból, rész szerént karikákból állanak s ónban foglaltattak s épek. A nagy vagy hosszú palotáról bémelve, bal kézre vagyon egy téglából rakott tűzhelyre, zöldmázos, virágos kályhából rakott kisdud kemence, melyen ahol tüzet téznek, egy vaspléh ajtó vagyon. Jobb kézre pedig vagyon a falban egy három contignatiójú almárium, melyen kívül két táblából álló, ónban foglalt, ép, üveges ajtó vagyon. Közepin egy reteszfő. A napnyugotra lévő ablak aljában almárium vagyon, melynek felső részében három tojka (!) jár belé; alól madarak tartásához alkalmaztatott. Padlása festett, mennyezetes, párkányokkal táblákra osztott és metszett virágokkal megszínelve. Pádimentoma egy résziben öreg, más része apróbb, négyszegeltű téglákkal van kirakva. Falain öt darab párkányos, fekete, keskeny fogasok. Hossza is, széle is ezen háznak 3 öl.

Napkeletre ezen házból nyílik egy ajtó a Veresbástya mellett való árnyékszékhez hasonló módon épült árnyékszékre. Ezen házból négylépcsőjű, faragott kőgrádicson észak felé felmenvén, a mindjárt megírt ajtóhoz hasonló munkával készült, festett és záros ajtó nyílik

6to, az aranyasházban, mely nyolcszegeletre vagyon építve; ennek napkeletre csak egy ablaka, hat fiókjaival, ónban foglalt üvegtáblákból és karikákból rakott. Napnyugot felől való egyik szegeletiben hét darab faragott kőlabakon álló, párkányos, 4 darab faragott szegeletkövekből csinált tűzhelyre, egy virágos, zöldmázos kályhából rakott, magos kemence benne, melynek teteje kívül apróbb, de fal felől való résziben nagy tábla csipkével megcsipkézve; mely kemencének egy kis ajtaja, a vasmellyékei megvannak, de ajtója nincsen.

Ezen házból éjszak felé egy négylépcsőjű, faragott kőgrádicson mehetni a házzal megegyezett ereklyében (!) vagy szegeletbástyába. A grádic mellett kétfelől orsóson, esztergában metszett tornácozás, mely a grádic felső véginél mindkét felől a falig nyúlik. Ezen ereklyének vannak 4 ablakai, egy napkeletre, kettő éjszakra egymás mellett, melyet csak egy orsóson, virágoson metszett, faragott kőoszlop szakaszt meg belől, kívül pedig ugyancsak faragott kőállás; napnyugotra is egy. Mindenik ablaknak hat-hat fiókja ónban foglalt üvegesek. Mind a háznak, mind az ereklyének padlása mennyezetes, mely igen munkás párkányozatokkal kitáblázott, táblái metszett virágokkal és középben függő gombokkal megékesített, festése és aranyozása nemigen tetszenek, mivel a füsttől igen megvesztegetődött. Pádimentoma az ereklyének öreg, szegeletes téglákkal, a háznak pedig hatszegeletű és négyszegű apró téglákkal kitáblázva rakattanak.

Az alsó házból kijövő ajtóhoz közel, bal kézre nyílik egy ajtó, kétfelé nyíló, zöld ajtó (:melyet három kávákon járó vascsap zár, öszvefoglal és leforduló reteszével bezár:) rajta egy kis boltocskába, melynek jobb kéz felől való fala mellett két contignatiójú deszkaállás végig, bal kéz felől pedig hasonló 3 contignatiójú állás pro conservatorio. Hossza ezen kis boltnak 1½, szélessége fél öl, egy kicsin ablaka az ajtajával szemben. Az aranyosházból nyílik egy ajtó napnyugotra a több ajtóhoz hasonló záros és festett ajtajával.

7mo, a kispalotában, melyben a megírt ajtón kijöven, jobb kézre vagyon a szegeletben téglából rakott tűzhelyen egy virágos, zöldmázos kályhából rakott és

a kémény aljából fűtő nagy kemence, bal kéz felől pedig ugyan a szegeletben, a falban alkalmaztatott három contignatiójú almáriumforma pohárszék; négy ajtó rajta, a két felsők, melyek nagyobbak, ónban foglalt üvegesek, a két alsó kisebbek csak papírossal vannak most becsinálva. Mind a négy ablak egy lakattal záródik be. Vagynak ezen palotának négy ablakai, három éjszokról, egy pedig délről, mindenik ablaknak hat-hat fiókjai ónban foglalt üvegesek, kettőben az üvegek megromladoztanak. A falon négy festetlen kurta fogasok, keskenyek. Hossza a palotának $4\frac{1}{2}$, szélessége $2\frac{1}{2}$ öl. Padlása fenyőgerendákra deszkával padlott. Pádimentoma is deszkával vagyon pádimentomozva. Ezen palotából nyílik egy ajtó a megírt kerengő grádicsra, melyen vagyon festett, béllett ajtó, paraszt vaskilincs és egy tolyókás vas zár rajta. Ismét napnyugot felől való végiben nyílik más ajtó az aranyasházból kijövő ajtóhoz hasonló ajtajával.

8vo, a régi asszony házában, melyen délre az udvar felől vagyon egy ablak, ónban foglalt, üveges, hat fiókjai, megromladoztanak az üvegek benne. Mennyezeti az alsó ház mennyezetihez hasonló munkával készült, igen füstös, pádimentoma apró téglával kirakott. Napnyugot felé, a végiben, délre való szegeletiben, téglából rakott tűzhelyen egy virágos, zöld, magos kemence, hasonló fűtőjével, a szegeletkályhái sárgák; mind a kemence, mind a fűtő csipkés a tetején. Ezen házból éjszakra nyílik egyik ajtó, a többekhez hasonló, párkányos, festett, béllett ajtajával, melyen jó erős bécsizár.

9no, a kapu felett való házban, melyben bémenvén, jobb kéz felől vagyon egy kemence, melynek mind tűzhelye, mind kályhái, mind állása az aranyasházban lévő és már megírt kemencéhez mindenkben hasonlatos, hoc excepto, hogy ezen vaspléh ajtó is van. Négy nagy ablakok, napkeletre egy, éjszakra kettő, napnyugatra is egy, mindeniknek hat-hat fiókjai, ónban foglalt üvegesek, épek. Az éjszak felől egymáshoz közel lévő ablakok, mint az ereklyében, kőoszloppal hasonlóképpen vagyon elszakasztva. Fekete virágokkal festett, keskeny, rövid fogasok vannak a falon nro. 8. Padlása mennyezetes, az aranyasház mennyezetihez hasonló, munkás párkányozásokkal táblákra szaggatva, különb-különb színekre festett, aranyazatlan; a középső nagyobb tábláján a méltóságos Teleki famíliának gene(a)lógiaja szép renddel le vagyon írva. Mértéke ezen háznak hosszára 4, szélességére 3 ölnyi. Kijövéen innét ismét a régi asszony házában, annak napnyugot felől való végiben nyílik egy ajtó, béllett, festetlen, paraszt kilincsű ajtajával

10mo, a kisbolt felett való házban, melynek 4 ablakai, délről kettő, éjszokról is kettő; ónban foglalt üveges, hat-hat fiókjai mindeniknek, az üvegek helyen-helyen megromladoztanak. Kemence nincsen benne. Napnyugot felől való végiben egyik szegelete deszkával el van rekesztve, mely deszkázaton egy ajtó és belől edénynek való deszkaállások, festett, kurta, karos négy fogasok a falain. Padlása ennek is az alsó házban való mennyezethez hasonló munkával egy kevéssel különböző formájú mennyezetes. Az alatta lévő bolt néhol megromladozván, arra nézve néhol a pádimentom deszkával van kitoldva, egyebütt pedig téglával kirakva. Ebből ismét napnyugotra nyílik egy ajtó, párkányosan béllett, festett, melynek paraszt vaskilincse.

11mo, a boltasházban, melyen két ablakok vannak, délről egy, éjszokról is egy; ezeknek is hat-hat fiókjai ónban foglalt üvegesek, egy fiókjából az üveg kihullott, a többi jók. Kemence benne nincsen. Hat festett, kurta karosfogasok benne, keresztbolthajtás alatt, pádimentoma apró téglával rakott. Hossza ezen boltnak 2 öl

2 sing, szélessége 2 öl 1 sing. Ebből nyílik egy ajtó, festetlen, béllett régi ajtajával, melyen csak egy paraszt kilincs vagon.

12mo, a leányok háza nevezetű nagy házban, melyben bémenvén, jobb kéz felől vagon téglából rakott tűzhelyen egy paraszt kemence, hasonló fűtőjével, a fűtő végiben mindjárt nyílik egy ajtaja bélletlen ajtajával, melyen csak fakilincs vagon, melyen egy grádicson a már megírt, a kőfalon kívül lévő, deszkából csinált nagy árnyékszékre járnak le. 4 ablakok vannak rajta, kettő nagy, nyugotról, 2 éjszokról. A napnyugot felől való ablakokat csak kőoszlop választja meg, mindeniknek ónban foglalt, üveges hat-hat fiókjai épek; az éjszak felől valóból kihullott az üveg, az egyik deszkával van bécsinálva, a másik is igen megromladozott. Hat festetlen, kurta karosfogások benne. Padlása fenyőgerendákra deszkával padolt, régi penészes pádimentoma apró téglával kirakott. Ezen ház közepben deszkával (vagon) elrekesztve, melyen egy retesz ajtó. Az egész háznak hossza 5, szélessége 2 öl és 1 sing. Dél felől ismét az oldalán vagon két ajtó ezen házból; a vége felől való, egy bélletlen paraszt ajtajával csak egy paraszt kilincsel nyílik egy kicsin, négyszegletű tornácban, mely tornácban bal kézre vagy délre más hasonló paraszt ajtón mehetni a kőfal között lévő árnyékszékcskére; napnyugot felé pedig egy festetlen vas záros ajtó nyílik.

13tio, egy keresztboltozott kamara; csak egy ablaka napnyugotra, ónban foglalt hatfiókú üveglakok rajta, épek. Négy fogások benne, az egyike karos. Pádimentoma apró téglával rakott, hosszassága 3, szélessége 2 öl és 2 sing.

Ezen boltból az megírt tornácokán által kimenvén ismét a leányok házában, onnét a más ajtó nyílik ki dél felé a kastély udvaráról feljövő grádicsnak felső tornácára. Ezen tornácból jobb kézre ismét nyílik egy ajtó a kerekbástyában, melyben kerengő fagrádicson felmehetni a leányok háza és a boltozott kamara tetején csinált folyósóra, mely folyósónak alja egészen deszkával megpadolatott és erős kötések között deszkával körös-körül bétornácoztatott. Ezen folyósóról ismét a megírt grádicsnak felső tornácára lejöven (:mely grádics boltos kőlábon áll, 32 lépcsője faragott kőből kétfelől orsóson, esztergában metszett fákkal bétornácozva:) az udvarra, fogtunk az alsó épületek descriptiójához.

Notandum: A megírt felső épületeknek ajtómellyéi, alsó, felső küszöbei, ablakkövei mind szép faragott kőből (valók), az ajtók mind erős vassarkakon forognak többire, az ablakrámák rész szerént tölgy, rész szerént fenyőfából való és többire a szegeletei vassal foglaltattak össze.

Alsó contignatio

Elvégezvén eszerént a felső contignatióon lévő épületeknek descriptióját, az alsó contignatióon lévő épületeknek descriptióját ismét kezdtük a kastélynak azon részén, ahol a felső épületeket: ti. a napkelet felől való sornak dél felől való végén és a napkelet felől való soron északra indulván, úgy kerültük meg az egész alsó épületeket.

Vagon a kastélynak megírt szegeletiben egy ajtó, bélletlen deszkaajtójával, melyen vassarkok és kilincs vannak, mely nyílik egy bolthajtás alá, melyen által a külső udvaron lévő nagykonyhára járnak. Ezen boltozott transitusnak dél felől való része alatt más ajtó, három vassarkakon járó, béllett ajtajával, mely az ajtómellyékiben szegezett erős vas reteszfővel záródik bé. Ezen transitusból kimenőleg bal kéz felé nyílik egy egészen vaspléhből csinált és keresztesen a szélein is mindenütt erős vaspántokkal megerősített erős vasretesz ajtó.

1mo, a Veresbástya alatt való boltban, mely ötszegeletű keresztbolthajtásos, négy kisdud ablakai belől furatos deszkával bécsinálva, kívül pedig vasrostéllal. Ablakkövei faragott szegeletes kövekből vannak. Innet kijövén, a transitus boltozatja alatt, a megírt bolt és az asztalosház falai között deszkázattal elrekesztett háromszegeletű rekesz, egy kis retesz és ajtó (rajta). Itt kijövén a transitus alól és éjszak felé indulván, vagyon:

2do, az asztalosház, melynek ajtaja nyílik napnyugotra az udvar felé, egy régi, rossz, béllett ajtajával, rossz vas zár rajta. Ebben bémenvén, jobb kézre vagyon téglából rakott tűzhelyen egy zöldmázos kályhából rakott, régi, romladozott kemence, mellette lévő, paraszt kályhából csinált fűtőjével; két ablak rajta, egyik napkeletre, másik napnyugotra. A napkeletre való fával van bécsinálva. A napnyugot felől valónak felső két táblái ónban foglalt üvegesek, a két alsó táblái papirossal becsináltattak. A ház földje csak pusztán és pádimentomozatlan vagyon, padlása fenyőgerendákra, deszkával padolt, közepin, a gerendák alatt erős mestergerenda; napkelet felől való szegeletiben bal kézre egy kis retesz ajtó, mely nyílik egy tornácocskában, a tornácból más egy árnyékszékre, mely a kőfal között vagyon. Két keskeny, paraszt fogas benne, mind hossza, mind széle 3 öl.

Innen kijövén, a tornáccon jobb kézre térvén, a tornácot megszakasztja a pince-torka feliben épített csizmadiaház nevezetű kisdud, négyszegeletre csinált nyári házacska, mely is a több(i) épületekhez ragad. Ajtaja észak felől, melyhez a tornácból egy kis fagrádicson járnak fel. Ajtaja romladozott, régi, kis béllett ajtó, retesz, két kis ablaka, rész szerént ónban foglalt, üveges, rész szerént papirosból való. Egy paraszt, keskeny fogas a falon. Hossza 2, szélessége 1 öl és 1 sing. A csizmadiaháznak grádicsán lejövén a tornácban, onnét nyílik egy ajtó, festetlen, béllett ajtó zár nélkül.

3tio, a nagypitvarban, melynek fele, hosszára, napkelet felől deszkával elrekesztett kamarának; nagy ablak rajta kettő, napnyugotról, melyek farostéllal vannak bécsinálva. Hossza 4, szélessége az elrekesztett kamarájával együtt 3 öl. Ezen nagypitvaron belől dél felé egy házon általmehetni a megírt asztalosház szomszédjában lévő házba, mely is

4to, az oskolaház; melyben bémenvén, jobb kézre egy téglából rakott tűzhelyre zöldmázos kályhából való romladozott nagy kemence (áll). Csak egy, napnyugotra (néző), ónnal foglalt, üveges ablaka, egyik táblában az üvegek megromladoztak. Padlása tölgyfa gerendákra fenyődeszkával padlott. Pádimentoma félig paraszt, félig apró téglával rakott, a falon három darab zölden festett táblák felszegezve. Az ajtó felett egy kis paraszt fogas, ajtaja régi, viseltes, béllett ajtó, fakilincs rajta. Mely ajtón

5to, a megírt oskolaház mellett való házban ismét visszajövén, mindjárt bal kéz felől való szegeletiben vagyon téglából rakott tűzhelyen paraszt kályhából való erős kemence, hasonló fűtőjével. Jobb kéz felől való szegeletiben pedig nyílik egy kis ajtó a kőfal között lévő árnyékszékre. Ezen házon két ablakok; egy napkeletről, és napnyugotról is egy, romladozott üveglakok rajta, melyeknek nagyobb része papiros. Padlása tölgyfa gerendákra fenyődeszkával padlott, a gerendák alatt keresztül erős két mestergerendák, pádimentoma apró téglával rakott. Béllett ajtaja, melyen fakilincs. Mely ajtón kijövén a megírt nagypitvarban és azon által észak felé, a végiben vagyon egy ajtó béllett ajtajával, melyen bécsi zár van, mely ajtó is nyílik

6to, a pap háza nevezetű házban. Két ablakai ezen háznak, egyik napnyugotra, másik napkeletre, mindeniken önban foglalt üveglakok, némely helyeken az üvegek kiromladoztanak. Téglából rakott tűzhelyen egy zöldmázos kemence benne, mely kemence végénél a szegeletben nyílik egy kis ajtó az árnyékszékre. Padlása tölgyfa gerendákra deszkával padlott, a gerendák alatt erős mestergerenda, pádimentoma apró téglával rakott. Négy darab apró fogasok a falon, keskenyek. Ezen házból ismét visszajövén a nagypitvarban és annak már megírt ajtaján a tornácban, és úgy északra térvén, a tornácnak végén, a tornácból nyílik egy ajtó, régi, béllett, fakilincsű ajtajával

8vo, a legények házában, mely ennek a sornak éppen a végén vagy on. Ezen házban bémenvén, jobb kéz felől vagy on egy kőből rakott tűzhelyen paraszt kályhából rakott nagy kemence, mellette lévő hasonló, romladozott fűtőjével. Két ablakai, egyik napkeletre, másik napnyugotra; a napkelet felől való egészen papirosból, a másinak is alsó része, felső két táblái pedig önban foglalt üvegkarikákból vannak. A fűtő végénél nyílik egy kis ajtó az árnyékszékre. Minthogy ennek a háznak negyedrésze kőfallal el van rekesztve, a rekesz pedig két árnyékszékre szakasztva deszkázattal, egyik (:ut praemissum est:) a pap háza féléhez (tartozik), másik ezen házból beléjárható. Hossza ezen háznak $2\frac{3}{4}$, szélessége 2 öl a rekesztő kőfalig. A tűzhelyig is 2 öl.

Az alsó, napkelet felől való soron lévő épületek előtt a tornác tölgyfa kötések között deszkázattal egy darabig bé vagy on tornácozva, egy darabján pedig puszta és deszkázatlan. A legények házából kijövén és a már megírt szegelet kerekbástya között a felső contignatióra járó, kerengő garádicson egy darabig felmenvén, arról jobb kézre nyílik egy ajtó, melynek ajtaja kívül egészen vaspléhből megborított és vaspántokkal mind keresztiesen, hosszára, mind körös-körül a szélei megerősítetttenek; erős vasretesz kívül rajta lakatjával, belől is bécsi zárral záródik. Mely ajtó is nyílik

9no, a kispalota alatt lévő boltban, melyen éjszokról vannak kicsin ablakok, két rendbéli vasrostély rajtok, napkeletről is egy kisdéd világosító ablaka, három darab vas rajta. Hossza négy, szélessége 3 (öl), pádimentoma téglával rakatott ki. Innét kijövén, és a grádicson le(menvén) ismét az udvarra, rendszerént a kapun alól való éjszaki sor következvén, következik a

10mo, a darabontház felett való kis, boltás rejték, melyben kívülről ajtó nincsen, hanem a kisbolt felett való házból lejáró kisajtón járnak belé. Délre és éjszakra két kis ablaka vasakkal bécsinálva. E mellett alól

11mo, az hagymás kamara, melyben az udvarról szolgál egy ajtó, régi, béllett és vasretesszel bézárható ajtajával. Padlása gerendákra deszkával padlott, szélessége uln. 1, hosszassága uln. 2 és fél sing.

Ebből kijövén, jobb kéz felől vagy on az udvarról a felső contignatióra feljáró, már megírt grádic, és ezen grádicson alól, azaz napnyugot felé a fal mellett mehetni ötlépcsőjű kőgrádicson a pince felett való házak előtt lévő tornácba. Ezen tornácból egymás mellett vagy on két ajtó, egyik nyílik egy deszkával elrekesztett, kis szegeletkamarácskában, kis retesz ajtó rajta. A másik ajtó a kerek szegeletbástyában, melyben vagy on a már megírt folyosóra vagy torony aljára a kerengő grádic; ezen is retesz ajtó.

Jobb kézre ezen tornácból egy pitvarba nyílik az ajtó, bélletlen és zár nélkül való ajtajával, mely pitvarnak éjszaki része deszkával el van rekesztve, pádimentoma téglával rakott, padlása gerendákra deszkával padlott. A pitvarból jobb kézre nyílik egy ajtó, párkányoson béllett, régi ajtajával, melyen jó vas zár vagy on,

12mo, egy boltos házban, mely keresztesen boltoztatott, a két végin a boltozatról 4 vaskarikák függenek le, pádimentoma téglával rakott, romladozott. Téglából rakott és felyül faragott kövekkel körülvelt tűzhelyen egy virágos, zöldmázos kemence benne. Két ablakai, egyik vagyon éjszakra, másik délre, mindeniknek ónban foglalt, üveges négy-négy fiókablakai, az északra való új, a másiból néhány karika kiromlott. Hat darab keskeny fogasok benne. Éjszak felől való szegeletiben nyílik egy kis reteszes ajtó a falon kívül való árnyékszékre, mely is a falhoz ragadt. Ezen boltnak hossza 2 öl 2 sing, szélessége 2 öl és 1 sing. Innét kimenvén a pitvarban, ugyan a pitvarból bal kézre vagy napnyugotra nyílik ismét egy ajtó

13mo, az öregasszony háza nevezetű házban. Padlása sűrű gerendákra deszkával padlott, a gerendák alatt két keskeny mestergerenda. Pádimentoma apró téglákkal rakott, megromladozott, téglából rakott tűzhelyén zöld kályhából való régi kemence, mellette egy romladozott paraszt fűtő. Két ablakai, egyik napnyugotra, másik északra, mindeniken ónban foglalt üvegablakok, sok üveg kiromlott belőlek. Hossza ezen háznak 3 öl, szélessége 2 öl és 1 sing. Hat darab keskeny, paraszt fogasok benne. Ezen háznak dél felől való oldalán vagyon két ajtó, egyik nyílik reteszes ajtajával egy tornácocskában, onnan más a kőfal között lévő árnyékszékben, a másik ajtó, egy reteszes, középben rostélyos, de bélett ajtajával

14to, a kis kamarában; ennek padlása gerendákra deszkával padlott. Napnyugotra egy ablaka, ónban foglalt üveges ablak rajta. Hossza a kamarának 2 öl, szélessége 1 öl és 3 sing. Notandum. A megírt alsó épületeknek is, mint a felsőknek, ablakkövei mind faragott kőből vannak kívülről, úgy hat ajtómellyékek, a többi pedig fából vannak.

Innen kijövéen ismét a kastély udvarára, kezdtük a napnyugot felől való, csak egy contignatiójú épületeknek descriptiójához, mely sornak az udvar felől való fala hosszára boronából való, tapaszos. Az holott is

15to, a régi tisztartóház occurral, mely az éjszaki sorhoz vagyon ragasztva a napnyugot felől való végiben, melynek ajtaja az udvar felől nyílik, egy régi bélett ajtajával, rossz vas zárja és retesze. Ebben egy paraszt kályhából rakott, kerek kemence, egy ablaka az udvar felé, melyben egy darabocská ónnal foglalt, üveges, egyebött pedig papirossal vagyon bécsinálva. Két keskeny paraszt fogasok benne. Hosszassága ezen háznak 2 öl és 3 sing, szélessége 1 öl. Innen kijövéen és a tornácra dél felé menvén

16to, vagyon az élésház, melyen vagyon egy rossz, bélett ajtó, fakincsel jár és vas zárral bezárható; egy ablaka papirossal bécsinálva. Hosszassága 4, szélessége 2 öl 3 sing. E mellett

17mo, vagyon a mosóház. Ennek is bélett ajtaja, melyen fakilincs vagyon; egy papirossal bécsinált nagy ablaka, nagy paraszt kemence és e mellett az égettbor főző katlan. Hosszassága 3, szélessége 2 öl és 3 sing. Ezen alól ugyan dél felé

18vo, a sütőház pitvara, melyen vagyon egy rossz, bélett ajtó, fakilincsel. A kémény alatt ebben egy sütökemence, a sütökemence előtt egy paraszt kemence, mely alól bévetnek a sütökemencében. Hosszassága 3 öl és 3 sing, szélessége 2 öl. Ezen pitvarból bal kézre egy ajtó, bélett, rossz ajtajával, melynek fakilincse;

19no, a sütőházban, melyen vagyon egy ablak papirossal bécsinálva. Egy paraszt kályhából rakott kemence a közepiben, mellette lévő cipősütő nagy kemence, egy cipőszaggató nagy tábla is. Hossza az háznak 3 öl és 2 sing, szélessége 2 öl és

3 sing. Innen a pitvaron által kijövén ismét a tornácban, ezen sornak a végén vagy

20mo, a kolcsárház. Ennek is béllett, fakilincsel járó és vasretesszel bezárható ajtaja. Egy ablak rajta, némely része üveges, némely része papirossal becsinálva. Egy paraszt kályhából rakott, nagy, jó kemence benne, hasonló fűtőjével. Ezen háznak harmadrésze rostélyos deszkázattal el van rekesztve, melyben kétcontignatiójú állások vannak; az ecetes általagok állanak rajta.

Notandum. Ezen soron lévő házaknak padlása mind fenyőgerendákra deszkával padoltak, a kőfal felől pedig a gerendák végeit oszlopok tartják. Ablakkeresztei és mellyékei, nemkülönb az ajtómellyékei és alsó-felső küszöbei fából valók. A több alsó épületeknek is belől az ablakkeresztei és mellyékei (:kis boltos házon kívül sub nro. 12mo, melynek mindkét ablakain faragott kőből vannak az ablakmellyékek:) mind fából valók.

Ezen sornak dél felől való végiben vagy egy felyül padolatlan szekérszín, melyből napnyugot felé a kastély között lévő palánk közé nyílik egy kapu, romladozott kétfelé nyíló és vascsapos zárral, lakattal bezárható kapujával. Az udvar felől a szekérszínben boltozat alatt mehetni. Ezen szekérszínél terminálódnak a napnyugot felől való épületek, és itt kezdődik a délre lévő, ugyancsak egycontignatiójú sor, melynek mind külső, mind belső falai kőből rakottak. A szekérszínél azért elkezdvén az alsó épületek descriptiójának rendi szerént

21mo, occurral a régi istálló, mely most cipóskamara. Ennek ajtaja romladozott, régi, béllett és vasretesszel bezárható. Három ablakai, napnyugotról kettő, délről egy, ónban foglalt üveges ablakjaival; ketteje megromladozott, az udvar felől pedig két ablakai téglával bé vannak rakva. Padlása fenyőgerendákra deszkával padlott, hosszára a padlásig deszkázattal el van rekesztve, mely rekeszben szalonnát szoktak tartani. E szerént keresztül az egész épület 4, hosszassága 5 öl. Itt kezdődvén ezen egész sor előtt mindvégig 2 ölnyi szélességű tornác vagy, mely is azelőtt egészen fenyőfa kötések között deszkázattal be volt tornácozva, de már nagyobb része deszkázattyának kihullott. Ezen tornácban nyílnak ezen soron lévő minden épületeknek ajtai. Innen jobb kézre vagy napkelet felé menvén

22do, vagy a nagykonyha. Közepin téglából rakott nagy tűzhely, négy boltás lábakra csinált kőkémény alatt, mely kéménynek boltozásaiban négy erős vasrudak a kéményen kívül körös-körül fenyőgerendákra deszkával padolt padlás, ajtaja kétfelé nyíló, nemigen jó, vassarkokon forog. Az ajtó mellett kétfelől két nagy konyhaablakok, mindeniken egy-egy tábla. A konyhának hosszassága 4 öl szélessége 3 öl és 3 sing, melynek dél felől való oldalában nyílik egy ajtó

23tio, a szakácsház(ba). Ennek is padlása gerendákra deszkával padlott. Ajtaján bemenőleg bal kézre egy pástétomsütő, téglából rakott, ép kemence, a sütőkemence felett paraszt kályhából rakott, romladozott kemence. Két nagyobb ablaka dél felől, egy kisebb napnyugotról, mindenik papirossal becsinálva. E mellett a kőfalba csinált kétcontignatiójú kis almáriumocska, kétfelé nyíló ajtó rajta. A konyhából ismét a tornácra kijövén és napkelet felé indulván, a tornácból nyílik egy ajtó egy erős, vassarkokon járó és erős vasretesszel bezárható ajtajával

24to, a gabonásházban. Az ajtója mellett mindkét felől két nagy ablakok fával becsinálva, földre padolatlan, padlása sűrű fenyőgerendákra fenyődeszkázattal padolva, a gerendák alatt egy mestergerenda, melyet gomboson faragott két faoszlopok tartanak a közepin. Falai körös-körül a földtől fogva a padlásáig gyalult fenyődeszkázattal van bélelve. Hossza a gabonásnak 8 öl és 3 sing, szélessége 3 öl és 3 sing.

Ezen gabonás végső épület a dél felől való soron napkelet felől való végiben. Itt vagyon osztán a már megírt transzitus, melynek boltozatja alatt a dél felől lévő külső udvarra, a nagykonyhára (mehetni), és ezen transzitusnál kezdődnek az alsó épületek descriptiói, melyek véghezmenvén, utoljára vannak az épületek alatt 3 pincék, ketteje a napkelet felől való sor alatt, a harmadik az észak felől való sor alatt, mindeniknek ajtaja az udvarra szolgál. Kezdvén azért az észak felől valót, mely mondatik

boltás pincének. Ennek gátorja előtt deszkával kerített, zsendellyel – a kőfaltól fogva – menedékesen fedett szín vagyon másfél ölnyire. Ezen belől a pincegátor külső véginél négy darab faragott kövekből boltoson csinált ajtómellyékek. Ettől fogva a pince ajtajáig bolthajtásos pincegátor. Hossza a gátornak 2 öl és 1 sing. A pincegátorban bemenőleg bal kézre a kőfal között vagyon egy keskeny transzitus, ezen belől, szélire hosszára 2 öl és 1 singnyi kőfal között való rejték. Innen ismét a gátorban visszatérvén, a pincébe nyílik egy ajtó, melynek mellyékei hasonlók a gátor végin valóhoz, régi romladozott, béllett, retesszel bészárható ajtajával. A pince egészen bolthajtásos, melynek boltozatja jó, de falai alól megromladoztanak. Hossza a pincének 8, szélessége 3 öl, mindenik három-három singgel több. Innet kijövéen a napkeleti sorra,

2do, vagyon a gerendás nevezetű pince, melynek gátorja a már feljebb megírt csizmadiaház alatt szolgál a pincében. Ennek is gátorja végin faragott kövekből való boltos, ajtómellyékei. A pincegátornak oldalai kőből rakattak. Padlása gerendákra bédeszkázva a csizmadiaháznak alsó padlása. A pincegátornak hossza 2 öl 1 sing, szélessége 1 öl 3 sing. Ennek alsó végiben a pincének romladozott retesszel bészárható ajtaja. A pince erős tölgyfa gerendákra tölgyfa deszkákkal bépádolt. A padlás között két helyen a pincét keresztülfogó boltos kőlabak, melyek mintegy három részre szakasztják a pincét, a két szakaszában a gerendák alatt mestergerendák, kettő-kettő mindenikben, melyeket három-három oszlopok tartanak, a harmadik szakasz alatt is vagyon egy mestergerenda. Ezen pincének hossza 10 öl és 3 sing, szélessége 2 öl és 3 sing. Innet kijövéen, ugyanezen sornak észak felől való végiben

3tio, vagyon a sajtospince az aranyasház alatt, melyen vagyon egy romladozott, béllett ajtó. Ezen pincének kívül két szakaszai vannak: az ajtón belől mindjárt vagyon egy négyszegeletű kis rekesz, gerendákra, deszkával padlott, ezen belől bal kézre egy pusztá ajtó, melyen belől vagyon egy keresztbolthajtásos, nagyobb rekesz. Ezen alól vagyon az aranyasház alatt való pince, ez is keresztbolthajtás alatt, az oldalában mindkétfelől két kis rekesz, felette ismét egy, melybe a pincéből lajtorán (!) járnak fel.

Innen kijövéen az udvarra, az udvaron találtunk egy kutat, mely belől kerek kövekből rakatott, kívül kereken faragott kövekből áll a gárgyája és annak deszkafedele. Vize nincsen. Az udvar kerek. Maros-kövekkel kirakatott, melyet napkeletről napnyugotra mérvén 17½ öl, délről éjszakra 21½ öl.

Fedele az egész kastélynak zsendely alá vétetett, zsendelyezése némely részében jobbacská, némely részében pedig sorvadozott. Fenyő szarufái mind más rendbéli szarufákkal is megdupláztattak. Az hijúnak végei mindenütt deszkázattal, jó móddal el vannak rekesztve pro conservatorio, és mindenütt retesszel, lakattal bészárható ajtók.

Vagynak továbbá a kastélynak két szegeletin lévő bástyák felett, úgymint a napkelet felől való sornak dél felől való végin és az éjszaki sornak napnyugot felől való végin ismét a hosszú palota előtt a csizmadiaház felett való tornácon felyül három nagy tornyok, melyeknek tölgyfa kötése belől tornácson, kívül

hőjagason zsendelyeztettek, mindeniken jókora aranyas gombok, melyeknek hosszú szárai bádoggal béborítottak; kettejének hármás bádogvitorlája, alsó része félhold, közepe pelikán, a teteje egy csillag; az harmadiknak kettős alsó része félhold, teteje csillag; a középsőben vagy az udvari kisharang. Az aranyasház ereklyéje is tornyoson van fedve, alja egy darabig deszkázatos fedelinek. A Veresbástya mellett is a Kerengőbástya tornyos fedelű, de ezek kisebbek; tetejeken, másutt is az épületeknek szegeletein egy-egy bádogvitorlák. A kastélynak descriptiója eszerént menván végben, innét a megírt kőhídon belől lévő kapun az hídon által kimentünk a külső udvarra és azon a falu felé vagy a napkelet és éjszak között való sorompó nevezetű kettős kapura. Notandum. A kastélyba és annak épületeinek minden részében occurraló defectusokat signanter nem tettük fel, hagyván azt az occuláló és aestimáló mesteremberekre.

A külső udvar és azon lévő épületek

Ezen külső udvar éjszak, napkelet és dél felől körülveszi a kastélyt, mely udvarra feljebb, mindjárt (az) említett hídon kijövé, az említett sorompókapuhoz, mely kapu kettős, egymásban ragasztatott, erős tölgyfa mellyékei, mellette egy fiókajtó, fedele felire bezsendelyezve, felire csipkésen deszkázattal bétornácozva, sorvadozott, kinyitható és bészárható kapuk, sem ajtó rajta nincsenek. A kaputól megfordulván, jobb kéz felől vagy az a kapu sarkához közel

1mo, a régi pap háza. Most Makó Pál lakik benne, mely is tölgyfa talpakra, sövényből épült, kívül-belől tapaszos, szalmával fedett. Ennek pitvarából balkézre nyílik az ajtó egy házban, melynek mellette oldalkamarája, melyben az házból járnak bé. Ennek 3 ablakok, ónban foglalt üveges ablakjaival. Ugyan a pitvarból, a pitvar ajtajával szemben nyílik egy ajtó a kéményaljára, kéménye fából való. Jobb kézre pedig a pitvarból nyílik más ajtó egy házban, ennek is mellette oldalkamarája, ennek is három ablakjai papirossal bécsinálva. Mindenik ajtó deszkából való, ahhoz való vassarkaival; az egyikken paraszt vas zár. Ezen épületnek hossza 10 öl, szélessége 4 öl.

2do. Ezzel egyvégtiben a Maros felé vagy az egy tölgyfa ágasokra, sövényből font, szalmával fedett új istálló, tapaszatlan. Hossza 6, szélessége 2½ öl. Ennek végiben, mindjárt a Maros mentiben

3tio, vagy az a nagy lóistálló, mely tölgyfa talpakra, tölgyfa sasok közé, nyár- és egyébféle fákból, négyszegre faragott boronákból rakott 4 istállókra szakasztatott, a hármá ordinarie hét-hét lóra, a negyedik 19-re. Az hármában két-kétféle nyíló, jó, béllett egy-egy ajtó, a negyedikben hasonló két ajtók nyílnak. Az hármában (a) lóállások nincsenek elszaggatva, de a nagyobbikban minden lónak állása félig-félig boronából kirakott fallal el vannak egymástól szaggatva. Az egész istálló jó tölgyfa hídlásos, mindenikben erős tölgyfa válúk és jó saraglyák. Fedele felére hátulfelől zsendelyes, az elein pedig deszkázattal bécsinálva, mely deszkázaton vannak vassarkokon járó négy, két nagyobb és két kisebb, deszkaajtók az istálló híjára. Az istállónak hossza 30, szélessége 3 öl.

4to. Ennek ellenében vagy az a kopók pajtája, mely boronából rakott, két szakaszban szakasztatott, két ajtaja, egyik kívül, másik belől, egyikből a másikban nyílik; szalmával fedett. Hossza 3, széle 2 öl.

Notandum. Amely helyen ezen épületek vannak, mintegy különszakasztatott udvar, mely avult sövényfedeles kerttel kerített, és erre az udvarra (a) sorompókaputól közel egy ajtón és alább egy kapun járnak bé. Az ajtón tölgyfa deszkából való ajtó, a kapun egy sövénykapu vagy az. Ezen udvartól elszakasztatott a fáskert,

melyben a malom felől nyílik tölgyfa mellyékű kapu, deszkás, bezárható kapujával. Ezen udvar, ide értvén a fáskeretet is, hosszára 48, szélessége 32 öl. Ezen udvarhoz ragasztatott a kapu sarkaitól a malom fele lenyúló, az udvaron kívül (lévő) egy

5to, régi hosszú ház. Tölgyfa talpakra és sasfákban fenyőboronából rakott, kívül-belől tapaszos, zsúppal fedett, mely épület négy szakaszokra elszakasztott, úgymint négy házakra, két kamarára és két pitvarokra.

A kapu felől vagy a külső asztalosház pitvarával és kamarájával együtt, e mellett a borosház, e mellett mindjárt a faragóház, ezen alól, az épületeknek Maros felől való végiben a szijgyártóház pitvarával és kamarájával. Padlása fenyőgerendákra gyalult deszkával padlott. Az egész alkotványon nyolc ajtó, jó gyalult deszkából való, rész szerént vassarkokon, rész szerént fasarkokon járó és némelyik vasretesz ajtaival, két lesorvadt fakéményei. Az ajtók nyílnak belé a kastély felől lévő, fenyőkötéseken álló, deszkázatlan tornácából. Ezen épületeknek hossza $22\frac{1}{2}$ öl, szélessége 3 öl. Innet délre, a kastély sáncának árka mellett, az országútján (:mely ezen külső udvaron mégyen le:) lemenvén, bal kézre vagy

6to, a kovácsház, mely gömbölyeg fenyőboronából rakott, csak belől tapaszos kőkéménye, és mellette a mihely. Fedele hasonló a nagyistálló fedelihez, azaz hátulsó része zsendelyes, elől pedig csak bédeszkázva. Mind a házban, mind a mihelyben egy-egy ajtó, deszka ajtajával. Ezen kovácsháznak hossza 6, széle 3 öl. A kastélynak dél felől való külső udvarán vannak

7mo, a fazakas- és takácsház egy fedél alatt, a sánc mellett hosszára, mely két ház között vagy egy transitus, melyből nyílik mind a kettőben az ajtó. A transitusnak ajtaja a nagykonyha felől tölgyfa mellyékeken, kétfelé nyíló, jó erős deszkából való, felyül vaskávában, alól fasarkokon járó nagy ajtajával, melyen bemenőleg jobb kézre nyílik az ajtó a fazakasházban, vassarkokon forgó és záros ajtajával. Vagyon ezen háznak két ablaka, ónban foglalt üvegkarikákból való ablakaival. Kívül mindeniken vasrostélyok, melyek keresztül három, hosszára négy-négy vasrudakból vagynak. Üvegei az ablakoknak néhol megromladoztak.

A bal kéz felől való ház, úgymint a takácsház, mindenekben a másikkhoz hasonló, azaz ajtaira, ablakaira, mértékére nézve. Padlása faragott gerendákra deszkával padolt, fala egészen égetetlen téglából való. Mindeniknek a végiben, a sánc felől való szegeletiben, vagyon egy-egy kőkémény, mindenikben viseltes, paraszt kemence; szalmával fedett. Kívül mérvén hosszassága 10, szélessége 4 öl. Ezzel általellenében, azaz bal kéz felől a tóskert mellett

8vo, a nagykonyha, mely nevezetes sollemnitasokra építettett, erős tölgyfa talpakra, oldala sövényből való, fedele fenyődeszkával fedett. Két nagy tűzhely benne, mindenik tölgyfa kötések között, földdel töltött és téglával megszínelt és három gyalult fenyődeszkákból csinált, jó, hosszú táblák is. A kastély felé 3 ajtai, fasarkokon járó és fazáros ajtaival. A végiben való méhserházban alól, ismét a konyhából nyílik egy, a többihez hasonló ajtó. A méhserházban vagyon két katlan, egyik kisebb, másik nagyobb és egy hosszú mellyesztőábla. A nagykonyhának a végiben, a tóskert ajtaja ellenében vagyon egy régi viaszajtó. A megírt nagykonyhának (hosszassága) $13\frac{1}{2}$, szélessége négy öl és fél. A viaszajtón alól mindjárt vannak egy fedél alatt

9no, valami házak, melyekben udvari házas cselédek is lakhatnak. Két ház egyazon fedél alatt, sövényből, ágasokra csinált, tapaszos, mindeniken egy-egy ajtó és két-két kicsiny paraszt ablak. Ezen háznak kívülről nézve hossza 6, szélessége 2 öl, szalmával fedett. Ezen megírt épületek között

10mo, vagyon egy erős ágasokon álló, fenyődeszkával fedett sütökemence-szín, alatta két nagyobb és két kisebb sütökemence. Ezen színnek hosszassága 5, szélessége 3 öl.

11mo. A nagykonyha felső végiben vagyon egy hústartó kamara, tölgyfa talpakra és kötésekre, gyalult fenyődeszkákkal béoldalazva, zsúppal fedett, egy ajtó rajta, vassarkakon járó, fazáros; hossza $3\frac{1}{2}$ öl, szélessége $2\frac{1}{2}$ öl. Így elvégezvén a külső udvarnak és azon való épületeknek descriptióját, következnek a kastélyhoz tartozó kertek.

Vagyon az udvarházon alól, délre a Maros mellett

1mo, a tóskert. Vicinusi ab una a Maros vize, ab altera az országútja, alól a bástyák szélyire épült paraszt házak, melyekben most pásztorok és más jobbágyok laknak, a kastély felől a nagykonyha és más ott lévő, már megírt épületek udvara, mely udvarról nyílik ezen kertben egy alkalmas nagyságú tölgyfa mellyékekre csinált, záros deszkaajtó. Két halastó is vagyon benne, egyik négyszeges, a másik háromszeges, mindeniknek sánca tölgyfa deszkával kirakva, és bő vize mindkettőnek. Vagynak ezen kertben ritkán, külön-különbféle, úgymint alma-, körtvély- és szilvafák; támaszas, szalmafedeles, sövénykerttel békerített. Hosszassága 51, szélessége 48 öl. Az országútján felyül, azaz a tóskerttől általmenvén az országútján, vagyon

2do, a vendégfogadóház-hely, szalmafedeles sövénykerttel békerítve. Hossza 31, szélessége 19 öl, most dohánnyal szokták bévetni.

3tio. E mellett vagyon mindjárt a régi akol. Ennek hosszassága 41, szélessége 33 öl. Ebből a külső udvarra, a kovácsházhoz nem messze nyílik egy deszkás kapu, most ezt tökkel szokták bévetni.

4to. Vagyon ezen felyül mindjárt a nagy csűröskert, melynek két kapui, egyik a mezőről, másik a külső udvarról. Mindenik fedeles, deszkás kapuval nyílik belé. A csűrkertnek hosszassága 74 öl, szélessége 48.

A csűrkertben vannak ilyen épületek:

Vagyon egy keresztformára, tölgyfa talpakra, tölgyfa sasokban fenyőboronából rakott, belől sűrű fenyőgerendákkal és tölgyfa kötésekkel megerősített, a tetején három rend zsendellyel, azon alól szalmazsúppal jól megfedett nagy csűr, négy kapuk rajta, de bészárható kapui nincsenek. Hosszassága (a) csűrnek 24, szélessége 15 öl.

Vagyon ugyanezen csűrhez nem messze egy gabonásház, mely az egész épületet általérő, nyolc tölgyfa talpakon fekszik. Falai tölgyfa sasokban fenyődeszkával kirakva és oldalkötésekkel megerősített szalmazsúppal fedve, erős, reteszes deszkaajtaja. Hosszassága tornácával együtt 7, szélessége $3\frac{1}{2}$ öl.

Vagynak ismét tölgyfa lábakon álló, sövényből való, szalmával fedett török-búzakasok, nro. 3. Kettejének hosszassága $6\frac{1}{2}$, szélessége $\frac{1}{2}$ öl. Harmadiknak hosszassága $4\frac{1}{2}$, szélessége $\frac{1}{2}$ öl.

4to. A csűröskert mellett, észak felől vagyon a majorház udvara, ez a csűröskerttől közkertet nem szakasztatik el, a külső udvartól két kapuk szolgálnak belé, egyiknek csak paraszt sövénykapuja, annak tölgyfa mellyékei, a másik ugyan tölgyfa mellyékekre felére zsendellyel befedett, felére deszkázattal bétornácózt fedelű, bészárható jó deszkás kapujával.

Ezen major udvarán vagynak ilyen épületek:

A sövénykapun az udvaron bémenvén, jobb kézre egy nagy hústartó jégverem, ezen alól mindjárt nyolc tölgyfa talpakon álló téli, méheknek való állás.

Ezekkel általellenben bal kézre a majorház, mely ágasok köze sövényből csinált, tapaszos, szalmával fedett. Egy fedél alatt egy ház a kapu felől, közben a pitvara, a csűr felől való végiben a kamara szakad el. Hosszassága 7, szélessége 4 öl. Ennek végiben a csűr felé vagyon egy majorságnak való, fenyőboronákból rakott, kétcontignatiójú, mind alól, mind felyül három-három szakaszban szakasztott, szalmával fedett öl, hat kis deszkaajtaival. Hosszassága 6, szélessége 2½ öl. Ennek ellenében a csűr felé vagyon egy lúdpajta kereken sövényből csinálva, támaszos, szalmával fedett, egy deszkás ajtaja.

A majorház háta megett tölgyfa ágasokra sövényből csinált, szalmával fedett bialpajta. Hosszassága 6½, szélessége 2½ öl. Ajtók a két végin. Ehhez közel egy hasonló bialborjúknak való pajta, hosszassága 4½, szélessége 1½ öl. E mind a kettő sorvadozott. Ezeken belől a meggyeskert felé vagyon a nagy ökörpajta, tölgyfa ágasokra sövényből csinált, szalmával most újonnan fedett. Hossza 21, szélessége 4 öl. Az egész majorudvarnak hosszassága 74, szélessége 45 öl.

A megírt majorudvar és csűröskert szomszédságában napkeletre vagyon

5to, a meggyeskert négyszegletre; szalmafedeles, támaszos, sövénykerttel el van rekesztve a csűröskerttől és a majorház udvarától. Szomszédja napkeletről Szőts Simon colonialis sessiója, éjszokról ugyan colonialis sessiók rúgnak reá véggel. Harmadrésze ezen kertnek meggyfákkal vagyon béplántálva, a többi részit kaszálják és veteménynek usuálják. Két ajtók nyílnak belé, egyik kisebb a majorudvarról, másik nagyobb a major udvarán alól a csüreskertből, mindeniken deszkaajtó. Hosszassága is, szélessége is 93 öl.

Notandum. A megírt négy kertek mellett, úgymint a vendégfogadóház-hely, régi akol, csűrös- és meggyeskertek körül délről vagy a mező felől sűrű, azaz minden karó mellett támaszos, szalmával fedett, erős sövénykert, felyül is napkelet felől és északról a meggyeskert körül, ahol a jobbágyok sessiójával conterminálódik, erős, fedeles és minden harmadik karó mellett támaszos kert vagyon.

6to. Ugyan a megírt majorudvar mellett északra vagyon a lugos nevezetű veteményeskert, vicinusa napkeletre Jáger János colonialis sessiója, mely veteményeskert az előre megírt sorompókapuig nyúlik ki, szegeletesen. Északra és napnyugotra vicinusa a falun által és a sorompókapun a külső udvarra bėjővő és azon végigmenő országútja. Ezen veteményeskert körül a megírt sorompókaputól fogva az országútja mentiben az említett majorházig tölgyfa talpakra, tölgyfa kötésekhez szegeztetett fenyődeszkákból élivel felállogatva csinált és félfedélre három rend zsendellyel fedett kert vagyon. Az udvar felől vagyon ezen kertben nyíló kettős kapu, a kapuk közt egy kisajtó, mely kapu jó tölgyfa mellyékeken áll. Fedele felére zsendelyes, az eleje csipkés deszkázattal bédeszkáztatott, a kapui és kisajtaja gyalult fenyődeszkából valók és zárosok.

Ezen kertnek (a) meggyeskert felől való szegeletiben, a veteményespince felett vannak házak egy fedél alatt. Fedele ennek is, mint a feljebb megírt nagy istállónak hátul zsendelyes, elől deszkázattal vagyon bécsinálva, sűrűn gerendázva, de nincsen bépadolva. Falai hátulsó részin és a két végin a föld színitől fogva égetetlen téglából rakott, néhol-néhol régi vakolással fennállanak, elől pedig erős tölgyfa kötések között és talpakon fenyőfa karókra fűzvezzővel fonva, tapasztatlan, szépen

faragott ablakkereszteivel négy szakaszban hasonló sövényfallal elrekesztve. Mind a négy házon hátul is, elől is egy-egy, középben is egymásban járó ajtai vannak, ajtók rajta nincsenek. A kastély felől egy ölnyi szélességű tornác előtte, mely tölgyfa kötésekre deszkázattal bé van tornácozva, melyre az épületnek két végén grádicsokon járnak fel a meggyeskert felől; cifrán, a szemöldöke felett megrostélyozott ajtó jó, bezárható ajtajával. A tornác közepin ajtónak hagyott szakasz másfél ölnyire. Mind a tornác, mind a több házak nagy égetetlen téglával megpádimentomozva.

Ezen egész alkotvány alatt fekszik a veteményespince a föld színéig kőből és égetetlen téglából kirakva, két végén egy-egy ajtó, mindeniken jó erős, béllett, záros és vassarkakon járó ajtók, sűrűn tölgyfa gerendákkal gerendázva és tölgyfa deszkával padolva, melyek alatt végig hosszan három erős mestergerendák. A két szélsőt hét-hét, a középsőt 5 erős tölgyfa oszlopok tartják. A toroka vagy gátorja mindkét végén grádicsos, az egész alkotványnak a végén való tornácával együtt. Hosszassága 20½, szélessége 5 öl.

Ezen kertnek észak felől való részin a kert mellett díszességre ültetett vadfák vannak renddel ültetve. A közepin pedig néhol a mezsgyék szélein gyümölcsfák. Az egész kertnek hosszassága 63, szélessége 49 öl. Vagyon a falun kívül, Körtvélyfája felől való mezőben.

7mo, egy csűr, bekerítetlen, mely tölgyfa ágasokra épült, sövényből font oldala, két kapuja vagy szája, bezáró kapui nincsenek, nádzúppal fedett. Körtvélyfája felől egy fiókja. Hosszassága 13, szélessége 3 öl.

1757

BRANYICSKA

A branyicskai birtoknak és tartozékainak
tanúvallatásos összeírása Jósika Imre számára

Descriptio castelli

Vagyon annak okáért Branyicskának dél felől való résziben, az lefolyó Maros partján, négyszegeletre, négy szegeletbástyákra épített, régi, romladozó, másként kies prospectusú kastély, melynek az Maros felől való kőfala vagy oldala féligre az régiség mián leomlott. Napkeletre és napnyugotra álló oldalai ámbár ugyan régiek, mindazonáltal még azon régi integritásokban megvannak, nem romlodoztak. Az negyedik, vagyis az falu felől északra álló oldala pedig vagyon ragasztva és tartja többnyire az kastélybéli házokat; az kastély kapuja is itt lévén, ez az kastélynak eleje.

Az említett négy bástyáknak ketteje, úgymint melyek néznek napkeletre, szörnyű romlások mián lakhatatlanok, elannyéra, hogy az egyiknek, tudniillik mely napkeletre és északra néz, sem fedele, sem szarvazatja nincsen. Ajtaja, ablakai megromladoztanak, pusztá(k), csupán csak régi és romladozásra hajlott kőfalai vadnak, mivel az eső szabadoson és szüntelen ázasztja (!). Az másiknak, mely napkeletről délre néz, zsendelyezése megvan, kőfalai régiségekhez képest alkalmasok, de belső részei úgy elpusztultanak, hogy csak foltonként vadnak valami megrothadt gerendái, s padlásai, ablakai s ajtaja(i) puszták. Az harmadik bástyának, mely néz délről napnyugot felé, az alsó része (:mely régen sütőház volt:) pusztá, de kevés reparációval lakható volna; középső része lakható, szarvazatja s fedele kö-

zepszerű jóságú. Az negyedik nagy bástya, mely inkább szegeletháznak mondathatik, áll napnyugotról északra, melynek vagyon négy contignatioja vagy része: úgymint alatta egy régi, megbomlott pince, a pince felett egy nagyház, mely most gabonásháznak tartatik; ezen gabonásház felett ugyanolyan nagy ház mely régen ebédlőház volt, most is alkalmas a benne való lakásra, ezen ebédlőház felett egy hijú, melyben holmi veteményt s egyéb gabonát is szárasztás kedvéért lehet tartani; régi szarvazatú és régi zsendellyel van bézsendelyezve.

Ezen szegelet nagyháztól fogva az fennebb említett, napkeletre és északra néző, fedeletlen, szarvazatlan, puszta bástyáig vannak különb-különbféle lakható, alkalmos és lakhatatlan rossz házak, melyek ide alább genuine specificáltak minden készleteinek deklarációjával.

Descriptio Valli seu Fossae

Körös-környül ezen kastélyt vészi és foglalja bé egy régi és szintén földdel telt sánc. Melyen által van építve az kastély kapujára bejáró, rothadásra hajlandó lábokon álló, régi, de ugyancsak alkalmas padlású híd, melynek végin naponként fekszik az kapunak felvonószárnya vagy hídjá, lévén rajta felvonóköteleknek való két vaskarika, jól padlatt, jó fasarkakon fordul, sarkainak két végei egy-egy vaskarikával megerősítve, és mindkétfelől az kőfalban helyeztetve vagynak. Leeresztésekor az hídnak jobb móddal és erősebben való megállása végett vadnak az sarkok alatt az kőfal mellé valami jó cser- és bükkfa támaszok az falban béverve.

Descriptio Portae

Van ezen kastélykapunak kétfelé nyíló, felyül mindkét felől vaskávákon, alól pedig csak puszta fában, fasarkakon forgó, rostélyos ajtaja, belől s kívül felvető vas reteszfőjével együtt; a kapuközt van egy régi tömlőc, melyre szolgál alá egy pánt, vassarkakon forgó, meghasadt, de vasszkárával egybenfoglalt ajtó; az irt tömlőc fadeszkákkal van bepadolva.

Domus Hajdonum

Bémenölög a kapuköznek jobb felől való oldalában van egy régi hajdúk háza, melyben nyílik be egy ajtó, levele nélkül; ennek téglából kirakott s kiszolgáló kéménye vagyon, melynek külső szegeletit tartja egy cserfa támasz; két szegeletiben két rakás égetett téglá hever; az oldalán pedig van felakasztva egy régi, meghasadt, de egy vaspánttal öszvefoglalt szekérkerék, mellyel a kapu hídját szokták felvonni; az kapuközi felől való oldala ezen hajdúháznak baronafából van kirakva, kívül ugyan imígy-amígy agyaggal megtapasztva, belől tapasztatlan.

Nagy gabonásház

Innen a nagy gabonásházban nyílik bé egy vasas, két pántsarkokon forgó, fejes, nagy vasszegekkel megerősített, fenyőfa deszkából készült, régen festett, romlani kezdett, bérlett ajtó, reteszfőjével együtt, mely ajtónak fejei, küszebei és szemöldeki mindenfelől az kőfalokban béragasztott, jó erős tölgyfából valók. Ezen gabonásháznak padlásai, gerendái, melyeken az nagypalota vagy ebédlőház fekszik (:az mestergerendán kívül, mely vagy két helyt megtört s nagyon meghajlott, elannyéra, hogy cserefa támaszoknak kell tartaniak:), középszerű jóságúok, mindazonáltal azok közül is hármat három cserefa támasz segéll.

Pusztá pince

Ezen describált gabonásház alatt vagyon egy elebbedt, pusztá pince, mely tölgyfa padlásokkal vagyon bépadolva, ugyan cserefa gerendákkal gerendázva, de erősítésnek okáért az gerendákat tíz tölgyfa támaszok tartják, lejáró grádicsa romlófélben van.

Régi sütőház

Mely pincéből az gabonás és az irt hajdúk házán általjövénk az Maros és napnyugot felől való bástyának alsó résziben (:mely régen sütőház volt:), ebben nyílik bé egy vas- és fasarkokon forgó, fenyődeszka ajtó, lévén felei, szemöldekei és küszebei tölgyfából kifaragva; az hol van egy béomlott sütökemence.

Napkeletre való bástya

Innet lón fordulásunk ugyan az Maros felől, de napkeletre való bástyában, mely is (:ut praeattactum est:) szörnyű ruinában vagyon, úgyannyira, hogy mind egészen elpusztult, ajtaja, ablakai, kőfalai rosszak, gerendái, padlásai foltonként romlófélben megvadnak.

Harmadik bástya

Az honnan menénk az irt észak felől való harmadik bástyában, melynek (:ut supra:) sem szarvazatja, sem fedele, sem ajtaja, sem ablakai nincsenek, egyszóval végső pusztulásra jutott.

Égettbor főző ház

Továbbá menénk az felső házokból lejáró grádics végiben lévő égettbor főző házban, az hol egy megromlodozott füstszorító kémény vagyon. Padlásai megavadott fenyődeszkákból való, avadag gerendákkal meggerendázva; ajtaja két fasarkokon forduló, új fenyődeszkákból való, vas reteszfőjével együtt.

Élőház

Ebből az élőházban nyílik bé egy két vassarkokon forgó, száldokfából készült ajtó, reteszfejével; ebben egy kőből kirakott kemence vagy tűzhely, két ablaka sövény-nyel van béfonva, az harmadik deszkatáblával béborítva, megavult fenyődeszka padlásai vannak.

Bolthajtásos ház vagy bolt

Ezen belől van egy bolthajtásos ház vagy bolt, melynek vagyon két vassarkokon forgó, fenyődeszkákból tisztességesen készült ajtaja és farostélyos ablaka.

Ezen boltból menénk az említett kőgrádics alatt lévő kamarában, melynek ajtaja előtt vagyon kő bolthajtás, ajtaja pedig két vassarkokon forgó, fenyőfa deszkából való, középszerű, reteszivel s lakatjával együtt; gerendái, padlásai jók.

Ezen kamarából térénk vissza az felházokban járó grádicsra. Mely is tizenkilenc faragott kőből való fokakból áll, az egyik oldala van égett téglából kirakva, mindkétfelől jó fakarjai, jó zsendelyes fedél alatt. Felmenvén rajta, térénk jobb kézre az pítvarban.

Pítvar

Ennek vagyon két vassarkokon forgó, fenyődeszka ajtaja, rajta lévő retesszel és reteszfővel együtt, benne pedig egy kőből kirakott fűttő, vagyis kémény, mely régen

a nagyházban vagy palotában és mostani konyhára szolgált, padlásai s gerendái középszerű státusban vannak.

Régi nagypalota

Ezen pitvarból jobb kézre nyitánk be az régi nagypalotára, az hol a régi gerendák megvadnak, de padlása nincsen; ablakai puszták, két fasarkokon forgó, fenyődeszkából való és fakilincső ajtaja van. Innen az pitvaron által lőn menetelünk az konyhára.

Konyha

Melyben a nagy tűzhely, rajta fekvő, középszerű jóságú, kőből és téglából kirakott sütőkemence, mely kemence és tűzhely felett vagyon három kőlabokon álló lang- vagy füstfogó fedele, mely régen az konyhából kiszolgáló kúrtihez volt ragasztva, de már most romlodozott, haszontalan. Az irt tűzhelyen vagyon egy kiseded tűzszító vaslapátocska; van benne füstelni való sajtoknak készített deszkapolc, deszka padlásai romlásra hajlandók; ajtaja fenyődeszkából való, fakilincső és két vassarkokon forgó. Ezen describált nagypalotának, pitvarnak és konyhának vagyon egy magosan kirakott kőkéménye, melyben szolgál mind az három házbeli füst.

Folyosó

Ezen konyhából a folyosóra nyílik ki egy fenyőfa deszkából készített, két fassarkokon forgó, bérlett és vasszegekkel megvert ajtó; mely irt folyosónak egyik oldalában vagyon egy árnyékszék, alól tölgy- és bikkfa deszkával vagyon megpadolva. Ezen folyosóból megtérvén, az konyhán és pitvaron általjövénk az kisboltban, vagyis házban.

Kisbolt, vagyis ház

Ebben pro nunc lakik a tisztartó, az hol vagyon egy középszerű pohárszék, két vaspánt sarkokon forgó ajtajú, vas zárjával együtt és benne való kolcsával; oldalában vagyon két almárium, melyeknek kétfelé nyíló, vassarkokon forgó, fenyőfa deszkából készített ajtai, rajtok lévő reteszeikkel együtt. Az középső házból ebben az boltban szolgáló ajtóban vagyon egy fejelt táltartó. Ablakának két felső nyílások üvegből valók, csak éppen egy karika héja, más nyílása pedig papirosból való. Kályhából s téglából kirakott s bémázolt fűtős kemencéje kéményivel együtt. Bikkfa deszkából való, két vassarkokon forgó, jó és erős vas zárú ajtaja fordítójával együtt, kolcs nélkült. Ezen kisházból vagy kisboltból jövénk az ebédlőpalotán által (:minthogy az idő és a szükség úgy kívánta:) az középső vagy asszonyházban.

Közepső vagy asszonyház

Mely háznak ajtaja két pecsétekkel bépecsételve találtatván az méltóságos kis árva báró Jósika Antal úrfi az prefectussal együtt leszakasztotta, és így penetrálván az házban, tanáltaték kályhákból rakott, egy rossz, fűtős kemence kéményével együtt; az describált kisboltban nyíló ajtaja fenyődeszkából való, párkányos figurákra készült, vassarkokon forgó, vaskilincses, egy vashorog rajta, mely egy reteszfőben akasztatik. Az nagypalotára nyíló ajtaja pedig hasonlóképpen fenyődeszkából való, egészen bérlett, két vaspánt sarkokon forog, vaskilincse; jó vas zárja és nem igen jó vas reteszfő rajta. Két ablakai vadnak, egyik négyfelé nyíló, ónban foglalt üvegkarikából való, egyébként alkalmas, hanem csak tíz üvegkarika héjával van, melynek az alsó

részében az folyosóra kijáró ajtó vagyon; vasrostély rajta, de csak a felső részin; rámai az ablaknak cserfából valók, vassarkokon fordulnak. Mely folyosónak padlásai oldalai romlodozott fenyőfa deszkákkal meg vadnak deszkázva.

Ebédlő nagypalota

Az írt közbelső vagy asszony házából visszatérvén az ebédlő nagypalotára, consideralók az három üvegablakait, az egyik hat táblájú, a más kettő négy-négy táblájú; mind az háromnak pedig záldokfából tisztességes rámai, ónban foglalt üvegkarikái; az napkelet felől való nagy ablaknak 10 üvegkarika héja, a más két kisebb ablakoknak, melyek az külső udvarra szolgálnak, egy-egy karika héja, mindenik jó vassarkokon forog, beszorító vaskarikáival együtt. Az írt nagy ebédlőháznak ajtaja felett való szegeletiben, a kőfalból kinyúló, két falábakon álló, ház gerendáihoz szegeztetett, két farudakon függő, festett fenyőfa deszkából muzsikásoknak készített kórus vagyon. Ajtaja két vassarkokon forgó, vas zárokkal készített régi és nemigen derék, ennek előtte egy kis boltozás, melyen által lön menetelünk a tornácra.

Tornác

Mely kezdődik az írt kőgrádicsnak felső végétől fogva, mégyen az közelebb leírt ebédlőháznak ajtajáig, innen hajlik a napnyugot felől való bástyáig, és ott végeződik. Ennek az kastély belső kapuja felett(1) része a külső oldalára való nézve avadag fenyődeszkákkal vagyon bédeszkázva. Két ablakai vagy lyukai világosságnak okáért rajta, és áll az kőfalból kinyúló gerendákon. Az más részének pedig ezen tornácnak, az írt ebédlőház ajtajától fogva az bástyáig, oldala cserfa deszkákkal bédeszkázva, cser- és fenyőfa deszkákkal elegyesen megpadolva; hasonlóképpen a kőfalból kinyúló gerendákon fekszik, és tartják tíz tölgyfa támaszok; ezen része az régi volta mián nagyon meghajlott, az tartógerendák erősen megerőtlenedvén. Az külső oldalában vagy a kőfalban vagyon egy (:sit venia:) árnyékszék, melynek két vassarkokon forgó, két vas reteszfejú vashorgával, fenyődeszkából való jó ajtaja.

Ezen tornác végiben lévő és fennebb említett bástyának második contignatiójában vagyon egy kályhás, fűtős, jócska kemence, négyfelé nyíló egy ablak, melynek a rámaja cserfából való, tisztességes, három táblája papirossal egészen bé van ragasztva, a negyedik pedig félig tört üvegből, a más fele ismét papirossból való, vassarkokon és pántakon forog. Két vassarkokon forgó, két vasreteszű, félkilincső, fenyődeszkából való, igen rossz ajtó. Ezen említett bástyának és ebédlőháznak héjaira két fagrádicsok szolgálnak az tornácból. Az bástya héjának az Maros felől való szegeletiben vagyon egy háromszegeletű kis tornác. Az hol az Maros mellett lévő, szép kies tractusnak speculatiója végett kinek-kinek lehet mulatni.

Padlás

Az nagyebédlő vagy palotaház héjának két vassarkokon forgó, fenyődeszkából való, vasretesszel és reteszfővel elkészült ajtaja vagyon, és lakattal záratik bé, mely hijú négyszegű lévén, az három oldalai kőből, az negyedik deszkából valók, mely hijúból régen (:ut dicitur:) torockakkal, puskákkal lőttenek ki, minthogy a kőoldalain avégre csinált lyukak is vadnak.

A fennebb tángált pitvarból az kisboltnak héjára szolgál egy kőgrádics, melynek három alsó kőfokai elromlottanak; ezen hijúnak (:alias kamarának:) az ablaka sövényvel van béfonva, a felülről faragott kőből lévén, egészen romlodozók, gerendái jók; fenyődeszka padlásainak az ajtó felől való része megromlott. Ezen hijúban fel-

járó grádics alsó végiben levő ajtaja jó, paraszt fahevederekre faszegekkel van felszegezve, egy vasretesz rajta, lakattal záratik bé.

Az régi nagypalota héjára egy lajtorján felmenvén, a nagy, régi, füstes gerendákat találók.

Pincék

Lejövén a felházokból az írt grádicson a kapuközé, kimenet jobbra nyílik a pincetorkára egy vassarkokon forgó fenyődeszka ajtó. Ezen pincetorka egyik oldalában van egy fogház.

Az írt pincetorokban borokat tartani lehet, de innét alább ereszkedvén az alsó nagypincébe, nagy meredeken kellett lemenni, mivel a grádicsok elpusztultak, és csak a csupa(sz) föld van, mely nagypincének két része van. Ezen pincék midőn megtöltetnének, kétségkívül jobban is procuráltatnának, de minthogy egyik része is a pincének befoghatja a borokat, azért nem különös becsülete és procuratiója van.

Kút

Az már eszerént leírt kastély udvarának közepette vagyon négyszegeletre, bikkfa deszkából kigárgyáztatott egy jó kerek kút, melynek kereke tengelyéhez van alkalmaztatva egy merítő lánc, annak a végiben egy jól megvasazott vízmerítő veder, az kútnak színje vagy fedele jól bézsendelyezve vagyon.

Baranol

Item ezen udvaron a kőfal mellett egy baronafákból ágasokra rakott, szalmával megfedett, két részre szakasztott, hizlalandó sertések kedvéért épített baranol van.

A kastély előtt lévő udvar

Megtérvén a kastélyból, az hídon általjövénk az kastély előtt lévő udvarra, az hol elsőbben is az hídnak végiben egy dombocskán observáltattott egy kőből kifaragott, régi oroszlánkép. E mellett két kő, az egyik félíg a földben béasva, oszlopformájú faragott kő, melyen (:amennyiben a betők a földből kilátszattanak:) ilyen írás olvastatik: CUETTIUS SABININUS BARÁT. A másik négyszegeletre faragott, lapos alabástromkő, melyen egy oroszlán, egy hold és egy csillag vagyon ékesen kimetszve, ilyen inscriptio rajta: INSIGNIA LADISLAI SZALANCZI, QUI STRUXIT HOC OPUS ANNO D. 1590.*

Az megnevezett sáncriban vagyon cserfa sasok közti, ugyan afféle talpakra, karokban vesszőkből font, szalmával fedett, megavult, hosszúra ötödfél öles, magasságra fél öl és két előarasz(ny)i, szélyességére négy arasz törökbúzakas vagy katarca, törökbúzával teljes. E felett ezen udvaron három hasonló készületű katarca, törökbúzával teljesek.

Vagyon ezen udvaron, a falu közönséges utcája felől tölgyfa talpakra egybengeredelt tölgy- és bikkfa baronákból kirakott oldalú, tölgyfa gerendákkal meggerendázott, ugyan tölgyfa deszkákkal megpadlatt, jó szorufákkal megszarvazott és szalmával megfedett 10 lóra való, jó új istálló, melyben a lovak állásai tölgyfa deszkákból valók. Az lovak előtt hosszan szénát tartó saragja, azon saragja alatt cserfából kifaragott hosszú vályú; ajtaja fapántban forog, fenyődeszkából való, egy retesz és reteszfő rajta, két ablakai vadnak. Mely istállónak a kapu felől való végiben

* Szalánczi László címere, aki ezt a művet építette az Úr 1590. esztendejében.

van egy hintó- vagy szekértartó szín, egy fedél alatt, hasonló oldalú és padlású, mint az istálló, de tapasztatlan még eddig. Ezen istállónak elején vagyon vastag tölgyfa talpra, jó sasfákban béerezett tölgyfa gerendája tornác.

Az leírt istálló végével általellenben, ugyan az utca felől vagyon egy tölgyfa talpokra baronafákból kirakott sajtószín, benne lévő sajtóval s ennek minden requisitumaival; mely sajtószínek egyik szegelete el van rekesztve lovak számára, és telelhet benne két vagy három ló; felette vagyon szénatartó padlás gyanánt font sövény. Az sajtószínekben is hosszára van valami jászoly, melyben szükségnek idején az lovak is állhatnak; szalmával van befedve.

Ezen belső udvarra nyílik bé az faluból három jó tölgyfa zábékra készített, zsendellyel megfedett, galambbúgos utcakapu, melynek az szekérral bójáró része kétfelé nyílik, és hevederekre szegeztetett fenyődeszka levélkapuja vagyon; az gyalogkapu ugyan hevederekre szegezett tölgyfa deszkákból való; sarkai ezen kapunak vaspántokban és vassarkakon forognak. Az nagykaput zárja bé egy jó vaspánt, a kis-kapun pedig vagyon egynéhány szemből álló lánc, mely mind a nagykapunak, mind a gyalogajtonak bezároltatásokra szolgál. A zábék vagy lábok négyszegre, zsinórosan és megcifrázva vannak kifaragva, nagy gombos faszegekkel szegeztetve és jó munkával egymásba öszveerezstve. Ezen belső udvart a szegelet nagyháztól fogva vézsi körül egy alacson, sövényből font lézás és támaszos kert.

Gyümölcsös- és szőlőskert

Innet az gyümölcsös- és szőlőskertben nyílik bé két fasarkokon forgó fenyőfa deszkaajtó; ez ajtótól az kertnek közepén az majorban kijáró ajtóra mégyen egy egyenes, széles ösvény, mely ösvénnek az közepin van öt sasfákban béerezett, gerendákra felszarvazott, régi szőlőállás, melynek a töveiről körös-körül nőtenek fel szőlőfák és feküsznek ezen álláson. Innen mégyen egy ösvény az szőlőtők között a sánc felől alá egy szegeletig, az hol van egy régi tó, melyet nád és egyéb gaz körül-nőtt, ebben hal helyett elég béka van; ezen tóban folydagol a víz csatornán, egy négyszegeletre ásott és fadeszkával megbérlett, szép tiszta forrásból; bé lévén ezen forrás kertelve sövénykerttel, apró halacsák is vannak benne. Ezen tó és forrás körül vannak szép fiatal akna- és szilvafák. Ezen kertnek homlokában vannak szőlőfák, az utca felől való résziben vannak feles szilva- és almafák, a közepette sövényből font eszterha alatt levő szilvaaszaló van.

Innét ezen gyümölcsös- és szőlőskertnek a majorház felől való szegeletiben, az. marton vagyon egy kőből rakott kápolna, a fede(le) zsendelyes, régi és a régiség mián rothadásra hajlandó; az oldalain három hosszú üvegablaka és két kisebb-kerek ablaka, az egyikén csak deszkarostély vagyon, az másik üvegből van. Az kastély felől való végiben vagy elején egy fenyődeszkából, vassarkakon forgó ajtaja vagyon, vastereszével és reteszfőjével; mely ajtó felett vagyon ilyen incriptio kezdve: DEO OPTIMO MAXIMO, ET SALVATORI JESU CHRISTI etc.*

Ezen kápolna körül vagyon egy virágos, de már burjással felnött kertecske, alacson lézás és sövénykerttel békerítve; az kápolna kőfalai mellett nőttek fel négy meggyfák.

* A hatalmas és kegyes Istennek és a megváltó Jézus Krisztusnak stb.

Major

Ezen describált gyümölcses- és szőlőskertből a majorban nyílik egy fasarkokon forgó, két hevederekben szegeztetett, fadeszkából csinált ajtó, vasretesz és reteszfő rajta, jó fazárja nékie. Itt balra menvén az utca felől való kert mellett, az utca hosszában vagyon cserfa talpakra jól öszvegerezdelt, bikkfa baronákból rakott, három rekeszekre szakasztott, szalmával jól megfedett egy hatalmas, jó új baranol, ennek egyik résziben a sertések, középső rekesziben a récék, az harmadikban ludak nyugosznak, az héján pedig pulykák és tyúkok. Mely baranolnak végiben vagyon az falu utcájára kinyíló, három jó tölgyfa lábokra vagy zábékra épített, zsendellyel megfedett, galambbúgos formájú nagykapu, ennek szekérrel bójáró része farostélyos, egyfelé nyíló, az gyalogajtaja tölgyfa deszkából való, mind a kettő pedig fasarkokon forog, jó erős fazárjai vannak.

Az majorház vagyon a Maras felől való végiben az marton, alacson fabaranákból kirakva, az hol most lakik és majorkodik Hermán Todor, kinek gondviselése alatt vannak az majorságok.

Csőröskert

Ezen majorból a csőröskertben nyílik egy közönséges, jó tölgyfa zábékon forgó kapu, melynek a szekérrel bójáró része rostélyos levelű, az gyalogajtnak fadeszkák levele vagyon. Bémenvén az kapun, balra és jobbra találtának gabonák, szalmák. Ezen csőröskertnek közepiben vagyon egy csőr, melynek két végeiben bikk- és zádokfa deszkából hevederekre csinált, kétfelé nyíló és fapántokban forduló, jó tölgyfa lábokon vagy zábékon álló, középszerű jószágú két kapui vagynak. Az udvar felől való kapu mellett egy ugyan fadeszkából két hevederekre szegezett, fasarkokon forgó gyalogajtó. Az oldalai mindkétfelől tölgyfa sasok vagy ágosok közé, tölgy- és bikkfa deszkából vannak kirakva körös-környül. Mely ágosokon fekszik két hosszú tölgyfa gerenda, jó szorufákkal megszarvazva és szalmafedéllel megfedve.

Veteményeskert

Ezen csőröskertből a veteményeskertben nyílik egy jó cserfa deszkából való, fasarkokon forgó ajtó, kívül s belől vasretesz rajta, sövényből font, jó lézás kerttel van békerítve.

Törökbúzáskert

Megtérvén ezen veteményeskertből, az kastély előtt lévő udvaron alól találtaték egy törökbúzáskert, melyben van egy hitván kaliba, és lakik egy boldogtalan zsellér, Hermán Mihály, ki is azon kertet collálja, és maga számára törökbúzázt vét beléje. Ezen törökbúzáskertnek vicinitásában, a szegeletben, az hol terminálódik az irt kuriális hely, vadnak az udvari cigányok házai, kalibái.

Ezen modo praevio circumscribált kastély, belső udvar, gyümölcses-, szőlős-, major-, csőrös-, veteményes- és törökbúzáskertek körös-körül sövényből font, támaszos és lézás kertekkel vannak békerítve, excepto, hogy a Maros felől való kertek imittamott tövisből valók. *(Következik a földék számbavétele.)*